

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม
และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

นางสาวจิตติญาดา เจริญมณี

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 674-17-6292-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

OPINION OF THAI INTERNET USERS ABOUT PROBLEMATIC CONTENT
AND CONTENT FILTERING ON THE INTERNET

Miss Jittiyada Rianmanee

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2005
ISBN 974-17-6292-5

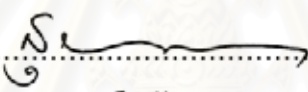
หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต
โดย	นางสาวจิตติญาดา เจริญมณี
สาขาวิชา	วารสารสนเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต วัฒนันทน์

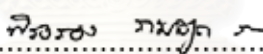

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุภัตญา สดบรรทัด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต วัฒนันทน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมลชาติประเสริฐ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวจิตติญาดา เหยียบญณี : ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต. (OPINION OF THAI INTERNET USERS ABOUT PROBLEMATIC CONTENT AND CONTENT FILTERING ON THE INTERNET)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต รมะนันท์, 158 หน้า. ISBN 974-17-6292-5.

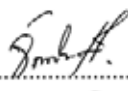
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งในการวิจัยอาศัยวิธีการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจ มีเครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่าภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสม แบ่งออกเป็น 4 หมวดหมู่ คือ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่เหมาะสม และเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งหมวดหมู่ที่กลุ่มตัวอย่างมองว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับสูง คือ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร อันมีลักษณะร่วมที่เห็นได้ชัดเจน คือ การมีนัยยะของความไม่ปกติ วิตถาร และเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ที่มีลักษณะร่วม คือ เป็นเว็บไซต์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์ ส่วนภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง และเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่เหมาะสมนั้น กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ

ในส่วนของ การประเมินผลกระทบโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการประเมินว่าเด็กและเยาวชนจะได้รับผลกระทบจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าที่ตนเองจะได้รับ

ด้านการกลั่นกรองเนื้อหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้มีการควบคุมเนื้อหา เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีการแพร่กระจายกว้างขวาง โดยผู้ที่ควรมีอำนาจในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ เวบมาสเตอร์หรือผู้ดูแลเว็บไซต์ ส่วนวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาทั้ง 4 วิธี ได้แก่ การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง และวิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายนั้น ควรนำมาใช้ร่วมกันทุกวิธีเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากแต่ละวิธีสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกันได้

ความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านลักษณะสังคมประชากร สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากและมีสถานภาพสมรส จะมีการประเมินความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยและมีสถานภาพโสด ส่วนในด้านการกลั่นกรองเนื้อหาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยจะให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลตนเอง แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากจะให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของวิธีการ โดยเน้นการควบคุมจากภาครัฐ ซึ่งจากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อสรุปในภาพรวมว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีทัศนคติค่อนข้างไปในทางอำนาจนิยมมากกว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2005

4685062628 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: OPINION/ PROBLEMATIC CONTENT/ CONTENT FILTERING/ INTERNET

JITTIYADA RIANMANEE : OPINION OF THAI INTERNET USERS ABOUT PROBLEMATIC CONTENT AND CONTENT FILTERING ON THE INTERNET. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PIRONGRONG RAMASOOTA RANANAND, Ph.D. 158 pp. ISBN 974-17-6292-5.

This research aims at studying the opinion of Thai Internet users about the type of content they deemed inappropriate and the filtering of such content on the Internet. Data collection for the study was done through a questionnaire-based survey of 400 sampled Internet users and in-depth interviews of 30 users.

The study finds that there are four categories of Internet content that the sampled users considered inappropriate – sexual obscenity, violence, harsh language, and immoral or illegal behaviors. Sexually obscene content received the highest disapproval particularly those with abnormalcy and perverseness. Meanwhile, websites depicting immoral or illegal behaviors would rank high on the disapproval scale if they concern important national institutions such as the monarchy. As for the websites with violent content and crude language, the rate of disapproval is comparatively low.

With respect to the assessment of impact of inappropriate content using the third-person effect theoretical framework, the study finds that the sampled users feel that children and young users are susceptible to greater effects from exposure to such content than they themselves would, in all categories of content.

In regard to the filtering of content, the study finds that most sampled users prefer that there be some type of content regulation as the Internet is a widely diffused medium. Webmaster was rated as the person most suitable for the job. Furthermore, the studied users feel that all methods of content filtering – labelling and classification of content, content rating in accordance with the viewers' age, user-based filtering through software, and blocking by ISPs or network providers – should all be used to achieve the highest effectiveness and to complement each other.

Lastly, concerning the relationship between the users' opinion and their socio-demographic attributes, the sampled users who are older and married tend to give higher level of disapproval to all types of content than those who are younger and single. As for their views on content filtering, the study finds that the younger sampled users tend to rate self-regulation higher while the older ones tend to emphasize the effectiveness of state control. This leads to a general conclusion that the attitude of Thai Internet users towards content regulation reflect a trend towards authoritarianism rather than liberalism and public participation in dealing with inappropriate content.

Department.....Journalism.....

Field of study.....Journalism .....

Academic year .....2005.....

Student's signature.....*Jittiyada*.....

Advisor's signature.....*Pirong Rasanand*.....

กิตติกรรมประกาศ

การทำงานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.พิงรอง รามสูต รัตนันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการอ่าน ปรับแก้ และให้คำแนะนำในทุกๆ เรื่องทั้งที่เกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ และเรื่องอื่นๆ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย ขอบพระคุณ ศ.สุกัญญา สุตบรรทัด ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.ดวงกมล ชาติประเสริฐ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอบคุณพ่อแม่ ญาติๆ และน้องๆ ครอบครัวหรือญาติทุกคน สำหรับความห่วงใย และเป็นกำลังใจมา โดยตลอดในยามที่ท้อแท้ อีกทั้งยังเป็นผู้สนับสนุนด้านกำลังใจทรัพย์เสมอมา

ขอบคุณ ผศ.วาลี ชันธุวาร มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กรุณาให้คำแนะนำต่างๆ จนทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาที่ภาควิชาวารสารสนเทศ

ขอบคุณปิ่น (แฝดสยาม) ที่ร่วมทุกข์ร่วมสุขผ่านเหตุการณ์ต่างๆ มาด้วยกัน ขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือทุกอย่างในการศึกษา โดยเฉพาะ SPSS รวมไปถึงคอยรับฟังเวลามีปัญหา ตลอดจนแรงกระตุ้นที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จ

ขอบคุณฝ่าย สำหรับกำลังใจ ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ อีกทั้งคอยรับฟังและให้คำแนะนำทุกครั้งที่มีปัญหา

ขอบคุณธรรมบุญ สำหรับกำลังใจดีๆ และมุทลิกเรียกเสียงหัวเราะที่สรรหามาทุกครั้งที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความเครียดหรือท้อแท้

ขอบคุณพี่นาย พี่ไธ ที่กรุณาอำนวยความสะดวกให้ในหลายๆ เรื่อง

ขอบคุณแอมป์ บี พี่อ้วน น้ำเตี้ย ภัทร ไธด์ บอย กอล์ฟ พี่สุบิน เอ็กซ์ กูกโก่ พี่ๆ สำนักพิมพ์มติชนและทุกคนที่ช่วยในการแจกแบบสอบถามที่ทั้งยาวและยาก

ขอบคุณกำลังใจจากเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ชาว JR ไม่ว่าจะ พี่อ้วน พี่อ้อย พี่ฝน พี่นง พี่เจียบ พี่เอ พี่นัส พี่หลาน แพร เต่า ขวัญ ยอด มด และทุกคนที่ไม่สามารถกล่าวถึง ณ ที่นี้ได้หมด สำหรับกำลังใจ ความห่วงใย และคอยไต่ถามเกี่ยวกับความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณผู้ให้สัมภาษณ์และกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า และช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหำนำวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต หรือเรตติ้ง(rating).....	15
แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม (Third-Person Effect).....	21
แนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization).....	24
แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม (Value,Cultural Norms and Rules).....	27
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของสังคมไทย.....	30
จริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	40
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การกำหนดค่าคะแนน.....	43
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	46
ส่วนที่ 1 : ผลการวิจัยเชิงปริมาณ.....	46
ส่วนที่ 2 : ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ.....	87

หน้า

บทที่ 5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
	สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	109
	อภิปรายภาพรวม.....	127
	ข้อเสนอแนะ.....	133
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	134
	ข้อจำกัดในงานวิจัย.....	134
	รายการอ้างอิง.....	135
	ภาคผนวก.....	139
	ภาคผนวก ก.....	140
	ภาคผนวก ข.....	147
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	158

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	46
ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	47
ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	47
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	47
ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา	48
ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของการพบเห็นภาพหรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต	48
ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้นมากที่สุด 5 อันดับแรก .	49
ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้	50
ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม แต่สามารถ รับชมได้	51
ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม และไม่ ต้องการรับชม	53
ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่ออินเทอร์เน็ต	55
ตารางที่ 12 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ว่าควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด 3 อันดับแรก	55
ตารางที่ 13 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา.....	56
ตารางที่ 14 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม.....	56
ตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง	57
ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ ควบคุมเครือข่าย	57
ตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยมากที่สุด.....	58
ตารางที่ 18 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อลักษณะของการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดี และมีประสิทธิภาพ	59
ตารางที่ 19 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการกั้นกรองเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ตของประเทศไทย	59
ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา	61
ตารางที่ 21 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับ ตามวัยของผู้ เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)	61

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 22 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์ กัณฑ์กรอง	62
ตารางที่ 23 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ ควบคุมเครือข่าย	62
ตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ.....	64
ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ	66
ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ.....	67
ตารางที่ 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ.....	69
ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของโรงเรียนที่เคศศึกษาหรือกำลังศึกษากับความคิดเห็น ต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ.....	71
ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่สามารถรับชม เนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด	72
ตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กัณฑ์กรอง.....	73
ตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์ กัณฑ์กรอง	74
ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย.....	75
ตารางที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย.....	76
ตารางที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย.....	77
ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้าง ระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย	78
ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับ เนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย	79
ตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความคิดเห็นต่อลักษณะของการกัณฑ์กรองเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ	80
ตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อภาพ และเนื้อหาลามกอนาจาร.....	81

ตาราง

หน้า

ตารางที่ 39 แสดงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง	82
ตารางที่ 40 แสดงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่เหมาะสม	83
ตารางที่ 41 แสดงแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม	84
ตารางที่ 42 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสังคมประชากรกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาประเภทต่างๆ.....	85
ตารางที่ 43 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสังคมประชากรกับความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต.....	85
ตารางที่ 44 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของภาพและเนื้อหากับการประเมินผลกระทบต่อบุคคลที่สาม.....	86
ตารางที่ 45 แสดงประเภทของภาพและเนื้อหาต่างๆ โดยแบ่งกลุ่มตามระดับความไม่เหมาะสม.....	111
ตารางที่ 46 แสดงประเภทของภาพและเนื้อหาโดยแบ่งตามวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม.....	119

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยลักษณะพิเศษหลายประการที่แตกต่างจากสื่อเดิม เช่น การไหลเวียนข้อมูลข่าวสารอันข้ามพรมแดนและข้ามอำนาจการควบคุมระดับชาติ การถ่ายโอนอำนาจในการเปิดรับและนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปสู่ผู้ใช้เสรีภาพทางด้านข้อมูลข่าวสารที่เพิ่มสูงขึ้น ลักษณะปฏิสัมพันธ์ในการสื่อสาร ตลอดจนรูปแบบการสื่อสารที่ยืดหยุ่นขึ้น เป็นแบบหลายคู่หลาย (many to many) (พิรงรอง รามสูต อดะนันท์ และนิธิตา คณานิธินันท์, 2547)

คุณลักษณะดังกล่าวของอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้สามารถเปิดรับ แสวงหาข้อมูลข่าวสาร และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ใช้คนอื่นๆ ได้ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นเครือข่ายที่โยงใยไปทั่วโลก เนื้อหาที่นำเสนอมีความกว้างขวาง หลากหลาย กว่าสื่อมวลชนรูปแบบเดิมที่ผู้รับสารจำกัดให้เสพได้เฉพาะสิ่งที่มีปรากฏอยู่ในสื่อและตามเวลาที่กำหนดเท่านั้น สำหรับสื่ออินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถเลือกว่าอยากจะทำอะไร ในเวลาใด จะจ่ายเงินให้หรือไม่ก็ได้ หรือจะดูโฆษณาหรือไม่ก็ได้ เป็นต้น นับได้ว่าเป็นสื่อที่ช่วยให้มนุษย์มีเสรีภาพในการเปิดรับ มีประโยชน์และสามารถอำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลข่าวสารสำหรับมนุษย์ได้อย่างดียิ่ง หลายคนจึงเปรียบอินเทอร์เน็ตได้ว่าเป็นเสมือนห้องสมุดขนาดใหญ่

ในขณะเดียวกัน เสรีภาพในการแสวงหาและนำเสนอข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ตก็นำไปสู่ปรากฏการณ์ด้านเนื้อหาที่ไม่พึงประสงค์และเป็นปัญหาต่างๆ เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรง เรื่องเพศ ภาษาหยาบคาย ยาเสพติด การพนัน ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้รับสารเป็นเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจจะด้อยวิจารณญาณและอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากเห็นและมีความเสี่ยงต่อการถูกชักจูงได้ง่าย การเปิดรับสื่อที่มีเนื้อหาเหล่านี้บ่อยๆ อาจส่งผลเสียต่อเยาวชนได้ ทั้งในด้านทัศนคติและพฤติกรรม การเอียงเอียง นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังอาจเป็นช่องทางที่ทำให้เกิดอาชญากรรม การล่อลวงต่างๆ และการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้ จากงานวิจัยของศรีดา ตันทะอธิพานิช (2544) ได้แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ทั้งเด็กและผู้ปกครองคิดว่าเป็นประเด็นที่น่าเป็นห่วงในการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดก็คือ การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

จะเห็นได้ว่าเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตมีผลกระทบต่อเด็ก เยาวชนและบุคคลทั่วไป อีกทั้งยังถือเป็นปัญหาที่สำคัญระดับประเทศ ทำให้มีการเคลื่อนไหวเพื่อก่อให้เกิดการกำกับดูแลเนื้อหาใน

อินเทอร์เน็ต ซึ่งการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยนั้น เกิดจากการดำเนินการของหลายๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคประชาสังคมและภาคอื่นๆ โดยมี บทบาทในการป้องกันและสกัดกั้นการเข้าชมเว็บไซต์ ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม รวมไปถึงการทำหน้าที่รณรงค์ให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองให้มีความรู้เท่าทันสื่อ การจัดตั้งสมาคมผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ รวมถึงการพัฒนาซอฟต์แวร์ในการกลั่นกรองเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ฯลฯ

แม้ว่าจะมีการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตด้วยวิธีที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมก็ยังคงปรากฏอยู่ในสื่ออินเทอร์เน็ตโดยที่ไม่สามารถจะควบคุมได้ทั้งหมด จึงทำให้เกิดการหาวิธีการกำกับดูแลในรูปแบบอื่นมาใช้ หนึ่งในจำนวนนั้นก็คือ การจัดระดับเนื้อหาเว็บไซต์ หรือระบบเรตติ้ง (rating)

การจัดระดับเนื้อหา หรือระบบเรตติ้ง (rating) เป็นอีกวิธีหนึ่งในการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อ ที่ได้มีการนำมาใช้ในสื่อภาพยนตร์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งตัวแปรสำคัญในการจัดแบ่งประเภทเนื้อหาก็คือ อายุของผู้รับสารหรือระดับวิจารณ์ของผู้ชมที่คาดว่าจะแปรตามวัย (พิรงรอง รามสูต อดะนันท์ และคณะ, 2546) ซึ่งปัจจุบันได้มีการนำมาใช้กลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตด้วย โดยระบบการกลั่นกรองที่ได้รับการยอมรับกว้างขวางที่สุดคือระบบของ ICRA (Internet Content Rating Association) ซึ่งเป็นองค์กรอิสระเอกชนที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกา ได้ผนวกเอาระบบการจัดระดับเนื้อหาเว็บไซต์เป็นขั้นตอนหนึ่งในการกลั่นกรอง โดยระบบการจัดระดับเนื้อหาเว็บไซต์นั้น เท่ากับเป็นการติดป้ายอธิบายเนื้อหาของแต่ละเว็บไซต์ให้ผู้ชมได้รับทราบและจัดระดับการเข้าถึงด้วยตนเอง ด้วยโปรแกรมกลั่นกรองที่ติดตั้งอยู่ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันเว็บไซต์ที่มีการลงทะเบียนใช้ระบบการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาของ ICRA มีมากกว่า 100,000 เว็บไซต์ทั่วโลก

สำหรับความเคลื่อนไหวของการจัดเรตติ้งเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยนั้น คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ ในนามกลุ่มศิลปวัฒนธรรมกระจกเงาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดทำประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กำหนดการจัดเรตติ้งของเนื้อหาสื่อทางเพศบนอินเทอร์เน็ต ร่วมกับกองทุนศาสตราจารย์หญิงภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการในเบื้องต้นได้สร้างเกณฑ์ในการกำหนดระดับความรุนแรงของเนื้อหาทางเพศบนอินเทอร์เน็ต โดยแบ่งประเภทเนื้อหาออกเป็นเนื้อหาที่ยอมรับได้กับเนื้อหาที่ยอมรับไม่ได้ ซึ่งในส่วนเนื้อหาที่ยอมรับได้ การเผยแพร่จะขึ้นกับการพิจารณาเงื่อนไขเรื่องเพศและอายุ¹

¹ ดูรายละเอียดได้ในบทที่ 2

อย่างไรก็ตามเนื้อหาในกลุ่มเสี่ยงก็มีใช้แค่เพียงเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศเท่านั้น อีกทั้งในประเทศไทย ปัจจุบันยังไม่ได้มีการจัดระดับเนื้อหาเว็บไซต์อย่างจริงจังและยังคงเป็นข้อถกเถียงกัน โดยทั่วไปว่าใครควรจะเป็นผู้จัดระดับเนื้อหา การจัดระดับเนื้อหานั้นจะจัดสำหรับใคร และควรมีเกณฑ์อย่างไร เนื่องจาก จำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ดูแลเว็บไซต์ และในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้ใช้ด้วย เนื่องจากการวางนโยบายสำหรับสื่อ จำเป็นจะต้องรักษาสมดุลระหว่างการปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาที่เป็นอันตรายหรือมีความเสี่ยง กับการรักษาและอ้างไว้ซึ่งเสรีภาพในการแสดงออก ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสื่อสารมวลชนรวมทั้งสื่ออินเทอร์เน็ต เป็นสำคัญ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความคิดเห็นของผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่มีต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมว่าครอบคลุมเนื้อหาประเภทใดและมีลักษณะอย่างไรบ้าง การกลั่นกรองเนื้อหาเว็บไซต์ที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทยควรเป็นอย่างไร บางกลุ่มเนื้อหาควรมีขอบเขตในการนำเสนอมากน้อยเพียงใดหรือควรมีเงื่อนไขในการนำเสนออย่างไร เนื่องจากในแต่ละสังคม แต่ละประเทศย่อมมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน และด้วยลักษณะสังคมประชากรที่ต่างกัน ผู้รับสารอาจมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาแต่ละประเภทไม่เหมือนกัน ดังเช่นงานวิจัยของ Renate Köcher (2000) ที่พบว่าความแตกต่างด้านลักษณะสังคมประชากร เช่น เพศ อายุ รวมไปถึงวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดระดับความไม่เหมาะสมของเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในระดับที่ต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดลักษณะสังคมประชากรในด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างทางด้านความคิดเห็นของผู้ที่มีลักษณะสังคมประชากรแตกต่างกัน รวมไปถึงผู้ที่อยู่ในวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ซึ่งปรากฏในส่วนหนึ่งของประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

นอกจากนี้ในการเปิดรับสื่อ ผู้ใช้มักจะคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใช้คนอื่นๆมากกว่าผลกระทบต่อตนเอง ตามแนวคิด Third-Person Effect ของ W. Phillips Davison (1983) ซึ่งเป็นแนวคิดที่กล่าวถึงการที่มนุษย์มักจะตระหนักถึงผลกระทบของสารที่สื่อมวลชนนำเสนอว่าจะมีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของคนอื่นๆ มากกว่าตนเอง ซึ่งแนวคิดนี้จะเด่นชัดมากสำหรับการสื่อสารในเรื่องที่ไม่พึงปรารถนาหรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้รับสาร เช่น ดนตรีแร็ป สื่อลามกอนาจาร และความรุนแรงในสื่อโทรทัศน์ เป็นต้น (Lo, 2000) ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นอุปสรรคต่อการมีความรู้เท่าทันสื่อ ผู้วิจัยเลือกใช้นโยบายนี้ประกอบการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความตระหนักในพิษภัยจากเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตที่มาจากตัวผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเอง และในส่วนของผลกระทบที่คาดว่าจะมีต่อบุคคลที่สาม ที่จำเป็นต้องอาศัยการคาดการณ์ถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการกำหนดแนวทางในการกลั่นกรอง

เนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตต่อไป และทำให้ทราบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการประเมินผลกระทบที่เกิดจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ด้วยความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ การกำกับดูแลสื่ออินเทอร์เน็ตด้วยวิธีการกักกรองเนื้อหาจึงไม่อาจใช้เกณฑ์เดียวกันกับต่างประเทศได้ทั้งหมด และควรมีการแสวงหาเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับประเทศของตนเอง ดังนั้นการที่ได้รับทราบความคิดเห็นของผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตโดยตรง จะทำให้ได้ทราบข้อมูลในอีกแง่มุมหนึ่ง ที่อาจแตกต่างจากความคิดเห็นของผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลเนื้อหาเท่านั้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางนโยบายการกักกรองเนื้อหาเว็บไซต์ที่เหมาะสมกับประเทศไทยต่อไป โดยที่มีการคำนึงถึงสิทธิในการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด

ปัญหาคำวิจัย

1. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ตอย่างไร
2. ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกักกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตอย่างไร
3. ลักษณะสังคมประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีผลต่อความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ตหรือไม่ อย่างไร
4. ลักษณะสังคมประชากรของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการกักกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตหรือไม่ อย่างไร
5. แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม (Third-Person Effect) ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีความเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ตหรือไม่ อย่างไร

นิยามศัพท์เฉพาะ

เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม หมายถึง ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ที่เมื่อมีการนำเสนอแล้วอาจทำให้เกิดผลเสียต่อผู้รับสาร ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม เช่น

- เนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง (Violence) ได้แก่ เรื่องทารุณโหดร้าย การยั่วยุให้เกิดการเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ
- เนื้อหาลามกอนาจาร (Pornography)
- เนื้อหาที่ใช้ภาษาหยาบคาย (Language)
- เนื้อหาเกี่ยวกับสินค้าผิดกฎหมาย เช่น การพนัน ยาเสพติด อาวุธสงคราม เป็นต้น

การกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต หมายถึง วิธีการต่างๆที่ใช้ในการกลั่นกรองเนื้อหาเว็บไซต์ที่อาจไม่เหมาะสมสำหรับการบริโภคโดยทั่วไป โดยแบ่งออกเป็น 4 วิธีการ คือ

- 1.การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา
- 2.การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม
- 3.การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์ลั่นกรอง
- 4.การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต หมายถึง การจัดแบ่งระดับและอธิบายเนื้อหาในสื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีตัวแปรคือระดับวิจารณ์ญาณของผู้ชมซึ่งคาดว่าจะแปรตามวัย ซึ่งวิธีนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการกลั่นกรองเนื้อหาในระดับผู้ใช้

ทัศนคติ หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและปฏิกิริยา ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประเด็นปัญหา สถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง ในลักษณะเป็นแนวโน้ม เช่น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือเป็นกลาง

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความรู้สึก ที่มีการแสดงออกทางคำพูด เพื่อโต้ตอบต่อประเด็น หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากทัศนคติ

ลักษณะสังคมประชากร หมายถึง คุณสมบัติของบุคคลทางด้าน เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา ของประชากรที่ศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.ได้ทราบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตอย่างไร อันเป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายการกลั่นกรองเนื้อหาเว็บไซต์ โดยให้ความยุติธรรมกับผู้ใช้มากที่สุด
- 2.ได้ทราบข้อเสนอแนะในมุมมองที่หลากหลายของผู้ใช้ ต่อการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต
- 3.ได้ทราบว่าผู้ใช้มีการประเมินเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมโดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สามหรือไม่ นำไปสู่การพัฒนาความรู้เท่าทันสื่อของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต อาศัยแนวคิดและทฤษฎี เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

- 1) แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต
- 2) แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต หรือเรตติ้ง
- 4) แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม (Third-Person Effect)
- 5) แนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)
- 6) แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม (Value, Cultural Norms and Rules)
- 7) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของสังคมไทย
- 8) จริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย

1) แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์และบริการบนอินเทอร์เน็ต

การสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication)

การสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-Mediated Communication) หมายถึง ระบบการสื่อสารข้อมูล ทั้งที่เป็นข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ และเสียง ระหว่างคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปสู่คอมพิวเตอร์อีกเครื่องหนึ่ง หรือหลายๆเครื่อง โดยใช้สื่อกลางคือ ระบบโทรคมนาคม (Telecommunication System) เช่น โทรศัพท์ โทรสาร เคเบิลใยแก้ว หรือดาวเทียม เป็นต้น

Rice (1989) ได้วิเคราะห์ถึงศักยภาพของการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ โดยเปรียบเทียบจากคุณสมบัติในการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. ความเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์และข้อจำกัด (Freedom of constraints) เช่น การกำหนดสถานะของผู้ส่งสาร การผูกขาดความเป็นเจ้าของสื่อ การไม่สามารถเลือกกลุ่มผู้รับสารเฉพาะเป้าหมายได้ การกำหนดช่วงเวลาในการรับข่าวสาร หรือการไม่สามารถเรียกคืนข้อมูลได้ เป็นต้น

2.ขอบเขตการสื่อสาร (Mode or technical bandwidth) ซึ่งหมายถึง ระยะทางระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือเนื้อหาที่สามารถนำเสนอได้หลายลักษณะ ทั้งที่เป็นคำพูด สัญลักษณ์ หรือเสียง

3.การสนองตอบและปฏิสัมพันธ์ (Feedback and interactivity) ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร สามารถเกิดขึ้นได้โดยสะดวก และในระยะเวลาอันรวดเร็ว

4.การติดต่ออย่างเป็นเครือข่าย (Network Flows) ซึ่งมีผลต่อการกระจายตัว รวมทั้งการเข้าถึงสื่อ และข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงกัน

สำหรับการสื่อสารด้วยระบบคอมพิวเตอร์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงในขณะนี้ คือ **อินเทอร์เน็ต (Internet)**

ลักษณะเฉพาะของอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตมีลักษณะพิเศษทางเทคโนโลยีหลายประการ ตัวอย่างเช่น

- การไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารอันข้ามพรมแดนและข้ามอำนาจการควบคุมระดับชาติ
- การที่อำนาจในการควบคุมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารใดๆ อยู่ในมือของผู้ใช้(มากที่สุด)
- การที่ผู้จัดทำเนื้อหาไม่จำเป็นต้องอาศัยตัวกลาง(mediator) ในการนำเสนอเนื้อหาต่อผู้รับในวงกว้าง
- ลักษณะปฏิสัมพันธ์(interactivity) ในการสื่อสาร
- การเปลี่ยนรูปแบบการสื่อสารมวลชนให้เป็นการสื่อสารจากหนึ่งสู่หลาย(one to many) เป็นหลายสู่หลาย (many to many)

บริการต่างๆในอินเทอร์เน็ต

ในอินเทอร์เน็ตมีการให้บริการต่างๆมากมาย ในที่นี้ผู้ศึกษาจะเลือกกล่าวถึงเฉพาะบริการบางอย่างที่มีผู้นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน อันได้แก่

1.บริการด้านการสื่อสาร

เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถติดต่อรับส่งข้อมูลแลกเปลี่ยนกันได้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย แบ่งออกเป็น

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) ผู้ใช้บริการสามารถติดต่อรับ-ส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์(E-mail) กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกได้ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีก และบริการไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์นี้ก็มี ความรวดเร็วและสะดวกมาก

สนทนาแบบออนไลน์ ผู้ใช้บริการสามารถคุยโต้ตอบกับผู้ใช้อื่นๆในอินเทอร์เน็ตได้ในเวลา เดียวกัน (โดยการพิมพ์เข้าไปทางคีย์บอร์ด)เสมือนกับการคุยกันแต่ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของทั้งสองที่ ซึ่งสนุกและรวดเร็ว บริการสนทนาแบบออนไลน์นี้ เรียกว่า talk เนื่องจากใช้โปรแกรมที่เรียกว่า talk ติดต่อกัน หรือจะคุยเป็นกลุ่มหลายๆคนในลักษณะของการ chat (ชื่อเต็มๆว่า Internet Realy Chat หรือ IRC) ก็ได้

กระดานข่าวหรือbulletinบอร์ด บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีการให้บริการในลักษณะของกระดาน ข่าวหรือbulletinบอร์ด โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยๆจำนวนหลายพันกลุ่ม เรียกว่าเป็นกลุ่มข่าว หรือ newsgroup ทุกๆวันจะมีผู้ส่งข่าวสารกันผ่านระบบดังกล่าว โดยแบ่งแยกออกตามกลุ่มที่สนใจ เช่น กลุ่ม ผู้สนใจศิลปะ , กลุ่มผู้สนใจเพลงร็อค , กลุ่มวัฒนธรรมยุโรป ฯลฯ นอกจากนี้ก็มีกลุ่มที่สนใจในเรื่องของ ประเทศต่างๆ เช่น Thai group เป็นต้น

2.บริการค้นหาข้อมูลต่างๆ

บริการค้นหาข้อมูลที่ผู้ใช้นิยมใช้กันมากที่สุดในขณะนี้คือ World Wide Web

บริการเว็ลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web) เป็นหนึ่งในบริการของอินเทอร์เน็ต โดยใช้รูปแบบการ นำเสนอข้อมูลในลักษณะคล้ายหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ คือ จะมีพื้นที่แสดงผลเป็นกรอบสี่เหลี่ยม ใน กรอบนี้จะมีข้อความ และภาพนิ่ง จัดวางเช่นเดียวกับการจัดหน้านิตยสารหรือหน้าหนังสือ ผู้ใช้สามารถ อ่านและค้นหาข้อมูลโดยการคลิกเมาส์เปิดไปยังหน้าอื่นๆเช่นเดียวกับการเปิดหน้าหนังสือ ด้วยเหตุนี้เรา จึงเรียกหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ของเว็ลด์ไวด์เว็บว่า “เว็บเพจ” (Web Page) และเรียกหน้าแรกของเว็บ เพจทั้งหมดในเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่ให้บริการนั้นว่า “โฮมเพจ” (Home Page)

จุดเด่นของรูปแบบการนำเสนอของเว็ลด์ไวด์เว็บ ก็คือ เว็บเพจแต่ละหน้าที่เชื่อมโยงกันโดยไม่ จำเป็นต้องเรียงหน้าตามลำดับแบบหนังสือ จะเก็บหน้าอย่างไรก็ได้ขอให้มันมีตัวชี้ที่เรียกว่าลิงค์ (Link) ชี้ไปที่ หน้านั้น ผู้ใช้ก็สามารถเข้าไปถึงหน้านั้นๆ ณ ตำแหน่งใดๆก็ได้ ลิงค์ที่กล่าวนี้ไม่ได้ถูกจำกัดแค่ที่เว็บ เพจของตัวเองเท่านั้น มันยังมีคุณสมบัติชี้ไปยังเว็บเพจใดๆในโลกนี้ก็ได้ เมื่อผู้ใช้คลิกที่ลิงค์นี้ ก็สามารถ เข้าไปเปิดดูเว็บเพจนั้นๆได้ทันที ลักษณะการเชื่อมโยงของเว็บเพจที่โยงใยไปมาในลักษณะนี้ ทำให้บริการ นี้ถูกขนานนามว่าเป็น “โครงข่ายใยแมงมุม” (พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์, 2540)

ปัจจุบันบริการ เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นบริการที่นิยมใช้มากในอินเทอร์เน็ตเป็นอันดับสองรองจาก อีเมล เนื่องจากรูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย มีสีสันสวยงาม และสามารถพลิกแพลงการนำเสนออย่างอื่นได้มากมาย และที่น่าสนใจก็คือ เว็บเบราว์เซอร์ชั้นยอด ที่สามารถสามารถจะเรียกใช้บริการอื่นที่มี อินเทอร์เน็ตได้เบ็ดเสร็จแทบจะในโปรแกรมเดียว

2) แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต

ในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตาม จำเป็นจะต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับกลไกในการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตมาประกอบการวิจัยด้วย

พิงรอน รามสูต วัฒนันท์ (2547) ได้กล่าวถึงกลไกในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต ว่าประกอบไปด้วยกลไก 5 ประการ อันได้แก่

1. กฎหมาย มาตรการ บทลงโทษ (legal sanction)
2. การปิดกั้นและกลั่นกรองเนื้อหา (blocking and filtering system)
3. กฎ กติกา มารยาท (codes of conduct)
4. สายด่วนหรือ (hotlines)
5. การรู้เท่าทันสื่อ (media literacy)

1. กฎหมาย มาตรการ บทลงโทษ (legal sanction)

การบังคับใช้กฎหมายเพื่อกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตอาจจะอาศัยกฎหมายที่มีอยู่แล้วและมีความเกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กันได้ เช่น กฎหมายสื่อสารมวลชน กฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่เนื้อหาที่เป็นอันตราย (ภาพลามกอนาจาร) กฎหมายพิทักษ์คุ้มครองเด็ก เป็นต้น หรืออาจอาศัยการร่างและออกกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นโดยตรง เช่น การออกกฎหมาย Communication Decency Act หรือกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารที่เหมาะสมในสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1996 เพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมต่างๆ หรือการพยายามร่างกฎหมายอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับ เนื้อหา ลามกอนาจาร ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วย

นอกจากนี้ ทางภาครัฐอาจออกมาตรการต่างๆ ในการกำกับดูแลเนื้อหาได้ เช่น ในประเทศสิงคโปร์มีการออกมาตรการไม่ให้สถานบริการอินเทอร์เน็ต ให้บริการเกมส์ออนไลน์ หรือ บางครั้งมาตรการอาจเป็นผลจากข้อตกลงร่วมในระดับภูมิภาคก็ได้ เช่น ในสหภาพยุโรป (European Union หรือ

EU) มีการร่วมกันพัฒนาและลงนามในแผนการส่งเสริมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัย (Action plan for the promotion of the safer use of the internet) เพื่อให้สมาชิกทั้งหมดของ EU นำไปเป็นกรอบสำหรับพัฒนา นโยบายและมาตรการต่างๆ ในการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับประเทศ ซึ่งมีผลต่อทั้งภาครัฐ ผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต ตลอดจนองค์กรและปัจเจกชนที่ใช้อินเทอร์เน็ต สำหรับบทลงโทษในกรณีของการละเมิด กฎหมายและมาตรการเพื่อกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต รายละเอียดจะแตกต่างกันไปตามลักษณะของ ระบบกฎหมายในแต่ละประเทศ ตลอดจนทัศนคติในสังคมหนึ่งๆ เกี่ยวกับความรุนแรงของเนื้อหาที่อยู่ใน ข่ายของการละเมิด ตัวอย่างเช่น ในเยอรมันมีกรณีที่ผู้บริหารระดับประเทศของ Compuserv ซึ่งเป็นผู้ ให้บริการอินเทอร์เน็ต ถูกศาลตัดสินจำคุกและปรับเป็นจำนวนเงิน 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจาก ผู้ใช้บริการของ Compuserv ในเยอรมันคนหนึ่งได้ดาวน์โหลดเนื้อหาเกี่ยวกับลัทธินาซีใหม่ (Neo-Nazism) จากลิงค์ (link) ที่เชื่อมต่อกับเว็บท่าของ Compuserv ทั้งนี้กฎหมายเยอรมันมีข้อห้ามและบทลงโทษที่ รุนแรงสำหรับการเผยแพร่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับลัทธินาซีไม่ว่าจะผ่านสื่อประเภทใดแต่หากกรณีดังกล่าว เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกาที่ความตระหนักในเรื่องดังกล่าวไม่ชัดเจนและลึกซึ้งเท่า ก็ค่อนข้างเป็นที่แน่นอน ว่าคงไม่มีใครถูกลงโทษเหมือนในเยอรมัน

2. การปิดกั้นและกลั่นกรองเนื้อหา (blocking and filtering system)

2.1 การปิดกั้นโดยภาครัฐ

การปิดกั้นเนื้อหาในลักษณะนี้เป็นวิธีที่ใช้กันมากในประเทศที่มีลักษณะการปกครองแบบอำนาจ นิยม และมีการควบคุมสื่อสารมวลชนอย่างเข้มข้น การปิดกั้นมักจะทำในระดับเครือข่ายใหญ่ เช่น ระดับ gateway หรือ node ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศ ซึ่งในลักษณะดังกล่าวมักจะเป็นผลจาก นโยบายหรือมาตรการของภาครัฐ เช่น ในประเทศจีน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะถูกออกแบบให้มีลักษณะ รวมศูนย์โดยจะวางเครือข่ายโยงใยผ่าน gateway ในเมืองใหญ่ๆ เพียงไม่กี่แห่ง ทำให้สะดวกต่อการปิดกั้น เนื้อหาจากภายนอก ทั้งนี้รัฐบาลจีนจะใช้เกณฑ์กว้างๆ ในการเลือกปิดกั้นเนื้อหาโดยพิจารณาจากเนื้อหา ที่เข้าข่าย "ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี" ในทำนองเดียวกัน ประเทศสิงคโปร์ควบคุมเนื้อหา บนอินเทอร์เน็ตโดยใช้เกณฑ์และหน่วยงานในการกำกับดูแลเดียวกับหน่วยงานที่ดูแลเนื้อหาในวิทยุและ โทรทัศน์คือ Singapore Broadcasting Authority (SBA)

2.2 การปิดกั้นแบบ notice and take-down

นอกจากลักษณะการปิดกั้นที่เป็นมาตรการของภาครัฐโดยตรงแล้ว การปิดกั้นอาจเกิดขึ้นโดย การแจ้งเหตุ (notice) จากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ประสบพบเห็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยแจ้งเข้าไปให้ผู้ให้ บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หรือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ เช่น ตำรวจหรือ กระทรวงการสื่อสาร เป็นต้น

ทั้งนี้เมื่อทาง ISP ได้รับการแจ้งเหตุแล้วก็ควรที่จะตรวจสอบดูว่าเนื้อหานั้นไม่เหมาะสมจริงหรือไม่ ในระดับใด หากเข้าข่ายที่ผิดกฎหมาย ทาง ISP ก็ควรที่จะทำการปิดกั้น (take-down) เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ที่เป็สมาชิกของ ISP โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามในกรณีที่เป็เนื้อหาที่ไม่ผิดกฎหมายแต่อาจมีอันตรายจากความไม่เหมาะสมต่างๆ ISP อาจไม่ทำการปิดกั้นด้วยตนเอง แต่มอบให้อยู่ในวิจรณ์ญาณของสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่จะพิจารณาเองว่าควรกั้่นกรองหรือไม่ โดยทั่วไปการปิดกั้นแบบ notice and take-down จะทำร่วมกับการกั้่นกรองโดยผู้ใช้งานและกลไกอื่นๆเช่น จรรยาบรรณ กฎ กติกา มารยาท และสายด่วน

2.3 การกั้่นกรองในระดับผู้ใช้งาน (user-oriented filter system)

การกั้่นกรองในระดับผู้ใช้งาน จำเป็นต้องอาศัยการแบ่งประเภทเนื้อหา (content classification) หรือการจัดอันดับหรือเรตติ้ง (rating) ประสิทธิภาพการกั้่นกรองจะสูงเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของระบบการแบ่งประเภทเนื้อหาซึ่งลักษณะทางเทคนิคที่มีความสำคัญมากก็คือ ศัพท์ที่ใช้และความเที่ยงตรงรัดกุมทางภาษาในการอธิบายเนื้อหา เกณฑ์และระดับชั้นทางเทคนิคในการกั้่นกรอง ระบบการกั้่นกรองที่ดีควรคำนึงถึงประโยชน์และควรมีส่วนร่วมจากสามฝ่ายคือ ผู้ใช้งาน ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาเว็บไซต์ โดย ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาควรมีแรงจูงใจในการ “เรต” (จัดอันดับและอธิบายเนื้อหา) ของตน ไม่ว่าจะเป็เนื้อหาประเภทใดและผู้ใช้งานก็ควรจะสามารถเข้าถึงและมีความเชื่อถือเชื่อมั่นในระบบการกั้่นกรองนั้นๆด้วย

ทั้งนี้เนื้อหาอินเทอร์เน็ตเป็สื่อระดับโลก ผู้เกี่ยวข้องจึงควรที่จะพยายามหาศัพท์ในการกั้่นกรอง (ทั้งที่ใช้ในระบบเรตติ้งและโปรแกรมกั้่นกรอง) ที่เป็ที่ยอมรับและเข้าใจได้ในระดับสากล เพื่อที่ว่าระบบการกั้่นกรองที่ต่างกัน จะสามารถทำงานร่วมกันและสื่อสารกันต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ระบบการกั้่นกรองจะต้องคำนึงถึง เสรีภาพและความหลากหลายทางความคิดที่จะแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ ค่านิยมต่างๆ ซึ่งจะเป็ตัวชี้วัดว่าเนื้อหาใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่เพียงที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ยังคงแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพศสภาพ และอายุในแต่ละสังคมอีกด้วย

3. กฎ กติกา มารยาท (codes of conduct)

ไซเบอร์สเปซหรือพื้นที่ที่ผู้คนเข้ามาแลกเปลี่ยน สื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ตนั้น ประกอบขึ้นด้วยพื้นที่หรือชุมชนย่อยๆ อีกมากมายซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ร่วมของการสื่อสารและกิจกรรมนั้นๆ เช่น เพื่อการพาณิชย์หรือเพื่อสนองความพึงพอใจและความสนใจของผู้ใช้ตามหัวข้อ

การสื่อสารต่าง ๆ ในพื้นที่หรือชุมชนเหล่านี้ทั้งในระดับย่อยและระดับเครือข่ายใหญ่จะมีค่านิยมร่วมกันที่จะเป็นตัวกำหนดลักษณะการประพฤติปฏิบัติต่อกันในพื้นที่นั้น ๆ ว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร "กฎ กติกา มารยาท" (codes of conduct) ซึ่งจะเป็นกลไกการกำกับดูแลพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนี้จะมีทั้งที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันทั่วไป (customary) หรือที่เป็นกฎอย่างเป็นทางการ (formal) กฎ กติกา มารยาทซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับชาวผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไปจะรู้จักกันในนามของ "Netiquette" หรือจรรยาบรรณสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต จุดมุ่งหมายของ Netiquette คือเพื่อปลูกฝังวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตและเพื่อตอกย้ำให้มีการทำตามกฎระเบียบอื่น ๆ ที่ได้มีการบัญญัติไว้ในพื้นที่ต่าง ๆ ทางสังคม

ในหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าในอเมริกาเหนือและยุโรปได้มีการบรรจุ Netiquette เข้าไว้ในบทเรียนในโรงเรียน ทั้งนี้ทางสถาบันการศึกษามีความตั้งใจที่จะให้เด็กนำเอา Netiquette ไปปรับใช้กับสถานการณ์นอกบริบทโรงเรียนด้วย บรรทัดฐานของ Netiquette จึงพัฒนาอยู่บนความสมัครใจหรือการกำกับดูแลตนเองภายในชุมชนหรือพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตหนึ่ง ๆ หรือกลุ่มทางสังคมหนึ่ง ๆ

ในแง่เนื้อหาสาระแล้ว Netiquette จะกล่าวถึง กฎ กติกา มารยาท หรือธรรมเนียมปฏิบัติที่ได้ทำกันมาจนเป็นลักษณะสำคัญของชุมชนนั้นๆ ตัวอย่างเช่นในกรณีของ spamming หรือการส่งประกาศโฆษณาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการใดๆ ทางอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนที่ละมากเกินไป ทางชุมชนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะตอบโต้ด้วยการรณรงค์ให้มีการร้องเรียนทางออนไลน์เกี่ยวกับกรณี spamming ดังกล่าวในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการริเริ่มให้มีการตอบโต้อย่างเป็นทางการในลักษณะในกลุ่มข่าว (newsgroup) และเวทีการสนทนาต่างๆ

ในบริบทของชุมชนหรือกลุ่มทางสังคมที่แยกย่อยออกไป Netiquette จะถูกปรับให้มีบรรทัดฐานอยู่บนแนวทางที่พัฒนาร่วมกันของชุมชนหรือกลุ่มทางสังคมนั้นๆ ตัวอย่างเช่น Netiquette ในโรงเรียนจะเป็นการวางกฎ กติกา มารยาทเกี่ยวกับการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ลักษณะเนื้อหาที่สามารถเข้าถึงได้โดยกลุ่มนักเรียนที่จะแตกต่างกันไปตามวัย การผนวกผู้ปกครองเข้ามาเป็นผู้ช่วยกำกับดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของเด็ก ตลอดจนการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล การป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ การดาวน์โหลดเนื้อหาต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบเพื่อไม่ให้เกิดการ overload เครือข่ายของโรงเรียน ตลอดจนวิธีการป้องกันตัวเอง (เด็ก) จากภัยและความเสี่ยงต่างๆ บนอินเทอร์เน็ต

4. สายด่วนหรือ hotlines

คือกลไกในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้กับองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น ISP หน่วยงานของรัฐที่สอดส่องดูแลเรื่องเนื้อหาอินเทอร์เน็ตและตำรวจเป็นต้น) ซึ่งสามารถเป็นทั้งกลไกทางเทคโนโลยี (โทรศัพท์ โทรสาร e-mail เว็บไซต์) หรือเป็นกลไกทางองค์กร (ในรูปของหน่วยงานที่มีกำลังพลเฉพาะและมีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน) ก็ได้ จุดประสงค์หลักของการมี hotlines ก็คือ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า (ในกรณีที่สามารถทำได้) จะมีการพยายามเยียวยาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้บทบาทหลักของ hotlines ที่เป็นมาในอดีตคือช่องทางในการสื่อสารเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผิดกฎหมายจากผู้ติดต่อหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต แต่จากประสบการณ์ที่เวดล้อมการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของอินเทอร์เน็ตในประเทศต่างๆทั่วโลก hotlines ได้ขยายบทบาทครอบคลุมไปถึงการเป็นตัวกลางทางข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ใช้ ผู้ให้บริการเนื้อหา กลุ่มที่กำลังดูแลตนเอง องค์กรที่ให้บริการด้านการจัดอันดับและกลั่นกรองเนื้อหา และหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย

ทั้งนี้ hotlines สามารถจะดำเนินการโดยภาคอุตสาหกรรมเอกชน ภาครัฐ หรือ ภาคประชาสังคมก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม hotline จะต้องมืออยู่ (available) และประชาชนควรจะทราบถึงการมีอยู่ของ hotline ผ่านช่องทางในการสื่อสารทั้งอินเทอร์เน็ตเองและสื่อสารมวลชนดั้งเดิม ที่สำคัญ hotline จะต้องเปิดให้เข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง

5. การรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy)

ในการส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) ทางด้านเนื้อหาของอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะในหมู่ผู้ใช้ มีความจำเป็นต้องสร้างความสามารถหรืออำนาจในการเลือกและตัดสินใจให้แก่ผู้ใช้ (user empowerment) ซึ่งความสามารถดังกล่าวส่วนหนึ่งก็จะขึ้นอยู่กับความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้ใช้แต่ละคนด้วย ทั้งนี้การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet literacy) จะมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- 1) ความสามารถเชิงวิเคราะห์ (Analytical competence) หมายถึง ความเข้าใจในคุณลักษณะต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต (เช่น การสร้างเว็บไซต์ การทำงานของลิงค์(link) ต่างๆ ในเทคโนโลยีไฮเปอร์เท็กซ์ (hypertext) ภาษา สัญลักษณ์ที่เป็นรหัสต่างๆ ในเว็บ เป็นต้น) ซึ่งจะนำไปสู่การใช้สื่อใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) ความรู้เกี่ยวกับบริบทแวดล้อมต่างๆ (Contextual knowledge) หมายถึงความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองที่แวดล้อมการผลิตและบริโภคสารสนเทศและเนื้อหาต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต ความเข้าใจดังกล่าวจะทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทันข้อดีข้อเสียต่างๆ

- 3) กรอบความรู้ความเข้าใจร่วมในหมู่ผู้ใช้เกี่ยวกับเว็บไซต์ที่ถือเป็น “คลาสสิก” ในบรรดาเว็บไซต์ทั้งหลาย (Canonical knowledge) โดยเฉพาะความเข้าใจว่าทำไมเว็บไซต์ดังกล่าวจึงถือเป็นเว็บไซต์ที่มีความสำคัญ น่าเชื่อถือและมีประโยชน์ ตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ www.google.com เป็น search engine ที่มีชื่อเสียง หรือเว็บไซต์ www.cnn.com ที่เป็นเว็บไซต์ข่าวสารที่เป็นที่นิยม
- 4) ความสามารถในการผลิตเนื้อหา (Production competence) หมายถึง ความสามารถในการผลิตเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ตลอดจนความสามารถในการตีความ บริโภคและผลิตเพลนกับอินเทอร์เน็ต (รวมถึงการสร้างเว็บเพจ การหาผลิตภัณฑ์ การเข้าร่วมใน mailing list กลุ่มสนทนาและกลุ่มข่าว) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ใช้แต่ละคนผ่านทางการผลิตและการสื่อสารเนื้อหา

การสร้างการรู้เท่าทันอินเทอร์เน็ตสามารถทำได้ผ่านกระบวนการทางการศึกษาที่เป็นทางการในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนกระบวนการทางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เกิด “วัฒนธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต” ที่แพร่กระจายกว้างขวางที่สุด จากการศึกษาในสหราชอาณาจักร (UK) เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของเยาวชนอังกฤษ พบว่าเด็กๆ ยังมีความสามารถและความรู้เท่าทันเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตไม่เท่ากับที่พวกเขาได้อวดอ้างไว้โดยสิ่งที่พบสำคัญๆ คือ

- ในแง่ของ “analytical competence” เด็กจำนวนมากยังขาดทักษะในการค้นหา ประเมินบูรณาการและเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศจำนวนมากบนอินเทอร์เน็ต
- ส่วนใหญ่แล้ว การรู้เท่าทันสื่อของเด็กและเยาวชนในปัจจุบันจะไม่ครอบคลุมถึงแง่มุมเกี่ยวกับ ความรู้เกี่ยวกับบริบทแวดล้อมของอินเทอร์เน็ต หรือการประเมินอินเทอร์เน็ตอย่างวิพากษ์วิจารณ์
- กรอบความรู้ความเข้าใจร่วมเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่เป็นคลาสสิกก็ยิ่งจำกัดมาก เนื่องจากจะมุ่งเน้นเฉพาะเว็บไซต์ที่เป็นทางการและมีชื่อเสียงจกกันในระดับโลกต่างๆ
- ทักษะของเด็กทางด้านการผลิตเนื้อหาจะเกี่ยวข้องอยู่ในวงการสื่อสารในกลุ่มเพื่อนๆ (peer-group communication) เท่านั้น แต่จะไม่เกี่ยวกับการสร้างเนื้อหาประเภทอื่น

ทั้งนี้ การเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องเพิ่มแง่มุมเกี่ยวกับความปลอดภัยออนไลน์ (online safety) เข้าไปด้วย เพื่อให้เด็กรู้เท่าทันภัยอันตรายและความเสี่ยงที่จะมาจากอินเทอร์เน็ต หน้าที่ดังกล่าวควรจะเป็นพันธกิจร่วมระหว่างหลายๆ ฝ่าย นับแต่ครอบครัว (ผู้ปกครอง) ภาควิทยาศาสตร์ ภาคนโยบาย และภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคสื่อสารมวลชน โดยผ่านทางเครือข่ายที่พัฒนาร่วมกันและมีการสื่อสารถึงกันอย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการรณรงค์ให้ข้อมูลความรู้แก่สาธารณชน

3) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต หรือเรตติ้ง(rating)

การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตหรือเรตติ้ง ถือเป็นส่วนหนึ่งของกลไกในการกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ในส่วนของการกลั่นกรองระดับผู้ใช้

การกลั่นกรองในระดับผู้ใช้ จำเป็นต้องอาศัยการแบ่งประเภทเนื้อหาหรือการจัดระดับหรือเรตติ้งประสิทธิภาพการกลั่นกรองจะสูงเพียงใดก็ขึ้นกับประสิทธิภาพของระบบการแบ่งประเภทเนื้อหา ซึ่งลักษณะทางเทคนิคที่มีความสำคัญมากก็คือ ศัพท์ที่ใช้และความเที่ยงตรงรัดกุมทางภาษาในการอธิบายเนื้อหา เกณฑ์และระดับชั้นทางเทคนิคในการกลั่นกรอง ระบบการกลั่นกรองที่ดีควรคำนึงถึงประโยชน์และควรมีส่วนร่วมจากสามฝ่ายคือ ผู้ใช้ ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาเว็บไซต์ โดย ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาควรมีแรงจูงใจในการ "เรต" (จัดอันดับและอธิบายเนื้อหา) ของตน ไม่ว่าจะป็นเนื้อหาประเภทใด และผู้ใช้ก็ควรจะสามารถเข้าถึงและมีความเชื่อถือเชื่อมั่นในระบบการกลั่นกรองนั้นๆ ด้วย

ทั้งนี้เนื้อหาอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อระดับโลก ผู้เกี่ยวข้องจึงควรที่จะพยายามหาศัพท์ในการกลั่นกรอง(ทั้งที่ใช้ในระบบเรตติ้งและโปรแกรมกลั่นกรอง)ที่เป็นที่ยอมรับและเข้าใจได้ในระดับสากล เพื่อที่ว่าระบบการกลั่นกรองที่ต่างกันจะสามารถทำงานร่วมกันและสื่อสารกันได้ต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ระบบการกลั่นกรองจะต้องคำนึงถึงเสรีภาพและความหลากหลายทางความคิดที่จะแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ ค่านิยมต่างๆ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดว่าเนื้อหาใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่เพียงที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ยังคงแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพศสภาพ และอายุในแต่ละสังคมอีกด้วย (พิรงรอง รามสูต ธรณะนันท์ และนิธิตา คณานิธินันท์, 2547)

ระบบการกลั่นกรองของ ICRA

ระบบการกลั่นกรองเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุดในปัจจุบันคือระบบที่พัฒนาขึ้นโดย ICRA หรือ Internet Content Rating Association ซึ่งเป็นองค์กรอิสระเอกชนที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกาและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องของการแบ่งประเภทและจัดระดับเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเว็บไซต์ที่เป็นสมาชิกทั่วโลก ระบบของ ICRA ประกอบด้วยขั้นตอนการกลั่นกรองเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

1) Self-Classification and labeling

ระบบของ ICRA มีรากฐานอยู่บนการจัดแบ่งประเภทด้วยตนเองของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยใช้คำศัพท์ ของ ICRA ซึ่งจะพยายามอธิบายเนื้อหาอย่างรัดกุมที่สุด ทั้งนี้ ทาง ICRA จะออกแบบสอบถาม

ให้ผู้ให้บริการเนื้อหากรอกและประเมินค่าคะแนนที่ได้ในแบบสอบถามว่า เนื้อหาในเว็บไซต์นั้นๆควรจะ ถูกอธิบายหรือตีตป้ายว่าอย่างไร เช่น sexual material(เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ) violence(ความรุนแรง) chat(การคุย) การตีตป้ายบอกเนื้อหาของผู้ให้บริการเนื้อหาสามารถเปรียบได้กับการที่ผู้ผลิตอาหารตีตป้ายบรรจุส่วนผสมของอาหารบนบรรจุภัณฑ์ของอาหารนั้นๆ ทั้งนี้ “ป้ายอิเล็กทรอนิกส์”(electronic label) ของ ICRA สามารถจะอ่านได้โดยโปรแกรม browser ใดๆก็ตามเวลาผู้ใช้ท่องอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมี เว็บไซต์มากกว่า 100,000 เว็บไซต์ทั่วโลกที่ลงทะเบียนใช้ระบบการจัดประเภทและตีตป้ายเนื้อหาของ ICRA

2) Filter templates

ผู้ในระดับปัจเจกหรือกลุ่มผู้ใช้ระดับองค์กรสามารถปรับเปลี่ยนและออกแบบ สำหรับกลั่นกรอง เนื้อหา ซึ่งพัฒนาโดย ICRA filter เป็นโปรแกรม Open source ซึ่งสามารถใช้ได้กับเครื่อง PCs และ server ทั่วไป การจัดหรือตั้งค่า(pre-sets) บน templateทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกว่าจะปิดกั้นเนื้อหาประเภทใดบ้าง ซึ่งสามารถตั้งได้ตามอายุของผู้รับด้วย เช่น เนื้อหาประเภทที่ตีตป้ายไว้ว่า sexual materialสามารถถูกปิด กั้นสำหรับเด็กอายุ 18 ปี เป็นต้น ทุกครั้งที่มีการท่องอินเทอร์เน็ต filter template จะอ่านป้ายเนื้อหาที่เป็น ผลมาจากข้อ 1) แล้วเฉพาะเนื้อหาที่ได้มีการตั้งค่าไว้ตาม template ให้ผ่านเข้าสู่ระบบได้ ก็จะปรากฏทาง จอคอมพิวเตอร์ขณะที่เนื้อหาที่ถูกกำหนดไว้ตาม template ให้ถูกปิดกั้นก็จะไม่ปรากฏ

3) Negative and positive lists

นอกเหนือจากการตั้งค่าและกำหนดการปิดกั้นกลั่นกรองตาม keyword ในป้ายเนื้อหาแล้ว ผู้ใช้ ระบบของ ICRA filter ยังสามารถเพิ่มเติมรายชื่อของเว็บไซต์ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์เข้าไปได้อีก ด้วย เช่น หากผู้ใช้รู้จักชื่อหรือ URL address ของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่น่าส่งเสริม (เช่น เว็บโป๊เปลือยหรือ การพนัน) หรือที่นำเสนอส่งเสริมการเปิดรับ(เว็บไซต์ของนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ)ก็สามารถ เพิ่มเติมเข้าไปใน list การปิดกั้นต่างหากโดยจะไม่เกี่ยวกับการปิดกั้นกลั่นกรองในข้อ 2)

โดยสรุปแล้ว เทคนิคที่ ICRA นำเสนอ โดยการใช้ ICRA Label นี้ จะเป็นเพียงการควบคุมเนื้อหา (Filter) ของเว็บไซต์เท่านั้น ไม่ได้เป็นการปิดกั้น (Censor) แต่อย่างใด เพราะผู้เป็นเจ้าของเนื้อหาจะเป็นผู้ กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าเยี่ยมชมเอง (อิทธิพล ปรกติประสงค์, 2546)

คำที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่เนื้อหาของ ICRA

คำที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่เนื้อหาของ ICRA ครอบคลุมหัวข้อดังต่อไปนี้

- การเปลือยกายและเนื้อหาทางเพศ
- ความรุนแรง
- การใช้ภาษา

- การสนทนา(chat)
- เนื้อหาอื่นๆ เช่น การพนัน ยาเสพติด และแอลกอฮอล์

การเปลี่ยกายและเนื้อหาทางเพศ

- อวัยวะเพศชายที่เกิดการแข็งตัวและอวัยวะเพศหญิง (การมีเพศสัมพันธ์)
- อวัยวะเพศชาย
- อวัยวะเพศหญิง
- เต้านมของผู้หญิง
- สะโพกที่เปลี่ยเปลล่า
- กิริยาท่าทางที่แสดงนัยยะทางเพศอย่างชัดเจน เปิดเผย
- กิริยาท่าทางที่แสดงนัยยะทางเพศโดยบอกเป็นนัย
- การสัมผัสทางเพศที่เห็นได้ชัด
- การจูบที่เร่าร้อน

รวมทั้งการเปลี่ยกายและเนื้อหาทางเพศ ที่แบ่งตามประเภทข้างต้น

- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก

ไม่เพียงแต่ในคำที่ใช้จัดหมวดหมู่ที่เป็นหัวข้อเดี่ยวๆข้างต้น แต่เนื้อหาทางเพศยังรวมไปถึงการนำหมวดหมู่ย่อยๆมารวมกันด้วย แต่ไม่รวมการบรรยายเกี่ยวกับอวัยวะเพศในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศบางเรื่อง เช่น ลัทธิธรรมชาตินิยม ลัทธิเปลี่ยกาย เป็นต้น

ความรุนแรง

- ความรุนแรงทางเพศ การข่มขืน
- เลือดและบาดแผล (ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์)
- เลือดและบาดแผล (ของสัตว์)
- เลือดและบาดแผล ของตัวละครในละครแฟนตาซี (รวมทั้งภาพยนตร์การ์ตูน)
- การฆ่ากันของมนุษย์
- การฆ่ากันของสัตว์
- การฆ่ากันของตัวละครในละครแฟนตาซี (รวมทั้งภาพยนตร์การ์ตูน)
- การก้าวร้าว ทำอันตรายอย่างจงใจ ต่อมนุษย์
- การก้าวร้าว ทำอันตรายอย่างจงใจ ต่อสัตว์

- การก้าวร้าว ทำอันตรายอย่างจงใจ ในละครแฟนตาซี (และภาพยนตร์การ์ตูน)
- การจงใจทำลายวัตถุสิ่งของ

รวมทั้งความรุนแรง ที่แบ่งตามประเภทข้างต้น

- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับการแพทย์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก
- ที่ปรากฏในเนื้อหาเกี่ยวกับกีฬา

นอกจากนี้ในส่วนที่นำเสนอในลักษณะของเลือดและบาดแผล ยังรวมถึงการวาดภาพของเลือดที่ สาด กระเด็น, เลือดที่นองอยู่บนพื้น, สิ่งของหรือคนที่ถูกกละเลง หรือทำให้เปรอะเปื้อนโดยเลือดอีกด้วย

ภาษา

- ภาษาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่ชัดเจน
- คำพูด ดิบเถื่อน ไม่มีวัฒนธรรม หรือคำหยาบคาย
- คำสบถ สำนวน

หัวข้ออื่นๆ

- ส่งเสริมการสูบบุหรี่
- ส่งเสริมการดื่มแอลกอฮอล์
- ส่งเสริมการใช้ยาเสพติด
- การพนัน
- ส่งเสริมการใช้อาวุธ
- ส่งเสริมการแบ่งชั้นวรรณะ / การเป็นปฏิบัติ์ต่อต้านกันอย่างรุนแรงของมนุษย์

ส่งเสริมการแบ่งแยกชั้นวรรณะ และการเป็นปฏิบัติ์กันอย่างรุนแรง ของกลุ่มหรือบุคคล โดยอาศัยจุดเด่นของสมาชิกในกลุ่ม หรือขึ้นอยู่กับเพศ ชาติพันธุ์ ศาสนา หรืออัตลักษณ์ทาง เชื้อชาติ

- เนื้อหาที่อาจเป็นตัวอย่างไม่ดีต่อเด็ก

การจัดระดับเนื้อหา มักจะพบในการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ และจะระบุหมายเลขของการกระทำที่อยู่ในเนื้อหา ซึ่งผู้ปกครองของเด็กจะต้องเอาใจใส่ เช่น การสะเดาะกุญแจ, การขโมย, การถ่ายปัสสาวะในที่สาธารณะ, การทำระเบิด, การฉ้อโกง, การแสดงกิริยาของพวกป่าเถื่อน หรือการละเมิดธรรมเนียม/กฎหมายของท้องถิ่น

- เนื้อหาที่อาจรบกวนหรือก่อความสับสนต่อเด็ก
  - การจัดระดับเนื้อหา มักจะพบในการจัดเรตติ้งภาพยนตร์ และจะระบุหมายเลขของการกระทำที่อยู่ในเนื้อหา ซึ่งผู้ปกครองของเด็กจะต้องเอาใจใส่ เช่น การวิงวอนเทพเจ้า การเรียกผี วิญญาณ, ความน่ากลัว, การฆ่าตัวตาย, การขู่เข็ญ, คุกคาม, การลบหลู่, การคุกคามทางจิตวิทยา, ความตาย, ความทรนทาน, ความเจ็บปวด, การลงโทษ, การเป็นอันธพาล, การละทิ้ง, อุบัติเหตุในลักษณะละคร, การเหน็บแนม เยาะเย้ย และการล้อเล่น

การสนทนา (chat)

- การสนทนาที่ไม่มีขอบเขต ไม่เป็นกลาง
- การสนทนาที่มีขอบเขต มีความเหมาะสมสำหรับเด็กและวัยรุ่น

การสนทนา : ในส่วนของการสนทนา กล่องนี้จะมีการเช็ค โดยจะมีการแยกสาขาและการแจกแจงที่ประกอบด้วยห้องสนทนาไว้เป็นหมวดหมู่ อย่างเป็นอิสระต่อกัน ซึ่งวิธีนี้อาจเป็นความคิดที่ดีที่เด็กจะไม่ต้องเกิดความแตกต่างจากการถูกสกัดกั้นการใช้สื่อ

การสนทนาที่มีขอบเขตและเหมาะสมกับเด็กและวัยรุ่น : กล่องจะมีการจัดของการสนทนาทั้งหมดที่ทั้งมีขอบเขตและมีความเหมาะสมสำหรับเด็ก ถ้าการสนทนาบางอย่างที่ไม่เหมาะสม ไม่ต้องตรวจสอบจากกล่องเช็คนี้

คำที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่ของ ICRA เป็นการได้รับการตัดสินใจจากกระบวนการที่มีการปรึกษาหารือกันในระดับสากลเพื่อพยายามที่จะก่อตั้งระบบที่มีเหตุผล และมีความเห็นพ้อง กลมกลืนกันในระดับสากล ในบางคำมีการเพิ่มเติมคำนิยามให้ดีขึ้น เพราะความก้าวหน้าของระบบการแปล และเพื่อช่วยเหลือ content provider

การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

สำหรับความเคลื่อนไหวในการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยนั้น คุณสมบัติบุญงามอนงค์ ในนามกลุ่มศิลปินวัฒนธรรมกระเจงก่าได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดทำประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กำหนดการจัดเรตติ้งของเนื้อหาสื่อทางเพศบนอินเทอร์เน็ต ร่วมกับกองทุนศาสตราจารย์คเนิง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อทำเป็นข้อเสนอแก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเกณฑ์ในการจัดแบ่งประเภทเนื้อหาสื่อทางเพศในการวิจัยดังกล่าวได้รับการพัฒนามาจากงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจสื่อทางเพศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต” ของ อธิทิพล ปรีดีประสงศ์ นักวิจัยในโครงการศึกษาปัญหาเรื่องพฤติกรรมนอกระบบของมนุษย์ในสังคมไทยบน

อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยสัมมนาที่ทำร่วมกับศูนย์วิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโครงการวิจัยเรื่องธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต

ในการศึกษานี้ไม่ได้มุ่งเน้นที่จะให้คำนิยามของสื่อลามกอนาจารเพียงอย่างเดียว แต่พยายามที่จะหาจุดร่วมกันของสังคมเพื่อพิจารณาว่า สื่อทางเพศในเชิงไม่สร้างสรรค์หรือสื่อลามกอนาจารนั้นมีระดับของความรุนแรง กล่าวคือ สื่อทางเพศในลักษณะนี้อาจจะมีเสรีภาพในการรับรู้ เผยแพร่ หรือประกอบกันได้แต่อย่างมีเงื่อนไข หรือสื่อทางเพศในลักษณะนี้เองเช่นกันจะมีบางประเภทที่ไม่สามารถรับรู้ เผยแพร่ หรือประกอบกันได้เลยโดยไม่มีเงื่อนไข

จากงานวิจัยของอิทธิพล ปรีติประสงค์ (2546) สรุปได้ว่า สื่อทางเพศในเชิงไม่สร้างสรรค์ที่ไม่มีเสรีภาพในการรับรู้ เผยแพร่หรือประกอบกันได้เลยโดยไม่มีเงื่อนไข กล่าวคือ สังคมไม่อาจยอมรับถึงการปรากฏตัวของสื่อเหล่านี้ได้ ซึ่งมีอยู่ 5 ประเภทด้วยกัน คือ

1. สื่อทางเพศที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นวัตถุประสงค์ของการกระทำที่สื่อไปในทางการละเมิดทางเพศ
2. สื่อทางเพศที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ของคนในครอบครัว
3. สื่อทางเพศที่มีลักษณะหรืออยู่ในรูปแบบของการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาวร
4. สื่อทางเพศที่ได้มาจากการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น
5. สื่อทางเพศที่เป็นสื่อกลางของการขายสินค้าวัตถุลามกอนาจารที่ไม่ได้มาตรฐาน

คำที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่ของ ICRA และลักษณะของสื่อทางเพศ ในงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจะนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์เชิงลึกและในการสร้างแบบสอบถามต่อไป

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกำหนดกรอบวิธีการในการกลั่นกรองเนื้อหาออกเป็น 4 วิธี คือ

1. ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา (Classification and Labelling) เพื่อบอกประเภทเนื้อหาในเว็บไซต์นั้นๆ เช่น sexual material (เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ) violence (เนื้อหาที่มีนัยยะของความรุนแรง) language (เนื้อหาที่ใช้ภาษาไม่เหมาะสม) เพื่อให้ผู้ชมเลือกที่จะเข้าชมหรือไม่เข้าชมเว็บไซต์ที่มีประเภทเนื้อหาดังกล่าว

2. แบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (Rating) หรือระดับวิจารณ์ญาณของผู้เข้าชมที่สันนิษฐานว่าจะแปรตามวัย ซึ่งจะอาศัยหลักการเดียวกันกับการจัดเรตติ้งวิทยุโทรทัศน์ เช่น ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 12 ปี , 15 ปี และ 18 ปี เป็นต้น ซึ่งจะระบุในเว็บไซต์นั้นๆ วิธีนี้จำเป็นต้อง

อาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง และผู้ประกอบการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ในการร่วมสอดส่องดูแลด้วย ทั้งนี้ จะไม่รวมการควบคุมทางด้านเวลาในการเข้าถึง เนื่องจากเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมักจะปรากฏกระจายอยู่ตามเว็บไซต์ต่างๆ การควบคุมด้านเวลาอาจทำได้ยากในทางปฏิบัติ

3. การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กรอง (Filtering Software) ผู้ใช้ระดับปัจเจก หรือกลุ่มผู้ใช้ระดับองค์กร สามารถติดตั้งซอฟต์แวร์กรองเนื้อหาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ใช้สามารถเลือกได้ว่าจะปิดกั้นเนื้อหาประเภทใดหรือเว็บไซต์ใดซึ่งเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม (Bad Sites หรือ Bad List) ทุกครั้งที่มีการท่องอินเทอร์เน็ต เนื้อหาที่ถูกกำหนดไว้ให้ถูกปิดกั้นจะไม่ปรากฏ ซึ่งผู้ปกครองสามารถตั้งค่าปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่ต้องการให้บุตรหลานเข้าชมได้ หรือหัวหน้าองค์กรก็สามารถปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่ต้องการให้พนักงานเข้าไปใช้ในเวลางานได้

4. การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย (Blocking) ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ Cyber Inspector กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม โดยการจัดส่งรายชื่อเว็บไซต์ดังกล่าวไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISPs) เพื่อดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์เหล่านั้น ซึ่งเนื้อหาของเว็บไซต์ที่ถูกปิดกั้นส่วนใหญ่จะเป็นเว็บไซต์ที่ผิดกฎหมาย หรือไม่ผิดกฎหมายแต่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้ ในระดับที่ไม่ควรนำเสนอไม่ว่าในกรณีใดๆ ซึ่งหากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตพบเห็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม สามารถแจ้งไปยัง ISPs หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้

ภาพและเนื้อหาแต่ละประเภทมีระดับของความไม่เหมาะสมไม่เท่ากัน ซึ่งเนื้อหาภาพและประเภทใดจะเหมาะสมกับการจัดระดับเนื้อหาประเภทใดนั้น ขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งจะมีการศึกษาวิจัยต่อไป

4) แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม (Third-Person Effect)

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม หรือ Third-Person Effect เป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ เกิดขึ้นในปี ค.ศ.1983 โดยนักสังคมวิทยาชื่อ W.Phillips Davison ซึ่งบทความของเขาตั้งขึ้นโดยอาศัยเรื่องสัญชาตญาณ และทฤษฎีประชามติ

Third-Person Effect เป็นการรับรู้เฉพาะบุคคลว่า สารจะมีอำนาจมากที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนอื่นมากกว่าตัวเอง Third-Person Effect ได้มาจากความคาดหวังว่าสารจะไม่มีผลกระทบต่อ “ฉัน”(first person) หรือ “เธอ”(second person) แต่เป็น “เขา” นั่นคือ third person ซึ่งบุคคลอาจจะประเมิน

ค่าสูงเกินไป ถึงผลกระทบของสื่อมวลชนที่จะมีต่อคนอื่น หรืออาจจะประเมินค่าต่ำเกินไปถึงผลที่จะมีต่อตัวเอง หรือทั้งสองอย่าง

จากสมมติฐาน Third-Person Effect นั่นคือ ถ้าคุณคิดว่าคนอื่น ๆ ได้รับผลกระทบจากสื่อ ในทางเหตุผลมันก็จะต้องมีผลกระทบต่อคุณเช่นกัน แต่ในทางกลับกัน คุณเชื่อว่าคุณไม่ได้รับผลกระทบจากสื่อ แต่คุณกลับบอกว่าสื่อมีผลกระทบต่อคนอื่น ๆ

ตั้งแต่ Davison ตั้งสมมติฐานนี้ขึ้นในปี 1983 ก็ได้มีการศึกษาเพื่อสนับสนุนสมมติฐานนี้เกิดขึ้นมากมาย โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยที่แตกต่างกัน เช่น การทดลอง และการสำรวจ ซึ่งสาระสำคัญของสมมติฐานนี้ก็คือ **บุคคลจะเห็นว่าสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นมากกว่าตัวเอง**

Perloff(1993) รายงานว่า มีจำนวน 13 ใน 14 ของการศึกษาเกี่ยวกับ Third-Person Effect ระหว่างปี 1983 และ 1992 ที่สนับสนุนสาระสำคัญของสมมติฐานนี้ ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า Third-Person Effect จะมีจุดแข็งเมื่อเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารในเรื่องที่สังคมไม่ปรารถนา หรืออาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น ดนตรีแร็ป(McLeod et al.,1997), ภาพลามกอนาจาร(Gunther,1995;Rojas et al.,1996) , ความรุนแรงในโทรทัศน์(Salwen&Driscoll,1997) (อ้างถึงใน Ven-Hwei Lo,2000)

Third-Person Effect ได้ก่อให้เกิดงานวิจัยที่น่าสนใจเมื่อไม่นานมานี้ ประมาณ 100 บทความทางวิชาการและเอกสารการประชุม และในปี 1998 CBS News poll พบว่า ผู้ตอบเชื่อว่าคนอื่น ๆ จะมีความสนใจในการรายงานข่าวเรื่องเพศของประธานาธิบดีคลินตันมากกว่าที่พวกเขาเป็น : 7% บ่งชี้ว่าพวกเขาหลงใหลในข่าวนี้ 37% คิดว่าเป็นเรื่องเบาๆไม่แปลกมาก 50% อ้างว่าไม่สนใจ แต่เมื่อไปสอบถามเพื่อตัดสินว่าคนให้มีความสนใจเรื่องนี้แค่ไหน ผู้ตอบกลับให้ผลที่แตกต่าง : 25% ของกลุ่มตัวอย่างเดิมบอกว่าคนส่วนใหญ่หลงใหล 49% อ้างว่าคนส่วนใหญ่เห็นเป็นเรื่องเบาๆ และเพียง 18% เชื่อว่าคนส่วนใหญ่ปิดบังว่าไม่สนใจ(Berke,1998)

มีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด Third-Person Effect อยู่หลายชิ้น หนึ่งในจำนวนนั้น คืองานวิจัยเรื่อง "Third-Person Effect, Gender and Pornography on the Internet" ของ Ven-Hwei Lo(2000) ชาวไต้หวัน ซึ่งเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ Third-Person Effect และการสนับสนุนการควบคุมภาพลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาพบว่า มีผู้หญิงเป็นจำนวนมากกว่าผู้ชายที่รับรู้ถึงผลกระทบทางลบของภาพลามกอนาจารในอินเทอร์เน็ตที่มีต่อผู้ชายคนอื่น ๆ และสนับสนุนการควบคุมภาพลามกอนาจารใน

อินเทอร์เน็ต ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้บ่งชี้ว่า เพศ ปรากฏความเป็นสื่อกลางในความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะห่างทางสังคม (ความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างตัวเองกับคนอื่น) กับ Third-Person Effect แสดงให้เห็นถึงอำนาจของ Third-Person Effect ที่เพิ่มขึ้น กับระยะห่างทางสังคม และระยะห่างทางสังคม ของเพศเดียวกัน มีความใกล้เคียงกันมากกว่าเพศตรงข้าม

ผลของการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในทางหนึ่งผู้หญิงจะรับรู้ถึงผลกระทบทางลบของภาพลามก อาจารย์ในอินเทอร์เน็ตต่อผู้ชายคนอื่น ๆ มากกว่าในผู้หญิงคนอื่น ๆ ในอีกทางหนึ่ง ผู้ชายกลับไม่ประเมินค่า ว่าภาพลามกอนาจารในอินเทอร์เน็ต มีผลกระทบทางลบต่อผู้หญิงคนอื่น ๆ มากกว่าในผู้ชายคนอื่น ๆ นั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีความเชื่อว่า ทศนคติของเธอจะเหมือนกับผู้หญิงคนอื่น ๆ มากกว่า ผู้ชาย

ผลของการศึกษาครั้งนี้นำไปสู่การสรุปว่า ไม่ว่าจะบุคคลเพศใด ก็มีการรับรู้ต่อภาพลามกอนาจาร ในอินเทอร์เน็ตว่าจะมีผลกระทบทางลบต่อบุคคลอื่นมากกว่าตัวพวกเขาเอง ซึ่งเป็นการสนับสนุน สมมติฐาน Third-Person Effect ของ Davison ยิ่งไปกว่านั้นยังถือเป็นการแผ่ขยายของสมมติฐาน Third-Person Effect ที่เกิดจากการทดลองที่สมบูรณ์ว่า เพศมีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้ผลกระทบต่อบุคคลอื่นและการสนับสนุนการควบคุมภาพลามกอนาจารในอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ Kristin C.Moran ได้ทำการวิจัยในเรื่อง “*The Third Person Effect as an Obstacle to Media Literacy*” โดยได้กล่าวถึง แนวคิด Third-Person Effect ว่า คือแนวคิดที่ว่าสื่อมีผลต่อคนอื่น ที่ไม่ใช่ตัวเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นอุปสรรคต่อการมีความรู้เท่าทันสื่อ ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นในหลายๆครั้งที่ศึกษา คือ คนจะอธิบายถึงอำนาจของสื่อที่มีต่อบุคคลอื่น แต่เชื่อว่าตนเองป้องกันได้ ซึ่งปรากฏการณ์นี้ ถูกขับเคลื่อนด้วยความคิดว่าตัวเองเหนือกว่าคนอื่น อิทธิพลของ Third-Person Effect อาจจะถูกสูงขึ้น ด้วยข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ชมคิดว่าตนเองเก่งกว่าโทรทัศน์ ซึ่งผลกระทบนี้จะเห็นชัดในวัยรุ่นและเด็ก ผู้เชื่อว่าคนที่ มีอายุน้อยกว่าเขา จะไวต่ออิทธิพลของสื่อ เช่น เด็กอายุ 14 ปี จะอธิบายว่าสื่อมีผลกระทบอย่างไรต่อเด็ก อายุ 11 ปี และแนวคิดนี้จะเด่นชัดขึ้น สำหรับวัยรุ่นซึ่งใส่ใจกับการรักษาภาพพจน์ของตนเอง และแม้ว่า ผู้รับสารจะมองว่าผลกระทบทางลบจะเกิดขึ้นกับคนอื่น แต่เมื่อใดที่เป็นผลกระทบทางลบจากสื่อ เขาจะ เห็นด้วยว่าเขาได้รับผลกระทบนั้น (McLeod et al, 2001)

ในงานวิจัยที่ผ่านมาเป็นจำนวนมาก มักจะสนใจ Third-Person Effect ในเชิงปริมาณ ซึ่งในการ ศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อส่งเสริมให้แนวคิดนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของผลกระทบของโทรทัศน์ที่มีต่อวัยรุ่น โดยอาศัยการสนทนากลุ่มของ เด็กวัยรุ่นหญิงชาวละติน ในการสนทนากลุ่ม เป็นการถามเกี่ยวกับศักยภาพของผลกระทบของละคร

โทรทัศน์ที่มีต่อผู้รับสารวัยรุ่น ซึ่งข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนแนวคิด Third-Person Effect นั้นคือ วัยรุ่นเชื่อว่าไม่มีผลกระทบต่อพวกเขา แต่มีผลกระทบที่อันตรายอย่างเห็นได้ชัดต่อบุคคลอื่น ซึ่งจากการศึกษาทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในความเปลี่ยนแปลงไม่คงที่ของ Third-Person Effect ซึ่งจะได้นำไปปรับปรุงและใช้ในการก่อตั้งหลักสูตรความรู้เท่าทันสื่อต่อไป

แนวคิดผลเกี่ยวกับกระทบต่อบุคคลที่สาม จะนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยเพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในมุมมองที่มีผู้ใช้มีต่อบุคคลอื่นที่เป็นเด็กและเยาวชน ว่ามีความแตกต่างกับมุมมองของผู้ใช้เองอย่างไร และสื่อความหมายไปในทิศทางใด

5) แนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization)

ความหมายของการขัดเกลาทางสังคม

งามพิศ สัตย์สงวน (2538: 70) ให้ความหมายของการขัดเกลาทางสังคมว่า เป็นผลของการกระทำที่ซับซ้อนระหว่างศักยภาพที่จะเรียนรู้ของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนอื่น ๆ และปรับตัวเข้ากับกฎข้อบังคับของระบบวัฒนธรรมที่เฉพาะ

สุพัตรา สุภาพ (2540: 48) กล่าวว่า การขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการที่มนุษย์เรียนรู้ยอมรับค่านิยม กฎเกณฑ์ต่างๆ จากการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น เพื่อจะได้มีสถานภาพและปฏิบัติตามบทบาทต่างๆ ที่สังคมต้องการ

ณรงค์ เล็งประชา (2537: 45) กล่าวถึงการขัดเกลาทางสังคมว่า เป็นกระบวนการปลูกฝังบรรทัดฐานของกลุ่มให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เขาสามารถอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี

George A. Lundberg (1963) กล่าวว่า การอบรมให้เรียนรู้ของสังคมเป็นกระบวนการของการปะทะสรวร์ (Interaction) ซึ่งปัจเจกชนได้เรียนรู้นิสัย ทักษะ ความเชื่อ และมาตรฐานของการตัดสินใจ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการมีชีวิตร่วมกันของกลุ่มสังคม (อ้างถึงใน กฤษณา นूरณะพงศ์, 2540 : 23)

Semell (1963) กล่าวว่า การขัดเกลาทางสังคม คือ กระบวนการที่บุคคลสรวร์รับ ทักษะ ความรู้ ทักษะคติ ค่านิยม แรงจูงใจ ที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มทั้งหลายที่เขาเป็นสมาชิกอยู่ (อ้างถึงใน พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิ์ พงษ์, 2528 : 2)

สรุปได้ว่า กระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดและเรียนรู้สิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน ค่านิยม ความเชื่อของสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต โดยสามารถแบ่งการขัดเกลาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. การขัดเกลาทางด้านจิตใจ ได้แก่ การถ่ายทอดในเรื่องที่เกี่ยวกับ

- คุณค่าทางสังคม (Social Value) หมายถึง ความคิด ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมที่สังคมเห็นว่ามีความสำคัญในตัวเอง และมีการบำรุงรักษาเพื่อถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังในสังคมเพื่อให้คงอยู่ต่อไป โดยส่วนมากมักเป็นสิ่งที่ป็นนามธรรม ไม่อาจประมาณค่าออกมาเป็นราคาได้ แต่มีคุณค่าต่อมนุษย์ทางด้านจิตใจ อาทิ ความคิด ความเชื่อ และทศนคติเกี่ยวกับศีลธรรม จรรยา ศิลปะ ขนบธรรมเนียม ประเพณี

2. การขัดเกลาทางด้านสติปัญญา ได้แก่ การถ่ายทอดในเรื่องที่เกี่ยวกับ

- ความรู้ต่างๆ (Social Knowledge) ทั้งความรู้ที่เป็นทางการ อันได้แก่ ความรู้ตามหลักสูตรในตำราเรียน และความรู้รอบตัวทั่วไป ที่สำคัญก็คือ ภาษา เพราะถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของสังคม และเป็นสื่อกลางในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ให้แก่กัน
- ทักษะ ความชำนาญ (Social Skill) ในเรื่องราวต่างๆ รวมไปถึงสาขาวิชาชีพที่มีความจำเป็นต่อการอยู่รอดของมนุษย์ เพื่อให้ผู้ได้รับการถ่ายทอดจะได้นำไปใช้ในการดำรงชีวิต และเพื่อสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

3. การขัดเกลาทางด้านพฤติกรรม ได้แก่ การถ่ายทอดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

- บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norm) หมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน หรือคตินิยมที่สังคมสร้างไว้ เพื่อกำหนดแนวทางให้คนในสังคมยึดถือในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อบอกให้ทราบว่า ในแต่ละสถานการณ์ควรปฏิบัติอย่างไร ทำให้เกิดความแน่นอนและความเป็นระเบียบในสังคม เนื่องจากเป็นตัวกำหนดแนวพฤติกรรมของมนุษย์เมื่อมีการติดต่อสัมพันธ์กัน
- บทบาททางสังคม (Social Role) เป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์ทุกคนมาตั้งแต่เกิด โดยที่บทบาทนี้จะขึ้นกับถึงสถานภาพและความเป็นตัวตนของมนุษย์ ทำให้ทราบถึงหน้าที่ การวางตัว และสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ มนุษย์ทุกคนล้วนมีบทบาทและแต่ละคนต่างก็มีบทบาทที่หลากหลายในคนเพียงคนเดียว โดยบทบาทนี้จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของมนุษย์ และจากการที่มนุษย์อยู่ในสังคม ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การแสดงออกซึ่งบทบาทจะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามบุคคลที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย

- พฤติกรรมทางสังคม (Social Behavior) ได้แก่ การกระทำต่างๆ ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมนี้ สอดคล้องกับบทบาททางสังคมที่มนุษย์แต่ละคนได้รับในแต่ละสถานการณ์ โดยการขัดเกลาทางสังคมด้านพฤติกรรมนี้ ก็เพื่อให้เกิดการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สังคมเห็นว่าถูกต้องเหมาะสม หรือเป็นพฤติกรรมที่สังคมมุ่งหวังให้เกิดการแสดงออก

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม

การถ่ายทอดและการเรียนรู้ของกระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้ จะเป็นไปในรูปของการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง หรือจากสมาชิกดั้งเดิมในสังคมไปสู่ผู้ที่เป็นสมาชิกใหม่ในสังคมนั้นๆ ซึ่งไม่ได้หมายถึงเฉพาะแต่ทารกเกิดใหม่เท่านั้น แต่ยังหมายถึงผู้ที่ย้ายถิ่นฐาน หรือผู้ที่โยกย้ายจากสังคมหนึ่งไปยังสังคมใหม่ โดยสมาชิกที่เกิดใหม่นั้นนั้นจะเป็นการถ่ายทอดโดยผ่านการอบรมเลี้ยงดูและการสั่งสอน ซึ่งเป็นกระบวนการที่จำเป็นและสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะการอบรมเลี้ยงดูที่ดีจะเป็นการสร้างให้มนุษย์เป็นบุคคลที่ดี มีคุณธรรม เป็นประโยชน์ต่อสังคม และเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า ยิ่ง การอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของแต่ละบุคคล ในอันที่จะทำให้มีบุคลิกภาพเป็นที่ต้องการของสังคม และสอดคล้องกับสมาชิกคนอื่นๆ ในสังคม

จุดมุ่งหมายของการขัดเกลาทางสังคม

กระบวนการขัดเกลาทางสังคม เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการก่อตัวและสร้างสมของบุคลิกภาพของสมาชิกในสังคม ให้เป็นไปตามครรลองของวัฒนธรรมในสังคม รวมถึงความมุ่งหวังของสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งการถ่ายทอดมักประกอบไปด้วย

1. **การปลูกฝังระเบียบวินัย** เพื่อให้สมาชิกในสังคมเรียนรู้ถึงกฎระเบียบ และแบบแผนของสังคม และสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องเหมาะสม รู้ว่าอะไรควร ไม่ควร

2. **การปลูกฝังความมุ่งหวัง** เพื่อช่วยให้สมาชิกมีกำลังใจที่จะทำตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของสังคม เพื่อให้ได้มาซึ่งความมุ่งหมายที่ตั้งความคาดหวังไว้ โดยเฉพาะความมุ่งหวังที่สังคมยกย่อง ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ก็ตาม

3. **การปลูกฝังลักษณะเฉพาะตัว** โดยการหล่อหลอมให้เด็กมีความคิด ทักษะคติ ค่านิยม ตลอดจนการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพที่เป็นตัวของตัวเองอย่างชัดเจน เพราะโดยธรรมชาติมนุษย์ทุกคนมีความแตกต่างกัน แต่การที่มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกันได้ในสังคมก็เพราะปัจจัยหลายประการ ซึ่งลักษณะเฉพาะตัวนี้จะเป็นเสมือนจุดยืนที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของตนเอง ซึ่งหากอยู่ในสถานการณ์ใด โอกาสใดก็สามารถแสดงจุดยืนที่ชัดเจนของตนเองได้ แต่ต้องไม่ขัดกับบรรทัดฐานและความมุ่งหวังของสังคม

4. **การสอนให้รู้จักบทบาทในสังคม** เพื่อให้รู้จักการแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสมในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นตามกาลเทศะ และโอกาสต่างๆ เนื่องจากสมาชิกแต่ละบุคคลต่างก็มีบทบาทไม่น้อยกว่า 1 บทบาท และแต่ละบทบาทก็มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไป

5. **การสอนให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่างหรือทักษะ** เพื่อสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน หรือร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นในสังคม

ผู้วิจัยนำแนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคม มาใช้เพื่ออธิบายความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เพราะความคิด ความเชื่อ ของคนส่วนใหญ่ น่าจะเป็นสิ่งที่ผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมมาแล้ว และตกทอดมาสู่คนรุ่นหลัง ซึ่งจะมีการกล่าวถึงต่อไป

6) แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม (Value, Cultural Norms and Rules)

ค่านิยม คือ คุณประโยชน์ในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่งและได้รับการยอมรับนับถือและชมชอบ ซึ่งในแต่ละสังคมค่านิยมจะเป็นบรรทัดฐานในการกำหนดความประพฤติ การปฏิบัติตัวของบุคคลในสังคมนั้นๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลที่ต้องการ รวมถึงเป็นตัวกำหนดรูปแบบ วิธีการที่ยึดถือเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคมหนึ่งๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน(เมตตา วิวัฒนานุกูล , 2548)

การแบ่งประเภทค่านิยม สามารถแบ่งได้เป็น

1. แบ่งตามความสำคัญของค่านิยม

1.1 **ค่านิยมขั้นหนึ่ง** (primary value) คือ ค่านิยมหลักที่สำคัญที่สุด เป็นค่านิยมที่คนในวัฒนธรรมนั้นๆ ถือว่าเป็นค่านิยม “ประจำ” ชนชาติ ประเทศ หรือกลุ่ม

1.2 **ค่านิยมขั้นสอง** (secondary value) คือ นิยมที่สำคัญรองลงมา เป็นค่านิยมที่คนในชุมชนหรือประเทศให้ความสำคัญ แต่อาจไม่ได้สนใจอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะดำรงค่านิยมเหล่านั้นไว้

1.3 **ค่านิยมขั้นสาม** (tertiary value) คือ ค่านิยมที่สังคมให้ความสำคัญและสนใจน้อย เปลี่ยนแปลงได้ง่าย

2. แบ่งตามระดับความยึดถือและจำนวนคนที่ยึดถือ แบ่งได้เป็น

2.1 **ค่านิยมหลักหรือค่านิยมกระแสหลัก** (great tradition หรือ predominant หรือ dominant value) เป็นค่านิยมที่มีการปลูกฝังและถ่ายทอดกันมาเป็นเวลานาน เปลี่ยนแปลงได้ยาก เป็นค่านิยมที่คนส่วนใหญ่ของสังคมยึดถือและใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจสิ่งต่างๆ ในสังคม

2.2 ค่านิยมแปรผัน (variant) เป็นค่านิยมที่ยึดถือเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบางช่วงเวลา ขึ้นกับลักษณะทางสังคมและสภาพแวดล้อม

3. แบ่งตามเกณฑ์การให้คุณค่า

Rokeach(1972) (อ้างถึงใน เมตตา วิวัฒนานุกูล , 2548: 75) แบ่งค่านิยมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆด้วยกัน คือ

3.1 ค่านิยมที่มองวิธีการหรือแนวทางการปฏิบัติ (Instrumental Value) เป็นค่านิยมที่ใช้ในการอธิบายหรือประเมินว่าการกระทำใดหรือวิธีการใด เป็นการกระทำหรือวิธีการที่เหมาะสม เช่น ความซื่อสัตย์ ความทะเยอทะยาน การเชื่อฟังผู้ใหญ่และการไม่ฟังพวผู้อื่น เป็นต้น

3.2 ค่านิยมที่มองตามจุดหมายปลายทาง (Terminal Value) เป็นค่านิยมที่ใช้ในการประเมินว่าอะไรเป็นเป้าหมายที่แท้จริงที่สมาชิกในสังคมปรารถนา หรือประเมินว่าอะไรเป็นผลที่ควรยกย่อง เช่น อิสรภาพ ความสะอาดสงบสุขในชีวิต ปัญหาและมิตรภาพที่แท้จริง เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบแต่ละวัฒนธรรม ค่านิยมจะแตกต่างกันในเรื่องของการให้ความสำคัญของค่านิยม ตัวอย่างงานวิจัยของ สุนทรী โคมิน(2522) เปรียบเทียบระหว่างค่านิยมของคนไทยและคนอเมริกันในระดับความสำคัญต่างๆ พบว่า คนไทยจะให้ความสำคัญในระดับสูงในเรื่องของความมั่นคงของชาติ ศาสนาและความเชื่อ ความสะอาดสงบสุขในชีวิต ความสุขและความปลอดภัยของครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ การนับถือตนเอง และการประสบความสำเร็จในชีวิต ขณะที่คนอเมริกันให้ความสำคัญกับ ความสันติสุขของโลก ความปลอดภัยของครอบครัว เสรีภาพ ความเสมอภาค ความนับถือตนเอง และความสุข

บรรทัดฐาน คือ มาตรฐานการปฏิบัติตามบทบาทและสถานะภาพของบุคคล เป็นแนวทางในการกำหนดความประพฤติและการกระทำของบุคคล บรรทัดฐานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ได้มาจากวัฒนธรรมและมีการตั้งหรือหย่อนต่างกันไปแล้วแต่ว่าสังคมถือเรื่องไหนสำคัญมากหรือสำคัญน้อย

Which(1971) (อ้างถึงใน เมตตา วิวัฒนานุกูล , 2548: 78) แบ่งบรรทัดฐานออกเป็น 2 พวกใหญ่คือ

- 1.regulative rules คือบรรทัดฐานทางสังคมที่บังคับพฤติกรรมมนุษย์ให้เป็นไปตามกฎ
- 2.constitutive rules เป็นบรรทัดฐานที่มีผลบังคับต่อมนุษย์ โดยสมาชิกคนอื่นๆ

James W. Vander Zanden (1990) แบ่งบรรทัดฐานออกเป็น 2 ประเภท คือ

1) บรรทัดฐานทางนามธรรมหรือบรรทัดฐานทางอุดมคติ (abstract or ideal norms) ได้แก่

1.เป้าหมายร่วมทางสังคม (common goals) เป็นผลมาจากแรงขับด้านความต้องการทางสังคม มาสโลว์เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนต้องการให้ผู้อื่นชื่นชม ศรัทธา ยกย่องสรรเสริญต่อความสำคัญและความสำเร็จของตนเองทั้งสิ้น จึงต่างพยายามกระทำตนตามแนวทางที่สังคมกำหนดว่าจะนำไปสู่ผลดังกล่าวนี้ได้ เช่น การที่บุคคลเลือกศึกษาจนสำเร็จการศึกษาขั้นสูง ทำงานด้วยความอุทิศหะจนประสบความสำเร็จ หรือเลือกสมรสกับบุคคลที่มีฐานะในสังคม เป็นต้น

2.ระบบความเชื่อ (social beliefs) เป็นความคิดทางสังคมที่ยอมรับและยึดถือกันทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจลึกลับ ปรัชญาการณธรรมชาติและวิทยาศาสตร์ ความเชื่อเหล่านั้นกำหนดแบบแผนทางการปฏิบัติให้เกิดเหตุและผลของการปฏิบัติแก่บุคคลและสังคมตามทางนั้นๆเสมอ

3.ระบบค่านิยม (social values) เป็นแนวโน้มของสังคมต่อสิ่งใดๆในสังคม ที่บุคคลมักเอาอย่าง มีผลต่อความดีงามแห่งชีวิตเมื่อดำเนินรอยตาม ค่านิยมในสังคมจะกำหนดแนวพฤติกรรมของคนให้โน้มนำไปสู่แนวทางเดียวกันเช่นเดียวกับบรรทัดฐานอื่น การที่วัฒนธรรมไทยและสากลแตกต่างกัน เนื่องจากมีระบบรากฐานของค่านิยมและความเชื่อแตกต่างกันนั่นเอง

4.สถาบันทางสังคม (social institutions) สถาบันมีลักษณะเป็นนามธรรม หมายถึงระบบระเบียบของพฤติกรรมที่จัดไว้เป็นชุด เพื่อตอบสนองความต้องการที่จำเป็นเฉพาะอย่างของสังคม โดยที่คนเหล่านั้นรับแบบอย่างมาปฏิบัติจนกลายเป็นแบบฉบับของสังคมในที่สุด สถาบันมีความสำคัญในฐานะที่ทำหน้าที่ตอบสนองความจำเป็นในชีวิตมนุษย์ บุคคลสามารถตอบสนองความจำเป็นเกี่ยวกับชีวิต โดยเข้าไปมีส่วนร่วมตามระบบระเบียบของพฤติกรรมแห่งสถาบันนั้น

2) บรรทัดฐานทางรูปธรรมหรือบรรทัดฐานทางพฤติกรรม (explicit and behaviour norms)

1.วิถีประชา (folkways) คือ วิธีการปฏิบัติในการดำเนินชีวิตทั่วไป พฤติกรรมที่ทำจนเป็นนิสัย จนเคยชิน เป็นพฤติกรรมที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติในสังคมทั่วไป

2.กฎศีลธรรม หรือจารีตประเพณี (mores) คือ แนวทางปฏิบัติที่มุ่งหมายธำรงรักษาคุณค่าและประโยชน์ร่วมกันของสังคม จึงเป็นแบบแผนที่อิงหลักศีลธรรมจรรยาและหลักสุนทรียศาสตร์ กำหนดความถูกต้องและดีงามในการดำเนินชีวิต

3.กฎหมาย (laws) คือ แบบแผนการปฏิบัติที่เป็นลายลักษณ์อักษรโดยมีรากฐานมาจากกฎศีลธรรม มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ทำให้ควบคุมสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ(สุพิศวง ธรรมพันทา,2540)

อย่างไรก็ตาม รูปแบบของบรรทัดฐานเป็นเพียงแคบทบาททางจริยธรรม เป็นนามธรรม เมื่อใดที่บรรทัดฐานทางสังคมไม่สามารถกำกับได้ บทลงโทษทางสังคมจึงถูกนำมาใช้

กฎ คือ จรรยาบรรณ กฎ ระเบียบ หรือกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการควบคุมให้อยู่ในกรอบที่กำหนดไว้ ซึ่งหากมีบุคคลที่ฝ่าฝืนก็จะมีบทลงโทษในระดับที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นได้ทั้งบทลงโทษทางสังคมและบทลงโทษทางกฎหมาย

กฎระเบียบจึงแตกต่างจากบรรทัดฐานตรงที่หากมาตรฐานในการยอมรับพฤติกรรมมีศีลธรรมหรือนัยทางจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง จะเชื่อมโยงถึงบรรทัดฐาน แต่หากไม่มีศีลธรรมหรือนัยทางจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง จะเชื่อมโยงถึงกฎ

ทั้งนี้แต่ละสังคมมีรูปแบบบรรทัดฐาน กฎหมาย และค่านิยมต่างกัน เป็นเพราะขอบเขต ทัศนคติต่อพฤติกรรมรูปแบบหนึ่งของคนที่อยู่ในสังคมหนึ่งกับคนที่อยู่อีกสังคมหนึ่งนั้นมีความแตกต่างกัน

ผู้วิจัยนำแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมมาใช้ในการวิจัย เพื่ออธิบายเกี่ยวกับเหตุผลที่จำเป็นจะต้องมีการแสวงหาเกณฑ์ในการจัดระดับเนื้อหาของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน ซึ่งทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างทางด้านค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ทำให้ต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย เนื่องจากเป็นลักษณะเฉพาะของสังคมไทย ที่อาจมีความแตกต่างจากสังคมอื่น ทำให้ไม่สามารถใช้เกณฑ์เดียวกับต่างประเทศได้

7) แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของสังคมไทย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งจำเป็นจะต้องทราบว่าเอกลักษณ์ของสังคมไทยมีอะไรบ้าง เพื่อเปรียบเทียบกับมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมองว่ามีความไม่เหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากการศึกษาในบริบทของสังคมไทย โดยณรงค์ เสงี่ยมประชา(2544)ได้กล่าวถึงลักษณะของสังคมไทยที่ปรากฏชัดแจ้ง ว่ามีดังนี้

- 1.สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม
- 2.สังคมไทยเป็นสังคมที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 3.สังคมไทยยังมีลักษณะเป็นสังคมเจ้าขุนมูลนาย
- 4.สังคมไทยเป็นสังคมที่รวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง
- 5.สังคมไทยเป็นสังคมที่มีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

สุพิศวง ธรรมพันทา (2540) กล่าวถึงลักษณะของสังคมไทยว่าประกอบด้วย

- 1.สังคมไทยเป็นสังคมที่ยกย่องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ไว้สูงสุด
- 2.สังคมไทยเป็นสังคมพุทธที่แฝงลัทธิความเชื่อวิญญาณนิยม และลัทธิพราหมณ์
- 3.คนไทยยึดครอบครัวและเครือญาติเป็นหลักชีวิต
- 4.สังคมไทยเป็นสังคมเสรี มีน้ำใจและสนุกสบาย
- 5.สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรมที่กำลังพัฒนาตน
- 6.สังคมไทยยกย่องผู้มีความรู้ความสามารถ

สุพัตรา สุภาพ(2518) ได้กล่าวถึง ค่านิยมของสังคมไทย ซึ่งเป็นลักษณะที่เห็นได้เด่นชัดของสังคมไทย ซึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ค่านิยมรักพระมหากษัตริย์ โดยในสังคมปัจจุบัน บทบาทของพระมหากษัตริย์ไม่ได้อยู่ในฐานะสมมติเทพหรือเจ้าซึ่งอยู่เหนือชีวิตและความทุกข์ยากของคนทั้งปวงอย่างแต่ก่อน มีความใกล้ชิดกับราษฎร และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น อำนาจของพระองค์ท่านแม้จะลดน้อยลง แต่พระบรมเดชานุภาพไม่ได้ลดลงไป แต่กลับมีบทบาทมากขึ้น ทั้งในด้านพิธีกรรมด้านสังคม และการปกครอง ตลอดจนเป็นผู้નાในด้านชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร พระมหากษัตริย์จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ

นอกจากนี้ยังมีค่านิยมในด้านอื่นๆ เช่น นับถือพุทธศาสนา ยกย่องอำนาจ นิยมเจ้านายและยศฐาบรรดาศักดิ์ เคารพผู้อาวุโส รักพวกพ้อง กตัญญูรู้บุญคุณคน เป็นต้น

ส่วนในด้านความแตกต่างระหว่างชายหญิงนั้น ถึงแม้ว่าผู้หญิงและผู้ชายจะมีเสรีภาพเท่าเทียมกัน แต่ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องทางเพศแล้ว ผู้หญิงยังจำเป็นต้องอยู่ในกรอบประเพณี ในขณะที่ผู้ชายมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกเรื่องเพศมากกว่า

8) จริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย

สภาวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการกำกับดูแลตนเอง (self-regulation) ของผู้ประกอบการอินเทอร์เน็ต โดยมีแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งจริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทยมีเนื้อหา ดังนี้

โดยที่เจ้าของ ผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ดูแลเว็บทั้งหลายได้พร้อมใจกันสถาปนาสภาวิชาชีพ ผู้ดูแลเว็บไทยให้เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ควบคุมกันเอง เพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความรับผิดชอบ สถานภาพผู้ประกอบการวิชาชีพและกิจการเว็บไทยตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนสิทธิการใช้อินเทอร์เน็ต

เพื่อการรับรู้ข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้เว็บไซต์ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งยึดถือความยุติธรรมและความเที่ยงธรรมเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพ พวกข้าพเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลที่ลงนามทำจริยธรรมฉบับนี้เห็นชอบร่วมกันให้ตราจริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด 1

หมวดทั่วไป

ข้อ 1 จริยธรรมนี้เรียกว่า จริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย

ข้อ 2 จริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ได้มีการลงนามตกลงร่วมกันเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

"เว็บไซต์" หมายถึง แหล่งข้อมูลในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และสามารถเชื่อมโยงถึงกันได้ โดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

"ผู้ประกอบการวิชาชีพผู้ดูแลเว็บ" หมายถึง เจ้าของเว็บไซต์หรือผู้ที่มีอำนาจสูงสุดในการกำหนดนโยบายและ รูปแบบเพื่อการจัดทำเว็บไซต์ ซึ่งได้จดทะเบียนโดเมนเนมกับผู้ให้บริการจดทะเบียนโดเมนเนม ทั้งนี้ให้ หมายถึงรวมถึง ผู้แทนเว็บไซต์และนักพัฒนาเว็บไซต์ที่เจ้าของเว็บไซต์ได้ลงนามรับรองแล้ว

"กระดานข่าว" หมายถึง พื้นที่บนเว็บไซต์ที่ผู้ดูแลเว็บเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นใช้ในการแสดงข้อมูลหรือความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของตนเอง บุคคลอื่น หรือเจ้าของเว็บไซต์และให้ถือว่ากระดานข่าวเป็นส่วนหนึ่งของเว็บไซต์ที่ผู้ดูแลเว็บจะต้อง ระมัดระวังมิให้มีการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดข้อบังคับจริยธรรมฉบับนี้

หมวด 2

จริยธรรมของเว็บไซต์

ข้อ 4 เว็บไซต์ต้องไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข้อมูลข่าวสารจนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง

ข้อ 5 เมื่อมีการคัดลอกข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายใดๆ จากเว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือแหล่งข้อมูลอื่น เว็บไซต์ต้องบอกที่มาของข้อความ รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายนั้น ทั้งนี้ การคัดลอกดังกล่าว จะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยอันมิใช่การกระทำเพื่อแสวงหากำไร เว้นแต่จะมีข้อตกลงเป็นอย่างอื่นกับแหล่งข้อมูลนั้นๆ

ข้อ 6 การเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีการพาดพิงอันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย

ข้อ 7 ในกรณีที่มีการเสนอข้อมูลข่าวสารผิดพลาดเว็บไซต์ต้องแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

ข้อ 8 เว็บไซต์ต้องไม่เสนอข้อมูลข่าวสารโดยเลื่อนลอยปราศจากแหล่งที่มาพึงระบุชื่อบุคคลที่ให้สัมภาษณ์ หรือให้ข้อมูลข่าวสารอย่างเปิดเผยเว้นแต่จะมีเหตุอันควรปกปิดเพื่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้ให้ข้อมูลข่าวสาร และต้องเป็นประโยชน์ต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน

ข้อ 9 ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือภาพใด ๆ เว็บไซต์ต้องคำนึงมิให้ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็กสตรีและผู้ด้อยโอกาส

ข้อ 10 เว็บไซต์ต้องไม่เสนอภาพที่อุจาด ลามกอนาจาร หรือน่าหวาดเสียวโดยไม่คำนึง ถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถ้อยถนวันแต่ภาพที่น่าเสนอในเว็บไซต์นั้น จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะและได้มีการแจ้งเตือนต่อผู้เยี่ยมชมโดยชัดเจนแล้ว

ข้อ 11 เว็บไซต์ต้องไม่เป็นแหล่งเผยแพร่ไวรัสคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นใดที่เป็นการทำลายหรือสร้างความเสียหายแก่เครื่องคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลบนเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้เรียกดู

ข้อ 12 เว็บไซต์ต้องไม่เผยแพร่ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเสนอวิธีการสร้างความเสียหายแก่บุคคลอื่น

ข้อ 13 ในการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์วิจารณ์เว็บไซต์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ

ข้อ 14 หากเว็บไซต์ใดมีความประสงค์ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียกดูไปใช้เพื่อการใดการหนึ่ง เว็บไซต์นั้น ต้องแสดงประกาศไว้โดยชัดเจนถึงนโยบายเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล

หมวด 3

จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บ

ข้อ 15 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บ ต้องไม่ประพฤติปฏิบัติภารกิจใดๆอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ 16 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บต้องไม่ทอดอ้างหรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่ เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือผลประโยชน์ใด ๆที่ไม่ชอบธรรม

ข้อ 17 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บต้องทำงานสอดคล้องกับความสงบสุขความเป็นอยู่ที่ดี และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสาธารณะ

ข้อ 18 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บต้องหลีกเลี่ยงการใส่ร้ายป้ายสีเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ข้อ 19 ผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บต้องใช้วิจารณญาณในการรักษาสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะ ความต้องการของผู้ว่าจ้าง ความเป็นวิชาชีพและตนเอง อย่างสม่าเสมอ

หมวด 4

แนวปฏิบัติของเว็บไซต์และผู้ประกอบวิชาชีพผู้ดูแลเว็บ

ข้อ 20 การเสนอข้อมูลข่าวสารของเว็บไซต์พึงตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน และไม่นำเสนอข้อมูลข่าวสารในทำนองชวนเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ข้อ 21 การได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารเว็บไซต์พึงใช้วิธีที่สุภาพและซื่อสัตย์

ข้อ 22 ในการแสดงความคิดเห็น เว็บไซต์พึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจและไม่มีพันธกรณีอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชนโดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

ข้อ 23 เว็บไซต์ พึงละเว้นการลวงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเว้นแต่กรณีเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อ 24 เว็บไซต์พึงใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบให้ประกาศโฆษณาทั้งหลายอยู่ภายในขอบเขตของศีลธรรมและวัฒนธรรมเว็บไซต์ที่ระมัดระวังที่จะไม่เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ ประกาศโฆษณาที่น่าสงสัยว่าจะเป็นภัยแก่สังคมหรือสาธารณชน

ข้อ 25 ข้อความที่เป็นประกาศโฆษณาที่ปรากฏอยู่ในเว็บไซต์ควรแสดงให้เห็นว่าเป็นประกาศโฆษณา จะแอบแฝงเป็นการเสนอข้อมูลข่าวสารหรือความคิดเห็นมิได้

ข้อ 26 เว็บไซต์พึงหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่มีเหตุให้น่าเชื่อว่าเจ้าของประกาศโฆษณานั้นเจตนาจะทำให้ผู้อ่านหลงเชื่อในสิ่งที่ยังมลาย

ข้อ 27 เว็บไซต์พึงระบุแหล่งที่อยู่ของผู้จัดทำหรือผู้ดูแลเว็บเสมอ

ข้อ 28 ภาษาที่ใช้ในเว็บไซต์พึงหลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพหรือมีความหมายเหยียดหยาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Renate Köcher (2000) ได้สำรวจเกี่ยวกับความวิตกกังวลต่อเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในประเทศเยอรมนี สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย โดยพบว่าในทั้งสามประเทศ ทศนคติต่ออินเทอร์เน็ตจะขึ้นอยู่กับการอายุ ทั้งนี้ผู้มีอายุน้อยมีทัศนคติในทางบวกต่ออินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้มีอายุรุ่นผู้ปกครองหรือสูงกวานั้น และผู้มีอายุน้อยกว่ามีทัศนคติที่เปิดกว้างต่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า นอกจากนี้ผู้มีอายุน้อยกว่ามักจะมีประสบการณ์ในการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า และการใช้อินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้นจะทำให้ประเมินอินเทอร์เน็ตไปในทางบวก ในส่วนของความแตกต่างด้านเพศ พบว่าเพศหญิงมีการประเมินเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าในเพศชาย

นอกจากนี้ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับเชื้อชาติของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับการให้คำจำกัดความเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ควรถูกปิดกั้น โดยเปรียบเทียบระหว่างประเทศเยอรมนี สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ใน 6 ประเภทเนื้อหา ได้แก่ ข้อความแสดงการเหยียดหยามระหว่างเชื้อชาติ ภาพและเนื้อหาแสดงความรุนแรง ภาพหรือเนื้อหาลามกอนาจารหรือแสดงนัยยะทาง

เพศอย่างโจ่งแจ้ง ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันทางการเมืองอย่างรุนแรง ภาษาหยาบคาย/ลามกอนาจาร และภาพโป๊เปลือย ซึ่งผลการวิจัยพบว่าแต่ละประเทศมีการให้ค่าความไม่เหมาะสมต่อเนื้อหาแต่ละประเภทในระดับที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มตัวอย่างชาวเยอรมันเห็นว่าข้อความแสดงการเหยียดหยามระหว่างเชื้อชาติควรถูกปิดกั้นมากที่สุด(79%) แต่กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าภาพโป๊เปลือยควรถูกปิดกั้นมีเพียง 13% เท่านั้น หรือกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกันมีความคิดเห็นว่าภาพโป๊เปลือยควรถูกปิดกั้นมากกว่ากลุ่มตัวอย่างชาติอื่นๆ(43%)

Marcel Machill และ Jens Waltermann (2000) ได้กล่าวถึง “บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” (Memorandum on the Regulation of Internet Content) ที่ประมวลและร่างขึ้นโดย ศูนย์วิจัยสื่อของมูลนิธิเบิร์ตส์แมน (Bertelsmann Foundation) ประเทศเยอรมนี ว่าใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตในเยอรมนีและในระดับสากล ซึ่งในเบื้องต้นได้รับการยอมรับให้ใช้ในประเทศสมาชิกของ EU แล้ว การร่างบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นผลจากความร่วมมือกันของผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติในสาขาวิชาต่างๆ จุดมุ่งหมายหลัก คือ เพื่อหาทางป้องกันเด็กและผู้เยาว์จากเนื้อหาที่เป็นอันตรายบนอินเทอร์เน็ตให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อสรุปเบื้องต้นร่วมกันว่า สำหรับสื่อระดับโลกอย่างอินเทอร์เน็ต เราไม่สามารถจะพึ่งพาเพียงภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อปกป้องผู้เยาว์ได้ ซึ่งแนวทางที่ควรจะเป็นคือ เป็นการประสานความร่วมมือของหลายๆฝ่าย ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ซึ่งเรียกได้ว่าเป็น “แนวทางในการสร้างวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบ”(Culture of Responsibility) โดยอยู่บนฐานความรับผิดชอบร่วมกันใน 5 ระดับ ดังนี้

- 1.การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต
- 2.การแบ่งประเภทของเนื้อหา (โดยผู้ผลิตเนื้อหาเอง) และการใช้ระบบการกลั่นกรองเนื้อหา (โดยผู้ใช้)
- 3.การมีสายด่วนให้ผู้ใช้อ้างอิง
- 4.การบังคับใช้และดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อเสริมการกำกับดูแลตนเอง
- 5.การส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อ

ศรีดา ตันตะอติพานิช และคณะ (2544) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจนักเรียนในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนอินเทอร์เน็ตหรือมีบริการอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน จำนวน 600 คน พบว่าสิ่งที่เด็กเห็นว่าเป็นประเด็นน่าเป็นห่วงในการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุด ได้แก่ การใช้ในทางไม่สร้างสรรค์โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจเรื่องภัยอันตรายที่มีตลอดจนการปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเมื่ออยู่บนอินเทอร์เน็ต เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และคนบนอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ผลสำรวจจากผู้ปกครองของนักเรียนในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนอินเทอร์เน็ต หรือมีบริการอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน จำนวน 300 คน พบว่า ความเสี่ยงที่

ผู้ปกครองตระหนักถึงเมื่อบุตรหลานใช้อินเทอร์เน็ต ก็คือ เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม คนบนอินเทอร์เน็ต การใช้อย่างไม่สร้างสรรค์ ไม่เกิดประโยชน์เต็มที่ รวมถึงการไม่รู้วิธีปฏิบัติตัวอย่างถูกต้องเมื่ออยู่บนอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ และผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ หรือ 68% ระบุว่าไม่ได้ใช้ซอฟต์แวร์กั้นกรองการใช้งานอินเทอร์เน็ตของเด็ก ในขณะที่ 17% ระบุว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการกั้นกรองการใช้งานอินเทอร์เน็ต มีเพียง 15% เท่านั้น ที่มีความรู้และใช้ซอฟต์แวร์กั้นกรองการใช้งานอินเทอร์เน็ต

จินตนา วานิชประภา (2545) ได้ศึกษาวิจัยในหัวข้อ “แนวโน้มนโยบายการตรวจสอบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางเว็บไซต์ในมุมมองของผู้ที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย” ผลการวิจัยส่วนหนึ่งพบว่า กลุ่มใช้อินเทอร์เน็ต ได้เสนอผู้ที่เหมาะสมจะเข้ามาดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ ดังนี้ ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISPs) ผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmaster) ผู้ให้บริการพื้นที่เว็บไซต์ (Web Hoster) เข้ามาดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ตามเว็บไซต์ต่างๆ เพราะเห็นว่ามันจะเป็นผู้ใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อขั้นตอนการเผยแพร่เนื้อหามากที่สุด เสมือนผู้ดูแลประตูข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต (Internet Gatekeeper) และผู้ที่เหมาะสมที่จะเข้ามาดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ที่ได้รับการเสนออีกกลุ่ม คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Internet User) เพราะเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะเข้ามาช่วยดูแลเนื้อหาทางเว็บไซต์ เพราะมีอิทธิพลต่อการเผยแพร่เนื้อหาทั้งในแง่เป็นผู้ผลิตเนื้อหาเองและเป็นผู้ตรวจสอบเนื้อหาต่างๆทางเว็บไซต์ได้ ขณะเดียวกันภาครัฐก็ควรมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพราะเป็นผู้นำอินเทอร์เน็ตเข้ามาสู่สังคมไทย และการแก้ปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ตก็ถือเป็นหน้าที่หนึ่งที่ภาครัฐพึงกระทำต่อสังคมด้วย

เลอสรุ ธนสุกาญจน์ ,จิตตภัทร เกรือวรรณ และสุธรรม อยู่ในธรรม (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย : กรอบ ข้อเสนอแนะ และการควบคุมดูแลการให้บริการ” ซึ่งผลการวิจัยเห็นว่า สำหรับประเทศไทยนั้น กรอบของกฎหมายที่เหมาะสมควรจะเป็นกฎหมายสนับสนุน ส่งเสริมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน เพื่อการสมาคมและสันติภาพมากกว่าการควบคุม แต่อาจจะต้องมีเงื่อนไขสำหรับการใช้เครือข่ายไปในทางที่ผิด เช่น อาชญากรรม หรือการละเมิดสิทธิเด็ก เป็นต้น ส่วนกรอบของกฎหมายเพื่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะทำในระดับระหว่างประเทศ และประเทศไทยควรเตรียมการสำหรับการเข้าร่วมการเจรจาหรือเตรียมการในด้านต่างๆในเวทีระหว่างประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่าย

ณัฐวุฒิ ศรีกัตัญญ (2540) ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าของเจนเอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาเปรียบเทียบกับเจนเอเรชั่นวายในสังคมอเมริกัน พบว่า เจนเอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครมีลักษณะที่เหมือนกับเจนเอเรชั่นวายในสังคมอเมริกันเพียงแค่นอกเท่านั้น กล่าวคือ มีการแต่งกายที่คล้ายกันและตระหนักถึง

ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมและพิษภัยของยาเสพติดเหมือนกัน ในขณะที่ลักษณะภายในของคนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด โดยเจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครเปิดรับสื่อเพื่อความบันเทิงแต่เจเนอเรชั่นวายในสังคมอเมริกันเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับครอบครัว แต่เจเนอเรชั่นวายในสังคมอเมริกันไม่ค่อยให้ความสำคัญ และจุดมุ่งหมายแห่งความสำเร็จของเจเนอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานครอยู่ที่การสอบเข้ามหาวิทยาลัยของรัฐให้ได้ แต่ความสำเร็จของเจเนอเรชั่นวายในสังคมอเมริกันอยู่ที่การมีส่วนร่วมช่วยแก้ปัญหาสำคัญๆให้กับประเทศ

จากงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ทราบว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในบริบทสังคมไทยและวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ในบริบทสังคมอเมริกันมีความแตกต่างกัน ความแตกต่างนั้นเกิดจากวัฒนธรรม ค่านิยม โครงสร้างทางสังคมและบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวกำหนดความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมของวัยรุ่นได้

มณูญ ศิริวรรณ (2519) ได้ศึกษาวิจัยในหัวข้อ “วัฒนธรรมการเมืองไทย : ศึกษาเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะอำนาจนิยมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบดั้งเดิมของไทย เป็นวัฒนธรรมที่ตั้งอยู่บน อำนาจนิยม และอิสระนิยม ลักษณะอำนาจนิยมทำให้คนไทยมีทัศนคติยอมรับในอำนาจ เชื่อมั่นว่าอำนาจเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปกครอง ชอบรัฐบาลที่เข้มแข็งเด็ดขาด ส่วนอิสระนิยม ทำให้คนไทยมีลักษณะไม่เคร่งครัดต่อชีวิต ชอบใช้ชีวิตตามสบาย ลักษณะอำนาจนิยมและอิสระนิยมทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีพฤติกรรมการเมืองแบบไม่เข้าร่วม นิยมการปกครองที่ใช้อำนาจเด็ดขาดโดยฝ่ายบริหาร นอกจากนี้ยังพบว่าลักษณะอำนาจนิยมเป็นลักษณะร่วมซึ่งพบอยู่ในทุกกลุ่มอาชีพของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร โดยปรากฏเป็นลักษณะเด่นในข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน ลูกจ้างบริษัท/รัฐวิสาหกิจ กรรมกร/ผู้ใช้แรงงาน และนักเรียน แต่ในกลุ่มพ่อค้า/นักธุรกิจ ผู้บริหารบริษัท/รัฐวิสาหกิจ นิสิต/นักศึกษา และผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ ปรากฏเป็นลักษณะรอง โดยในกลุ่มนี้จะค่อนข้างไปในทางเสรีนิยม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มและแต่ละบุคคล

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (2542) ได้กล่าวถึงสภาพสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชน ในส่วนของวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ไว้ใน “ระบบวิทยุและโทรทัศน์ไทย : โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพ” ว่า ในอดีตรัฐบาลมีการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมระบอบการปกครองใหม่ และอีกด้านก็ควบคุมข่าวสารที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล การรักษาสถานะของรัฐบาลจึงมีความสำคัญสูงกว่าการให้หลักประกันแก่สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน และนำไปสู่การสร้างระบบที่ลดรอนสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการใช้วิทยุและโทรทัศน์ต่อมาถึง 60 ปี โดยได้มีการแสดงให้เห็นกฎหมายและตัวอย่างระเบียบคำสั่งที่ควบคุมและลดรอนสิทธิและเสรีภาพของวิทยุและโทรทัศน์ เช่น พ.ร.บ.วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2498 พ.ร.บ.วิทยุคมนาคม พ.ศ.2498

ระเบียนว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงของส่วนราชการ พ.ศ.2511 ระเบียนว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2518 เป็นต้น นอกจากนี้รัฐยังมีคณะกรรมการ กบว.ทำหน้าที่ตรวจเซ็นเซอร์เนื้อหารายการวิทยุโทรทัศน์ ไปจนถึงการใช้อำนาจทางการเมืองในการตรวจเซ็นเซอร์เนื้อหารายการทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอีกด้วย ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงการควบคุมสิทธิและเสรีภาพของสื่อมวลชนอย่างชัดเจน

สมควร กวียะ (2539) ได้กล่าวไว้ใน “การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ” เกี่ยวกับนโยบายของรัฐไทยว่าด้วยเสรีภาพและความรับผิดชอบต่อสื่อมวลชน ในส่วนของแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยได้ยกตัวอย่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 ว่ามีแนวโน้มไปในทางอำนาจนิยม เพราะถูกสร้างขึ้นมากภายในกรอบของพระราชบัญญัติและนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งยังเป็นลักษณะอำนาจนิยมที่เข้มข้นและรัดกุม เพราะจำเป็นต้องแสดงวิธีการ รายละเอียดอย่างเคร่งครัดในการควบคุม รวมไปถึงพระราชบัญญัติภาพยนตร์ พ.ศ.2473 และระเบียนว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ.2518 ซึ่งนโยบายเหล่านี้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากเจตนารมณ์ชั่วคราวของรัฐธรรมนูญแบบเสรีประชาธิปไตย และให้ผลในทางปฏิบัติเป็นอันมาก อาจกล่าวได้ว่าแม้จะอยู่บนแนวทางเสรีประชาธิปไตย แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งลักษณะอำนาจนิยม

บทความของ Stanford University News Service (1996) เรื่อง “The gender gap in politics goes deeper than a liberal-conservative split” ได้กล่าวถึงการศึกษาของ Felicia Pratto เกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองว่า มีความแตกต่างด้านทัศนคติทางการเมือง ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พบว่าเพศชายเป็นเพศที่ให้ความสำคัญกับนโยบายการปกครองที่เน้นการยกระดับ เช่น การจับกุมคนไร้ถิ่นฐานที่อาศัยหลับนอนในที่สาธารณะ หรือการเพิ่มกำลังทหาร ส่วนเพศหญิงจะให้ความสำคัญกับนโยบายการปกครองในเรื่องเบาๆ เช่น การสนับสนุนด้านการดูแลสุขภาพจากรัฐบาล หรือการให้เงินทำแกเด็กยากจน และพบว่าทัศนคติในเรื่องต่างๆของผู้หญิง จะสนับสนุนความเป็นอนุรักษ์นิยมมากกว่าในผู้ชาย

งานวิจัยของ Stuart A. Lilie และ William s. Maddox (1979) เรื่อง “An Alternative Analysis of Mass Belief Systems: Liberal, Conservative, Populist and Libertarian” ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างทางด้านอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นความแตกต่างทางด้านทัศนคติทางการเมือง โดยแนวคิดที่มีอำนาจมากในกลุ่มคนที่มีอายุมากคือ แนวคิดอนุรักษนิยมและการปกครองที่เน้นการได้รับการสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่(populist) ส่วนในกลุ่มคนที่มีอายุน้อยนั้นจะมีความคิดไปทางด้านเสรีนิยมมากกว่าในกลุ่มคนที่มีอายุมาก

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการวิจัยนี้ได้แบ่งวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ประเภท คือ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยอาศัยการสำรวจ (survey research) มีเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในแง่มุมที่ละเอียด ลึกซึ้งและหลากหลาย ซึ่งจะนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามต่อไป กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-25 ปี	จำนวน 10 คน
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-40 ปี	จำนวน 10 คน
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	จำนวน 10 คน

โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนี้ จะมีการแบ่งสัดส่วนระหว่างเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

การวิจัยเชิงปริมาณ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดเรื่องจำนวนประชากรที่ไม่ทราบจำนวนแน่นอน ผู้วิจัยจึงอาศัยวิธีการเปิดตารางสำเร็จ โดยใช้ตารางของ Taro Yamane ซึ่งเมื่อจำนวนประชากรเท่ากับ ∞ ขนาดกลุ่มตัวอย่างก็จะมีประมาณ 400 คน เมื่อความเชื่อถือในการเลือกตัวอย่าง = 95% โดยยอมให้เกิดความผิดพลาดได้ 5% (วิเชียร เกตุศักดิ์, 2542: 24) ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก มีแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ดังนี้

- เนื้อหาประเภทใดและลักษณะอย่างไรที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคิดว่าจัดเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่จะนำเสนอทั้งต่อตนเองและต่อเด็กและเยาวชน (ทั้งนี้ผู้วิจัยจะแบ่งประเภทของภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม โดยอาศัยแนวทางในการจัดระดับเนื้อหาของ ICRA เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์)
- ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถยอมรับเนื้อหาในแต่ละประเภทที่มีลักษณะต่างๆได้ในระดับใดทั้งในฐานะที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและหากมีการนำเสนอต่อเด็กและเยาวชน
- ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นอย่างไรต่อผลกระทบที่เด็กและเยาวชน รวมทั้งตนเองจะได้รับจากการรับชมภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม
- ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตอย่างไร
- ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคิดว่าวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตแต่ละวิธี ดีหรือไม่ดีอย่างไร เพราะเหตุใด
- ข้อเสนอแนะอื่นๆที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีต่อเรื่องการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

นอกจากนี้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยยังได้มีการใช้รูปภาพหรือเว็บเพจของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหา ล่อแหลม เช่น ภาพลามกอนาจาร ภาพความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ หรือเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข เพื่อประกอบการสัมภาษณ์แก่กลุ่มตัวอย่างบางคนที่ไม่เคยพบเห็นภาพและเนื้อหาบางประเภทดังกล่าวด้วย²

2. การสำรวจ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงสำรวจ โดยอาศัยแบบสอบถาม(questionnaire)เป็นเครื่องมือ ซึ่งในแบบสอบถามประกอบไปด้วยคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด โดยมีแนวคำถามที่ได้มาจากผลการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทางลักษณะสังคมประชากร อันประกอบไปด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และรูปแบบของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการเปิดรับเนื้อหา

² ตัวอย่างภาพแสดงในภาคผนวก

ส่วนที่3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคิดว่า ควรถูกปิดกั้นมากที่สุด และคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆในด้านระดับ ความเหมาะสมของเนื้อหา ทั้งในมุมมองของตัวผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเองและมุมมองเกี่ยวกับผลกระทบต่อ บุคคลที่สาม

ส่วนที่4 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ทั้งในภาพรวม และเจาะจงเป็นรายวิธี รวมทั้งความคิดเห็นที่มีต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆกับการใช้วิธีการ กลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่างๆ ไปจนถึงข้อเสนอแนะต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและการจัดการ กับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดสอบความเที่ยงตรง(validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ แล้ว ไปทดสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวิเคราะห์ ตรวจสอบความถูกต้อง และแก้ไขเพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำคำแนะนำที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้จริงต่อไป

2. นำแบบสอบถามไปทดสอบ(Pre-test) กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 30 คน โดยกระจายตาม ลักษณะสังคมประชากร เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา จำนวนคำถาม ตลอดจนผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. **การสัมภาษณ์เชิงลึก** ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป โดยใช้การสุ่ม แบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มตรงตามจำนวนที่ต้องการ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 30 คน แบ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-25 ปี	จำนวน 10 คน
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 26-40 ปี	จำนวน 10 คน
กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป	จำนวน 10 คน

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะนำมาสรุปตามประเด็นคำถามซึ่งสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.การสำรวจ ผู้วิจัยอาศัยการสุ่มแบบบังเอิญ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้าน เพศ อายุ สถานภาพการสมรสและอาชีพ และใช้การสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เคย ศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ในการกระจายแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลจะใช้วิธี Self Administered Questionnaire คือ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะเป็นผู้นำแบบสอบถามไปให้กับกลุ่มตัวอย่าง ตอบด้วยตนเอง และเก็บแบบสอบถามกลับภายหลังจากที่กลุ่มตัวอย่างตอบเสร็จแล้ว จากนั้นนำมาลง รหัสข้อมูลเพื่อประเมินผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ สามารถจำแนกออกไปตามการตอบคำถามโดยมีสถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบาย ข้อมูลลักษณะสังคมประชากร พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการเปิดรับเนื้อหาของผู้ตอบ แบบสอบถาม ความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ ความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ตวิธีต่างๆ ความคิดเห็นต่อผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต และ ความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆกับวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

2.การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะสังคมประชากรกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่ เหมาะสม โดยใช้ T-test กับการทดสอบความแตกต่างด้านเพศและสถานภาพการสมรส และใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) กับการทดสอบความแตกต่างด้านอายุ อาชีพ และรูปแบบของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา เพื่อหาความแตกต่างรายคู่ และนำมาทดสอบความ แตกต่างด้วยวิธีของ Scheffe โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

3.การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างลักษณะสังคมประชากร กับความคิดเห็นต่อการ กลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ใช้การหาค่า Chi-Square โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

4.การศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สาม โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ ทั้งในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต โดยใช้ T-test กำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

เกณฑ์การให้คะแนน

ในส่วนของกรวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้มีการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับคำถามบางส่วน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.ความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด 5 อันดับแรก

โดยให้ 5 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด
อันดับ1

4 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด
อันดับ2

3 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด
อันดับ3

2 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด
อันดับ4

1 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุด
อันดับ5

เมื่อนำค่าคะแนนกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาคำนวณ จะทำให้ได้ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าจะถูกปิดกั้นมากที่สุดเรียงตามลำดับ ซึ่งประเภทของภาพและเนื้อหาที่ได้คะแนนมากที่สุด หมายความว่า เป็นภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้นมากที่สุด

2.ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ผู้วิจัยได้แบ่งระดับของความคิดเห็นในส่วนนี้ออกเป็น 3 ระดับ คือ ภาพและเนื้อหาที่ถือเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้ ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ และภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม โดยให้ค่าคะแนน ดังนี้

1 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ถือเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้ (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ)

2 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับ ปานกลาง)

3 คะแนน แทน ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง)

โดยระดับคะแนนในแต่ละประเภทของภาพและเนื้อหานี้ ผู้วิจัยจะนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อนำไปใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ต่อไป

3.ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้ให้ค่าคะแนนแก่กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด 3 อันดับแรกโดยให้

3 คะแนน แทน กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับ 1

2 คะแนน แทน กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับ 2

1 คะแนน แทน กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างเลือกเป็นอันดับ 3

เมื่อนำมาค่าคะแนนกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาคำนวณ จะทำให้ได้กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุดเรียงตามลำดับ ซึ่งกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่ได้คะแนนมากที่สุด หมายถึง เป็นผู้ในกลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรมีหน้าที่ในการจัดการเกี่ยวกับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพแสดงกรอบการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ใช้วิธีการวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิธีการสำรวจ มีเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 : ผลการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) แจกแจงร้อยละแสดงความถี่
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

1) แจกแจงร้อยละแสดงความถี่

ลักษณะสังคมประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 400 คน ประกอบไปด้วย เพศชาย ร้อยละ 45 เพศหญิง ร้อยละ 55 (ดูตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	180	45.0
หญิง	220	55.0
รวม	400	100.00

2. อายุ

ระดับอายุของกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น กลุ่มอายุ 15-24 ปี ร้อยละ 40.5 กลุ่มอายุ 25-34 ปี ร้อยละ 30.3 กลุ่มอายุ 35-49 ปี ร้อยละ 25.5 และกลุ่มอายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 3.8(ดูตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15-24	162	40.5
25-34	121	30.3
35-49	102	25.5
50 ขึ้นไป	15	3.8
รวม	400	100.00

3.สถานภาพการสมรส

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีจำนวนร้อยละ 67.3 และที่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 32.8 (ดูตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	269	67.3
สมรส	131	32.8
รวม	400	100.00

4.อาชีพ

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน/นิสิต-นักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 36.5 ตามด้วยข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 28.3 พนักงาน/ลูกจ้าง ร้อยละ 21.8 รับจ้าง ร้อยละ 6.8 ว่างงาน ร้อยละ 1.0 แม่บ้านและอื่นๆ ร้อยละ 0.8 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นิสิต - นักศึกษา	146	36.5
ค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัว	20	5.0
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	113	28.3
พนักงาน/ลูกจ้าง	87	21.8
รับจ้าง	27	6.8
ว่างงาน	4	1.0
แม่บ้าน/อื่นๆ	3	0.8
รวม	400	100.00

5.ประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่า เป็นผู้ที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนไทย(สหศึกษา) ร้อยละ 56.5 โรงเรียนไทย(หญิงล้วนหรือชายล้วน) ร้อยละ 29.8 และโรงเรียนนานาชาติ ร้อยละ 13.8 (ดูตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

ประเภทโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนไทย(หญิงล้วนหรือชายล้วน)	119	56.5
โรงเรียนไทย(สหศึกษา)	226	29.8
โรงเรียนนานาชาติ*	55	13.8
รวม	400	100.00

*กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนนานาชาติมีเฉพาะประเภทสหศึกษา ไม่ปรากฏว่ามีประเภทหญิงล้วนหรือชายล้วน

การพบเห็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 94.3 เคยพบเห็นภาพหรือเนื้อหาที่ตนเองคิดว่าไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต มีเพียง ร้อยละ 5.8 เท่านั้น ที่ไม่เคยพบเห็นภาพหรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนร้อยละของการพบเห็นภาพหรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

การพบเห็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
เคยพบ	377	94.3
ไม่เคยพบ	23	5.8
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

ภาพหรือเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคิดเห็นว่าเป็นสมควรถูกปิดกั้น มากที่สุด 5 อันดับแรก

ภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นสมควรถูกปิดกั้น ซึ่งมีผู้เลือกเป็นอันดับ 1 มากที่สุด คือ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ สูงถึงร้อยละ 24 ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชาย-หญิง ร้อยละ 16 และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ร้อยละ 9.5 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้นมากที่สุด 5 อันดับแรก

อันดับที่	กลุ่มตัวอย่างเลือก	ภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้นมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1		- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์	96	24.0
		- ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชาย-หญิง	64	16.0
		- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	38	9.5
2		- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา	65	16.3
		- ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	45	11.3
		- ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชาย-หญิง	41	10.3
3		- ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	45	11.3
		- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	44	11.0
		- ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ	40	10.0
4		- ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	41	10.3
		- ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว	33	8.3
		- ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์	29	7.3
5		- ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์	35	8.8
		- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย	32	8.0
		- ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	30	7.5

และจากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้นมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์

อันดับ 2 ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชาย-หญิง

อันดับ 3 ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ

อันดับ 4 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

อันดับ 5 ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์

ความคิดเห็นต่อการเปิดรับภาพและเนื้อหาต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้แบ่งภาพและเนื้อหาออกเป็น 4 หมวดหมู่ โดยอาศัยแนวทางในการจัดระดับเนื้อหาของ ICRA ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งเป็น

1. ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร
2. ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง
3. เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ
4. เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

ซึ่งการวิจัยในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ ออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ภาพและเนื้อหาที่ถือเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้ (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับต่ำ)
2. ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง)
3. ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม (ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง)

จากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1. ภาพและเนื้อหาที่ถือเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้

ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้ มีเพียงประเภทเดียว คือ ภาพของผู้ที่เป็นโรคภัยที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 45.3 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ สามารถรับชมได้

ประเภทของภาพและเนื้อหา	ปกติ รับชมได้	ไม่ เหมาะสม แต่รับชมได้	ไม่ เหมาะสม ไม่ต้องการ ชม	รวม	ค่าเฉลี่ย
ภาพของผู้ที่เป็นโรคภัยที่มีลักษณะแปลก หรือน่ากลัว น่ารังเกียจ (หมวดความรุนแรง)	181 (45.3%)	142 (35.3%)	77 (19.3%)	400 (100%)	1.74

2.ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้

ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน โดยประเภทของเนื้อหาที่มีผู้เลือกมากที่สุดคือ ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง ร้อยละ 56.8 ตามด้วยเว็บไซต์ที่หรือเว็บบอร์ดที่ใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ ร้อยละ 55 และเว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย ร้อยละ 52.3 ตามลำดับ ซึ่งจากการสังเกตพบว่าเนื้อหาในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นเนื้อหาที่อยู่ในหมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ (ดูตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้

ประเภทของภาพและเนื้อหา	ปกติ รับชมได้	ไม่ เหมาะสม แต่รับชม ได้	ไม่ เหมาะสม ไม่ต้องการ ชม	รวม	ค่าเฉลี่ย
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร					
ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง	111 (27.8%)	227 (56.8%)	62 (15.5%)	400 (100%)	1.88
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง	60 (15%)	175 (43.8%)	165 (41.3%)	400 (100%)	2.26
เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวีซีดีโป๊เปลือย	59 (14.8%)	186 (46.5%)	155 (38.8%)	400 (100%)	2.24
เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศ หรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์	113 (28.3%)	63 (40.8%)	124 (31%)	400 (100%)	2.03
หมวดความรุนแรง					
ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน	114 (28.5%)	194 (48.5%)	190 (47.5%)	400 (100%)	1.95
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย	132 (33%)	190 (47.5%)	78 (19.5%)	400 (100%)	1.87
เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง	141 (35.3%)	195 (48.8%)	64 (16%)	400 (100%)	1.81
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ					
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการด่าได้ต่อกัน อย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	125 (31.3%)	192 (48%)	83 (20.8%)	400 (100%)	1.90

ประเภทของภาพและเนื้อหา	ปกติ รับชมได้	ไม่ เหมาะสม แต่รับชม ได้	ไม่ เหมาะสม ไม่ต้องการ ชม	รวม	ค่าเฉลี่ย
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	97 (24.3%)	190 (47.5%)	113 (28.%)	400 (100%)	2.04
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่ สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ	92 (23%)	220 (55%)	88 (22%)	400 (100%)	1.99
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็น การเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	95 (23.8%)	182 (45.5%)	123 (30.8%)	400 (100%)	2.07
เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัว ของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ ได้รับความเสียหาย	91 (28.8%)	209 (52.3%)	100 (25%)	400 (100%)	2.02
หมวดตอบมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม					
เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนัน ฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ	72 (18%)	177 (44.3%)	151 (37.8%)	400 (100%)	2.20
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ (Hacker)	84 (21%)	186 (46.5%)	130 (32.5%)	400 (100%)	2.12

3.ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม

ภาพและเนื้อหาในกลุ่มนี้ เป็นภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบมากที่สุด โดยกระจายอยู่ในทุกๆหมวดของเนื้อหา (ยกเว้นหมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ) ซึ่งภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชมมากเป็นอันดับหนึ่งคือ ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์ ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึง ร้อยละ 79.8 รองลงมาคือ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว ร้อยละ 76.8 และอันดับสามคือ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ คิดเป็น ร้อยละ 68.8 ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนร้อยละของภาพหรือเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม

ประเภทของภาพและเนื้อหา	ปกติ รับชมได้	ไม่ เหมาะสม แต่รับชมได้	ไม่เหมาะสม ไม่ต้องการชม	รวม	ค่าเฉลี่ย
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ ชาย-ชาย	32 (8%)	96 (24%)	272 (68%)	400 (100%)	2.60
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ หญิง-หญิง	35 (8.8%)	140 (35%)	225 (56.3%)	400 (100%)	2.48
ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ	47 (11.8%)	168 (42%)	185 (46.3%)	400 (100%)	2.35
ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่าง คนกับสัตว์	11 (2.8%)	70 (17.5%)	319 (79.8%)	400 (100%)	2.77
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ระหว่างคนในครอบครัว	17 (4.3%)	76 (19%)	307 (76.8%)	400 (100%)	2.73
ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มี เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	17 (4.3%)	121 (30.3%)	262 (65.5%)	400 (100%)	2.61
ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ แบบหมู่	28 (7%)	140 (35%)	232 (58%)	400 (100%)	2.51
การประกาศซื้อ-ขายบริการทางเพศ	35 (8.8%)	143 (35.8%)	222 (55.5%)	400 (100%)	2.47
เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	58 (14.8%)	166 (41.5%)	176 (44%)	400 (100%)	2.30
หมวดความรุนแรง ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การ ใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ	62 (15.5%)	167 (41.8%)	171 (42.8%)	400 (100%)	2.27
ภาพการทารุณผู้ที่ไม่มีความผิด ทั้งคนและสัตว์	56 (14%)	153 (38.3%)	191 (47.8%)	400 (100%)	2.34
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน	36 (9%)	140 (35%)	224 (56%)	400 (100%)	2.47
หมวดอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไป กระทำความผิดอันตราย เช่น ชักชวนกันไป ฆ่าตัวตาย	32 (8%)	121 (30.3%)	247 (61.8%)	400 (100%)	2.54

ประเภทของภาพและเนื้อหา	ปกติ รับชมได้	ไม่ เหมาะสม แต่รับชมได้	ไม่เหมาะสม ไม่ต้องการชม	รวม	ค่าเฉลี่ย
เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ	44 (11%)	121 (30.3%)	235 (58.8%)	400 (100%)	2.48
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติ	38 (9.5%)	132 (33%)	230 (57.5%)	400 (100%)	2.48
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา	30 (7.5%)	107 (26.8%)	263 (65.8%)	400 (100%)	2.58
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบัน พระมหากษัตริย์	20 (5%)	105 (26.3%)	275 (68.8%)	400 (100%)	2.64

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ย ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เป็นหมวดหมู่ที่มีค่าเฉลี่ยของความไม่เหมาะสมในระดับต่ำที่สุด โดยมีข้อสังเกตว่าภาพและเนื้อหาที่ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในหมวดความรุนแรงนั้นเป็นเรื่องความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ และจากร้อยละ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ มีความไม่เหมาะสมในระดับปานกลาง ส่วนหมวดหมู่ของเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับสูง ส่วนใหญ่พบว่าคือ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร และเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

ซึ่งภาพและเนื้อหาลามกอนาจารที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชม(ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง) ปรากฏลักษณะร่วมที่เด่นชัด คือ การมีลักษณะของความไม่ปกติ หรือวิถถาร ส่วนเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชม(ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง) ปรากฏลักษณะร่วมที่เด่นชัด คือ เป็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่อาจส่งผลกระทบต่อหรือหมิ่นสถาบันสำคัญของประเทศ

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่ออินเทอร์เน็ต

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงควรมีการควบคุมเนื้อหา ร้อยละ 56 ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น ที่มีความคิดเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นทางเลือกใหม่ของการสื่อสาร จึงควรให้เสรีภาพเต็มที่ (ดูตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่ออินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ต่อการกำกับดูแลเนื้อหาของสื่ออินเทอร์เน็ต	จำนวน	ร้อยละ
คุณลักษณะต่างจากสื่อเดิม ทำให้ควบคุมได้ยาก จึงไม่ควรควบคุม	55	13.8
ควรมีการควบคุมเนื้อหาเหมือนสื่ออื่นๆทั่วไป	81	20.3
เป็นทางเลือกใหม่ของการสื่อสาร จึงควรให้เสรีภาพเต็มที่	40	10.0
เป็นสื่อใหม่ที่แพร่กระจายอย่างกว้างขวาง ควรมีการควบคุม	224	56.0
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อผู้มีหน้าที่จัดการเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยเลือกเป็นอันดับ 1 มากที่สุด คือ ผู้ดูแลเว็บไซต์หรือเว็บมาสเตอร์ ร้อยละ 31.8 รองลงมาได้แก่ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน ร้อยละ 28 และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร้อยละ 23 ตามลำดับ ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด 3 อันดับแรก

อันดับที่กลุ่ม ตัวอย่างเลือก	กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
1	ผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือเว็บมาสเตอร์	127	31.8
	ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน	112	28.0
	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	92	23.0
2	ผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือเว็บมาสเตอร์	115	28.8
	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	95	23.8
	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	41	10.3
3	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	94	23.5
	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	68	17.0
	ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน	58	14.5

จากการให้ค่าคะแนนทำให้สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มบุคคล องค์กร หรือหน่วยงานที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าคุณควรเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ

อันดับ 1 ผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือเว็บมาสเตอร์

อันดับ 2 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

อันดับ 3 ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาว่าเป็นวิธีที่ดี ผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่ต้องการได้ คิดเป็นร้อยละ 37.8 ขณะที่กลุ่มที่คิดว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมจริงๆ ได้ มีจำนวนน้อยที่สุด หรือเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น (ดูตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

ความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ดี ผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่ต้องการ	151	37.8
ดี ไม่ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป	80	20.0
ไม่ดี ชี้นำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น	88	22.0
ไม่ดี ไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมได้	40	10.0
อื่นๆ	41	10.3
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน พบว่ามีผู้ที่มีความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม ว่าเป็นวิธีที่ดี เพราะผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัยของตนได้ คิดเป็นร้อยละ 37.5 ขณะที่กลุ่มที่คิดว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมจริงๆ ได้ มีเพียงร้อยละ 12.8 และอื่นๆ ร้อยละ 8.8 ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

ความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม	จำนวน	ร้อยละ
ดี ผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัยของตน	150	37.5
ดี ไม่ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป	106	26.5
ไม่ดี ชี้นำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น	58	14.5
ไม่ดี ไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมได้	51	12.8
อื่นๆ	35	8.8
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง อันดับหนึ่ง คิดว่าเป็นวิธีการที่ดี ไม่ยุ่งยาก ทำได้ทันที ไม่ต้องรอกระบวนการจากภาครัฐ มีจำนวนมากถึง ร้อยละ 40.5 อันดับสองคือ เป็นวิธีที่ดี ให้เสรีภาพในการเลือกรับเนื้อหาแก่ผู้ใช้ ร้อยละ 25.3 อันดับสามคือ เป็นวิธีการที่ไม่ดี เด็กและเยาวชนที่มีความรู้สามารถเข้าไปแก้ไขโปรแกรมได้ ร้อยละ 15.0 และเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะยุ่งยากในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง ร้อยละ 9.8 ดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง	จำนวน	ร้อยละ
ดี ให้เสรีภาพในการเลือกรับเนื้อหาแก่ผู้ใช้	101	25.3
ดี ไม่ยุ่งยาก ทำได้ทันที ไม่ต้องรอกระบวนการจากภาครัฐ	162	40.5
ไม่ดี เด็กและเยาวชนที่มีความรู้สามารถเข้าไปแก้ไขโปรแกรมได้	60	15.0
ไม่ดี ยุ่งยากในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง	39	9.8
อื่นๆ	38	9.5
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า วิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายเป็นวิธีที่ดี เป็นการสร้างมาตรฐานเนื้อหาเดียวกันของทั้งสังคม คิดเป็นร้อยละ 33.0 รองลงมา คิดว่าเป็นวิธีที่ดี เพราะกั้นกรองเนื้อหาได้ครอบคลุม กว้างขวางที่สุด ตามด้วยเป็นวิธีที่ไม่ดี ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป โดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะ และอันดับสุดท้ายคือ เป็นวิธีการที่ไม่ดี เนื่องจากเป็นวิธีที่ให้สิทธิรัฐในการควบคุมเนื้อหามากเกินไป ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์ โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย	จำนวน	ร้อยละ
ดี กั้นกรองเนื้อหาได้ครอบคลุม กว้างขวางที่สุด	119	29.8
ดี เป็นการสร้างมาตรฐานเนื้อหาเดียวกันของทั้งสังคม	132	33.0
ไม่ดี ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป โดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะ	97	24.3

ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์ โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ดี ให้สิทธิรัฐในการควบคุมเนื้อหามากเกินไป	21	5.3
อื่นๆ	31	7.8
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อวิธีการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่เห็นด้วยมากที่สุด

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด ถึงร้อยละ 44.8 ที่คิดว่า ควรใช้วิธีการกั้นกรองเนื้อหาพร้อมกันมากกว่าหนึ่งวิธี รองลงมาเห็นด้วยกับวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม ร้อยละ 20.0 การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง ร้อยละ 12.0 การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย ร้อยละ 11.8 และการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา ร้อยละ 11.5 (ดูตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อวิธีการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยมากที่สุด

ความคิดเห็นต่อวิธีการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่เห็น ด้วยมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา	46	11.5
การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม	80	20.0
การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง	48	12.0
การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย	47	11.8
ไม่สามารถเลือกได้ ควรใช้ร่วมกันมากกว่าหนึ่งวิธี	179	44.8
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อลักษณะของการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.5 มีความเห็นต่อลักษณะของการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพว่า ควรทำทุกข้อพร้อมกัน รองลงมา กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าควรปิดกั้นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งระบบ โดยอาศัยการปิดกั้นที่ระบบขนาดใหญ่ของการให้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศ คิดเป็น ร้อยละ 20.3 ตามด้วยความคิดเห็นว่าผู้ทำเนื้อหาติดป้าย แล้ว

ให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปิดรับเนื้อหาเอง ร้อยละ 20.0 และผู้ใช้ทั้งระดับปัจเจกและองค์กร เป็นผู้ตัดสินใจเลือกปิดกั้นเนื้อหาบางประเภท โดยใช้โปรแกรมกั้นกรอง ร้อยละ 16.3 ตามลำดับ (ดูตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แสดงร้อยละของความคิดเห็นต่อลักษณะของการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นต่อลักษณะของการกั้นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ทำเนื้อหาติดป้าย แล้วให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปิดรับเนื้อหาเอง	80	20.0
ผู้ใช้ทั้งระดับปัจเจกและองค์กร เป็นผู้ตัดสินใจเลือกปิดกั้นเนื้อหาบางประเภท โดยใช้โปรแกรมกั้นกรอง	65	16.3
ควรปิดกั้นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งระบบ โดยอาศัยการปิดกั้นที่ระบบขนาดใหญ่ของการให้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศ	81	20.3
ควรทำทุกข้อที่กล่าวมา	174	43.5
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 34.5 คิดว่ากระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ในการกั้นกรองการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ รองลงมาคือ ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย ร้อยละ 29.0 ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและสอดส่องดูแลการนำเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ต่างๆ ร้อยละ 25.5 ในขณะที่มีเพียง ร้อยละ 7 เท่านั้น ที่คิดว่าควรให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาบังคับใช้ทั่วประเทศ (ดังแสดงในตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

ความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ในการจัดระดับการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ	138	34.5

ความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย	116	29.0
ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาบังคับใช้ทั่วประเทศ	28	7.0
ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต และสอดส่องดูแลการนำเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ต่างๆ	102	25.5
อื่นๆ	46	4.0
รวม	400	100.00

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆและวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการแบ่งการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตออกเป็น 6 ระดับ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ตามประเภทของภาพและเนื้อหาที่คิดว่ามีความเหมาะสม ได้แก่

1. ไม่จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหา
2. ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา
3. ใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)
4. ใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี)
5. ปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง
6. ใช้การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีภาพและเนื้อหาที่ไม่จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหา และใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี) ซึ่งมีผลดังนี้

ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 31.8 มีความคิดเห็นว่า ภาพผู้ที่เป็นโรคร้ายที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ ควรใช้วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา และเป็นที่น่าสังเกตว่าภาพและเนื้อหาลามกอนาจารและเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ไม่ปรากฏอยู่ในวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาประเภทนี้ (ดูตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
หมวดความรุนแรง		
ภาพผู้ที่เป็นโรคภัยที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ	127	31.8
เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง	111	27.8
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ		
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	116	29.0
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	119	29.8
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	115	28.8

ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับ ตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)

ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับ ตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี) คือ ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง คิดเป็นร้อยละ 40.8 ตามด้วย ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง ร้อยละ 35.0 และเว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 29.3 (ดังตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับ ตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร		
ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง	163	40.8
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง	140	35.0
เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวีซีดีโป๊เปลือย	106	26.5
เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์	117	29.3
เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	110	27.5
หมวดความรุนแรง		
ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน	115	28.8
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ	99	24.8
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย	93	23.3
ภาพการทารุณผู้ที่ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์	95	23.8
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ		
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองงาม ส่อไปทางเรื่องเพศ	111	27.8

ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

มีภาพและเนื้อหาเพียง 2 ประเภทเท่านั้น ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง คือ ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ และภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่ (ดูตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร		
ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ	112	28.0
ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่	124	31

ภาพและเนื้อหาที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่คิดว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

ผลการวิจัยพบว่าวิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย เป็นวิธีที่มีกลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุด โดยเฉพาะกับภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร และเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม โดยภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายมากที่สุด คือ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ร้อยละ 55.8 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา ร้อยละ 55.3 และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ร้อยละ 53.8 (ดูตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนร้อยละของภาพและเนื้อหาที่ควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร		
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ ชาย-ชาย	112	28.0
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ หญิง-หญิง	110	27.5
ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิดาร ระหว่างคนกับสัตว์	140	35.0
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว	138	34.5
ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	140	35.0
การประกาศซื้อ-ขายบริการทางเพศ	136	34.0

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
หมวดความรุนแรง ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน	125	31.3
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย	100	25.0
หมวดอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย	163	40.8
เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาสีโน รูเล็ต ฯลฯ	127	31.8
เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ	186	46.5
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	215	53.8
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา	221	55.3
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์	223	55.8
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)	140	35.0

ผลการวิจัยในส่วนนี้ทำให้สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเลือกวิธีในการกลั่นกรองเนื้อหาโดยมีความสอดคล้องกับระดับความไม่เหมาะสมของเนื้อหาแต่ละประเภท กล่าวคือ ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย ส่วนใหญ่จะเป็นภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชม(ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง) เช่น ภาพและเนื้อหาลามกอนาจารต่างๆตามประเภทข้างต้น(แสดงในตารางที่ 24)ซึ่งแสดงนัยยะของความไม่ปกติ วิถีการ เว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข และเว็บไซต์ที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันสำคัญของประเทศ ในขณะที่ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่ต่ำกว่า อาจอาศัยวิธีการกลั่นกรองในระดับที่ให้ผู้ใช้อัดสินใจในการเลือกเปิดรับเอง เช่น การแบ่งประเภทและติดป้ายเนื้อหา การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ ภาพและเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรง และเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ

2) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาประเภทต่างๆแตกต่างกันหรือไม่ โดยอาศัยลักษณะสังคมประชากรอันได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา เป็นตัวแปรในการศึกษาเปรียบเทียบ

เพศ

หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจารในระดับที่เห็นว่ามีความไม่เหมาะสมมากกว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศชาย โดยครอบคลุมเกือบทุกประเภทของภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร อันได้แก่ ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ หญิง-หญิง ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์ ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่ และเว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์

หมวดเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้านเพศ มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความคิดเห็นว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับสูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศชาย ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	ชาย		หญิง		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร						
ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง	1.68	0.62	2.04	0.63	-5.64	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง	2.04	0.70	2.45	0.66	-5.96	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศหญิง-หญิง	2.32	0.69	2.60	0.59	-4.27	0.00*
ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ	2.22	0.72	2.45	0.63	-3.46	0.01*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์	2.71	0.53	2.82	0.43	-2.17	0.03*
ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	2.50	0.64	2.70	0.49	-3.54	0.00*
ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่	2.36	0.68	2.64	0.54	-4.48	0.00*
เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์	1.86	0.76	2.16	0.75	-3.98	0.00*

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	ชาย		หญิง		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพเว็บไซต์หรือเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม สื่อไปทางเรื่องเพศ	1.91	0.66	2.05	0.67	-2.13	0.03*

$P < 0.05^*$

อายุ

หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า $f=4.87$ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี มีความคิดเห็นว่าเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี

หมวดภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรงว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี

หมวดเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยจากการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีของ Scheffe พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บไซต์ที่มีการด่าได้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และเว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี และ 25-34 ปี ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ และเว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี

หมวดเว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุขหรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันด้านความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาสีโน รูเล็ต ฯลฯ และเว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 25-34 ปี มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	อายุ (ค่าเฉลี่ย)				ค่า f.	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
	(1) 15-24	(2) 25-34	(3) 35-49	(4) 50 ขึ้นไป			
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	2.18	2.26	2.50	2.47	4.87	0.00*	3>1
หมวดความรุนแรง เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง	1.70	1.77	1.97	2.13	4.47	0.00*	3>1
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	1.65	1.97	2.18	2.00	13.00	0.00*	3>1,2
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำคำทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	1.85	2.02	2.33	2.27	10.44	0.00*	3>1,2
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	1.91	2.05	2.31	2.37	6.85	0.00*	3>1
เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย	1.90	2.04	2.17	2.20	3.57	0.01*	3>1
หมวดตอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ	2.06	2.17	2.40	2.47	5.58	0.00*	3>1
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	2.38	2.61	2.49	2.47	2.95	0.03*	2>1
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)	1.98	2.15	2.27	2.27	4.07	0.01*	3>1

P<0.05*

สถานภาพการสมรส

หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร กลุ่มตัวอย่างที่สถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด

หมวดภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรงว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด

หมวดเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา และเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด

หมวดเว็บไซต์เกี่ยวกับบอขายมุขหรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน พบว่ามีความแตกต่างกันด้านความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับบอขายมุขหรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ และเว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด (ดูตารางที่ 26)

ตารางที่ 26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	โสด		สมรส		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	2.24	0.70	2.40	0.71	-2.18	0.03*
หมวดความรุนแรง เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง	1.76	0.69	1.91	0.68	-2.05	0.04*
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	1.80	0.70	2.10	0.70	-4.07	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	1.93	0.71	2.27	0.70	-4.48	0.00*
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็น การเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	1.98	0.73	2.25	0.73	-3.50	0.00*

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	โสด		สมรส		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
<u>หมวดคอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อ กฎหมาย ศีลธรรม</u> เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนัน ฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ	2.12	0.71	2.37	0.72	-3.31	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ (Hacker)	2.05	0.73	2.24	0.69	-2.51	0.01*

P<0.05*

อาชีพ

หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นว่าเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา

หมวดภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย และเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรงว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา

หมวดเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางด้านอาชีพ มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงาน-ลูกจ้าง และรับจ้าง มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา

ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ และเว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา

หมวดเว็บไซต์เกี่ยวกับบอขายมุขหรือสิ่งทีซัดตอกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างทีมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับบอขายมุข หรือสิ่งทีซัดตอกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างทีมีอาชีพข้าราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ และ เว็บไซต์ทีมีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับทีสูงกว่าในกลุ่ม ตัวอย่างทีเป็นนักเรียน-นักศึกษา (ดูตารางที 27)

ตารางที 27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	อาชีพ (ค่าเฉลี่ย)							ค่า f.	Sig.	คูทีแตกต่าง
	(1) หรือนักศึกษา	(2) ค้าขายธุรกิจส่วนตัว	(3) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	(4) พนักงานลูกจ้าง	(5) รับจ้าง	(6)ว่างงาน	(7) แม่บ้าน/อื่นๆ			
หมวดภาพและเนื้อหา ลามกอนาจาร เกมทีมีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	2.16	2.25	2.47	2.27	2.48	2.50	1.67	2.88	0.01*	3>1
หมวดความรุนแรง ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ	2.19	1.95	2.42	2.26	2.41	1.75	2.33	2.42	0.03*	3>1
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไมใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย	1.81	1.90	1.96	1.79	2.11	1.50	1.00	2.16	0.05*	3>1
เกมทีมีลักษณะของการต่อสู้ทีรุนแรง	1.67	1.60	1.99	1.83	1.93	1.50	1.67	2.97	0.01*	3>1
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดทีมีการด่าได้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	1.62	1.70	2.14	1.99	2.15	1.75	2.33	7.76	0.00*	3,4,5 >1
เว็บไซต์ทีมีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	1.82	1.85	2.26	2.08	2.30	1.75	2.67	5.57	0.00*	3>1
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดทีมีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ	1.90	1.75	2.15	1.98	2.07	2.00	1.67	2.20	0.04*	3>1

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	อาชีพ (ค่าเฉลี่ย)							ค่า f.	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
	(1) นร-นักศึกษา	(2) ค้าขาย-ธุรกิจส่วนตัว	(3) ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	(4) พนักงาน-ลูกจ้าง	(5) รับจ้าง	(6) วางงาน	(7) แม่บ้าน/อื่นๆ			
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	1.90	1.90	2.29	2.06	2.22	2.00	2.00	3.46	0.00*	3>1
เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย	1.88	1.90	2.21	2.06	1.96	2.00	2.00	2.64	0.02*	3>1
หมวดตอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ	1.99	2.30	2.40	2.24	2.30	2.00	2.33	3.99	0.00*	3>1
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)	1.93	2.25	2.24	2.15	2.26	2.25	3.00	3.33	0.00*	3>1

P<0.05*

ประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้านประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนไทย(หญิงล้วน/ชายล้วน) มีความคิดเห็นว่า ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนไทย(สหศึกษา)มีความคิดเห็นว่าภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่ มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ

หมวดเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้านประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนไทย(สหศึกษา) มี

ความคิดเห็นต่อเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนไทย(หญิงล้วน/ชายล้วน) มีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา และเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ (ดูตารางที่ 28)

ตารางที่ 28 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษากับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	ประเภทโรงเรียน (ค่าเฉลี่ย)			ค่า f.	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
	(1) ไทย (ญ/ช ล้วน)	(2) ไทย (สห ศึกษา)	(3) นานาชาติ			
หมวดภาพและเนื้อหาลามก อนาจาร ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิิดถาวร ระหว่างคนกับสัตว์	2.84	2.77	2.64	3.42	0.03*	1>3
ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับกรมี เพศสัมพันธ์แบบหมู่	2.53	2.55	2.31	3.37	0.04*	2>3
หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการด่า โต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต	1.89	1.96	1.62	5.32	0.01*	2>3
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่า ทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	2.09	2.08	1.75	5.39	0.01*	1>3
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษา ที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่น ระหว่างผู้ใช้	2.13	2.10	1.82	3.83	0.02*	1>3

P<0.05*

**ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นเกี่ยวกับอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่สามารถ
รับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด**

อายุ

กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันในด้านอายุ มีความคิดเห็นต่ออายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่คาดว่าจะสามารถรับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-Square 31.76 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี และ 25-34 ปี เลือกรับชมเนื้อหาอายุ 20 ปีขึ้นไปมากที่สุด (32.7% และ 39.7%) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี ส่วนใหญ่เลือกรับชมเนื้อหาอายุที่สูงกว่า คือ 25 ปีขึ้นไป (47.1%) จากตารางแสดงให้เห็นว่า ลักษณะสังคมประชากรด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่คาดว่าจะสามารถรับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด (ดูตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความคิดเห็นเกี่ยวกับอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่สามารถรับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

อายุ	อายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่น่าจะได้รับผลกระทบ น้อยที่สุด					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi- Square	Sig.
	15 ปี ขึ้นไป	18 ปี ขึ้นไป	20 ปี ขึ้นไป	25 ปี ขึ้นไป	อื่นๆ			
15-24 ปี	7 (4.3%)	44 (27.2%)	53 (32.7%)	42 (25.9%)	16 (9.9%)	162 (100%)	31.76	0.00*
25-34 ปี	3 (2.5%)	23 (19.0%)	48 (39.7%)	44 (36.4%)	3 (2.5%)	121 (100%)		
35-49 ปี	3 (2.9%)	11 (10.8%)	33 (32.4%)	48 (47.1%)	7 (6.9%)	102 (100%)		
50 ปีขึ้นไป	2 (13.3%)	0 (0%)	5 (33.3%)	7 (46.7%)	1 (6.7%)	15 (100%)		
รวม	15 (3.8%)	78 (19.5%)	139 (34.8%)	141 (35.5%)	27 (6.8%)	400 (100%)		

P<0.05*

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ลักษณะสังคมประชากรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ลักษณะสังคมประชากรไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

สถานภาพการสมรส

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ดีเพราะยุ่งยากในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง 13.0% ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสซึ่งมีเพียง 3.1% เท่านั้น และจากการทดสอบความสัมพันธ์ดังตารางที่ 30 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-Square 12.34 (ดูตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

สถานภาพการสมรส	ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ดี ให้เสรีภาพแก่ผู้ใช้	ดี ไม่ยุ่งยากทำได้ทันที	ไม่ดี เยาวชนเข้าไปแก้ไขโปรแกรมได้	ไม่ดี ยุ่งยากในการติดตั้ง	อื่นๆ			
โสด	69 (25.7%)	106 (39.4%)	34 (12.6%)	35 (13.0%)	25 (9.3%)	269 (100%)	12.34	0.02*
สมรส	32 (24.4%)	56 (42.7%)	26 (19.8%)	4 (3.1%)	13 (9.9%)	131 (100%)		
รวม	102 (25.3%)	162 (40.5%)	60 (15.0%)	39 (9.8%)	38 (9.5%)	400 (100%)		

P<0.05*

อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางด้านอาชีพ มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-Square 43.80 โดยจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี มีความยุ่งยากในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง 19.9% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงาน/ลูกจ้าง จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่าลักษณะสังคมประชากรด้านอาชีพมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง(ดูตารางที่ 31)

ตารางที่ 31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

อาชีพ	ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ดี ให้เสรีภาพแก่ผู้ใช้	ดี ไม่ยุ่งยากทำได้ทันที	ไม่ดี ยาวจนเข้าไปแก้ไขโปรแกรมได้	ไม่ดี ยุ่งยากในการติดตั้ง	อื่นๆ			
นักเรียน-นักศึกษา	36 (24.7%)	50 (34.2%)	17 (11.6%)	29 (19.9%)	14 (9.6%)	146 (100%)	43.80	0.01*
ค้าขาย-ธุรกิจส่วนตัว	3 (15.0%)	8 (40.0%)	6 (30.0%)	0 (0%)	3 (15.0%)	20 (100%)		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	29 (25.7%)	50 (44.2%)	19 (16.8%)	4 (3.5%)	11 (9.7%)	113 (100%)		
พนักงาน/ลูกจ้าง	27 (31.0%)	40 (46.0%)	11 (12.6%)	3 (3.4%)	6 (6.9%)	87 (100%)		
รับจ้าง	5 (18.5%)	11 (40.7%)	4 (14.8%)	3 (11.1%)	4 (14.8%)	27 (100%)		
ว่างงาน	1 (25.0%)	1 (25.0%)	2 (50.0%)	0 (0%)	0 (0%)	4 (100%)		
แม่บ้าน/อื่นๆ	0 (0%)	2 (66.7%)	1 (33.3%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (100%)		
รวม	102 (25.3%)	162 (40.5%)	60 (15.0%)	39 (9.8%)	38 (9.5%)	400 (100%)		

P<0.05*

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

อายุ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ทำให้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า Chi-Square 28.50 โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 15-24 ปี จำนวน 30.2% มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะเป็นการปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไป โดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะ ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 35-49 ปี ที่มีผู้เลือกเพียง 15.7% (ดูตารางที่ 32)

ตารางที่ 32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

อายุ	ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์ โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุม เครือข่าย					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi- Square	Sig.
	ดี กลับกรอง ได้ กว้างขวาง	ดี สร้าง มาตรฐาน เนื้อหาของ ทั้งสังคม	ไม่ดี ปิดกั้นการ รับรู้ของผู้ใช้	ไม่ดี ให้สิทธิรัฐ ควบคุมมาก เกินไป	อื่นๆ			
15-24 ปี	46 (28.4%)	48 (29.6%)	49 (30.2%)	11 (6.8%)	8 (4.9%)	162 (100%)	28.50	0.01*
25-34 ปี	32 (26.4%)	47 (38.8%)	30 (24.8%)	5 (4.1%)	7 (5.8%)	121 (100%)		
35-49 ปี	36 (35.3%)	34 (33.3%)	16 (15.7%)	5 (4.9%)	11 (10.8%)	102 (100%)		
50 ปี ขึ้นไป	5 (33.3%)	3 (20.0%)	2 (13.3%)	0 (0%)	5 (33.3%)	15 (100%)		
รวม	119 (29.8%)	132 (33.0%)	97 (24.3%)	21 (5.3%)	31 (7.8%)	400 (100%)		

P<0.05*

สถานภาพการสมรส

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า Chi-Square 12.17 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี สามารถถ่วงน้ำหนักเนื้อหาได้กว้างขวางและครอบคลุมที่สุด คิดเป็น 35.1% ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด ที่มี 27.1% ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป คิดเป็น 27.9 ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส ที่มี 16.8% จะเห็นได้ว่าลักษณะสังคมประชากรด้านสถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย (ดูตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

สถานภาพการสมรส	ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ดี ถ่วงน้ำหนัก ได้ กว้างขวาง	ดี สร้าง มาตรฐาน เนื้อหาของ ทั้งสังคม	ไม่ดี ปิดกั้นการ รับรู้ของ ผู้ใช้	ไม่ดี ให้สิทธิรัฐ ควบคุม มากเกินไป	อื่นๆ			
โสด	73 (27.1%)	90 (33.5%)	75 (27.9%)	16 (5.9%)	15 (5.6%)	269 (100%)	12.17	0.02*
สมรส	46 (35.1%)	42 (32.1%)	22 (16.8%)	5 (3.8%)	16 (12.2%)	131 (100%)		
รวม	119 (29.8%)	132 (33.0%)	97 (24.3%)	21 (5.3%)	31 (7.8%)	400 (100%)		

P<0.05*

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ค่า Chi-Square 39.37 โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป

มากที่สุด คิดเป็น 34.9% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีผู้เลือก 15.9% และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง ซึ่งมีผู้เลือก 19.5%

จากการทดสอบความสัมพันธ์ดังที่ปรากฏในตาราง พบว่าลักษณะสังคมประชากรด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย (ดูตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพและความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

อาชีพ	ความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์ โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุม เครือข่าย					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi- Square	Sig.
	ดี กลับกรอง ได้ กว้างขวาง	ดี สร้าง มาตรฐาน เนื้อหาของ ทั้งสังคม	ไม่ดี ปิดกั้น การรับรู้ ของ ผู้ใช้	ไม่ดี ให้สิทธิรัฐ ควบคุม มากเกินไป	อื่นๆ			
นักเรียน- นักศึกษา	42 (28.8%)	36 (24.7%)	51 (34.9%)	9 (6.2%)	8 (5.5%)	146 (100%)	39.37	0.03*
ค้าขาย- ธุรกิจ ส่วนตัว	9 (45.0%)	7 (35.0%)	1 (5.0%)	0 (0%)	3 (15.0%)	20 (100%)		
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	39 (34.5%)	39 (34.5%)	18 (15.9%)	3 (2.7%)	14 (12.4%)	113 (100%)		
พนักงาน/ ลูกจ้าง	21 (24.1%)	38 (43.7%)	17 (19.5%)	6 (6.9%)	5 (5.7%)	87 (100%)		
รับจ้าง	6 (22.2%)	9 (33.3%)	8 (29.6%)	3 (11.1%)	1 (3.7%)	27 (100%)		
ว่างงาน	2 (50.0%)	1 (25.0%)	1 (25.0%)	0 (0%)	0 (0%)	4 (100%)		
แม่บ้าน/ อื่นๆ	0 (0%)	2 (66.7%)	1 (33.3%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (100%)		
รวม	119 (29.8%)	132 (33.0%)	97 (24.3%)	21 (5.3%)	31 (7.8%)	400 (100%)		

P<0.05*

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

สถานภาพการสมรส

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-Square 10.10 โดยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย คิดเป็น 29.0% ซึ่งมากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส ซึ่งมีเพียง 18.3% ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector ถึง 41.2% ซึ่งมากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด ซึ่งมี 31.2%

จึงเห็นได้ว่าลักษณะสังคมประชากรด้านสถานภาพ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย (ดูตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

สถานภาพการสมรส	ความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ควรเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector	ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์	ให้ส.ส. เป็นตัวแทนร่างกฎหมาย	ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย	อื่นๆ			
โสด	84 (31.2%)	74 (27.5%)	19 (7.1%)	78 (29.0%)	14 (5.2%)	269 (100%)	10.10	0.04*
สมรส	54 (41.2%)	42 (32.1%)	9 (6.9%)	24 (18.3%)	2 (1.5%)	131 (100%)		
รวม	138 (34.5%)	116 (29.0%)	28 (7.0%)	102 (25.5%)	16 (4.0%)	400 (100%)		

P<0.05*

อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-

Square 42.70 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย คิดเป็น 36.3% ซึ่งมากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงาน/ลูกจ้าง ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และ พนักงาน/ลูกจ้าง กลับมีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector ถึง 47.8% และ 40.2% ซึ่งมากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา

อย่างไรก็ตามสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะสังคมประชากรด้านอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย (ดูตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

อาชีพ	ความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย					จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ควรเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector	ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์	ให้ส.ส.เป็นตัวแทนร่างกฎหมาย	ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย	อื่นๆ			
นักเรียน-นักศึกษา	32 (21.9%)	42 (28.8%)	11 (7.5%)	53 (36.3%)	8 (5.5%)	146 (100%)	42.70	0.01*
ค้าขาย-ธุรกิจส่วนตัว	8 (40.0%)	7 (35.0%)	1 (5.0%)	3 (15.0%)	1 (5.0%)	20 (100%)		
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	54 (47.8%)	30 (26.5%)	7 (6.2%)	20 (17.7%)	2 (1.8%)	113 (100%)		
พนักงาน/ลูกจ้าง	35 (40.2%)	25 (28.7%)	6 (6.9%)	18 (20.7%)	3 (3.4%)	87 (100%)		
รับจ้าง	8 (29.6%)	10 (37.0%)	1 (3.7%)	7 (25.9%)	1 (3.7%)	27 (100%)		
ว่างงาน	1 (25.0%)	0 (0%)	1 (25.0%)	1 (25.0%)	1 (25.0%)	4 (100%)		
แม่บ้าน/อื่นๆ	0 (0%)	2 (66.7%)	1 (33.3%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (100%)		
รวม	138 (34.5%)	116 (29.0%)	28 (7.0%)	102 (25.5%)	16 (4.0%)	400 (100%)		

P<0.05*

ลักษณะสังคมประชากรและความคิดเห็นของต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

เพศ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ค่า Chi-Square 7.96 โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีความคิดเห็นที่ควรให้ผู้ทำเนื้อหาติดป้ายบอกประเภทเนื้อหา และให้ผู้ตัดสินใจเปิดรับเอง คิดเป็น 26.1% ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิง ที่เลือกเพียง 15.0% ผลจากการทดสอบความสัมพันธ์ ดังตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะสังคมประชากรด้านเพศ สัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ (ดูตารางที่ 37)

ตารางที่ 37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศและความคิดเห็นต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

เพศ	ความคิดเห็นต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ				จำนวน (ร้อยละ)	ค่า Chi-Square	Sig.
	ผู้ทำเนื้อหาติดป้าย ผู้ใช้ตัดสินใจ เปิดรับเอง	ผู้ใช้เลือกปิดกั้นเอง โดยอาศัยซอฟต์แวร์ กลั่นกรอง	ปิดกั้นทั้งระบบที่ระบบขนาดใหญ่ของประเทศ	ควรทำทุกข้อที่กล่าวมา			
ชาย	47 (26.1%)	25 (13.9%)	34 (18.9%)	74 (41.1%)	180 (100%)	7.96	0.05*
หญิง	33 (15.0%)	40 (18.2%)	47 (21.4%)	100 (45.5%)	220 (100%)		
รวม	80 (20.0%)	65 (16.3%)	81 (20.3%)	174 (43.5%)	400 (100%)		

P<0.05*

แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม(Third-Person Effect) และความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สาม(Third-Person Effect) และความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความเหมาะสมของภาพและเนื้อหาต่างๆ ทั้งในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าภาพและเนื้อหาลามกอนาจารทุกประเภท มีความไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน ในระดับที่สูงกว่ากรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งลักษณะของภาพและเนื้อหาที่มีความต่างของค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง ตามด้วย ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง และเว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์ (ดูตารางที่ 38)

ตารางที่ 38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง	1.88	0.65	2.66	0.53	-24.56	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง	2.26	0.70	2.89	0.35	-18.85	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศชาย-ชาย	2.60	0.63	2.96	0.20	-11.90	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศหญิง-หญิง	2.48	0.65	2.94	0.23	-14.88	0.00*
ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ	2.35	0.68	2.86	0.37	-16.67	0.00*
ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิถีดาว ระหว่างคนกับสัตว์	2.77	0.48	2.97	0.18	-8.75	0.00*
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว	2.73	0.53	2.94	0.28	-9.21	0.00*
ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ	2.61	0.57	2.94	0.25	-11.94	0.00*
ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่	2.51	0.63	2.94	0.25	-14.52	0.00*
เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวิธีตีโป๊เปลือย	2.24	0.69	2.83	0.40	-18.59	0.00*

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์	2.03	0.77	2.65	0.58	-18.55	0.00*
การประกาศชื่อ-ชื่อยบริการทางเพศ	2.47	0.65	2.90	0.33	-14.62	0.00*
เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ	2.29	0.71	2.78	0.46	-16.33	0.00*

P<0.05*

ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ทุกประเภท มีความไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน ในระดับที่สูงกว่ากรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งลักษณะของภาพและเนื้อหาที่มีความต่างของค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน และเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง (ดูตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน	1.95	0.72	2.49	0.66	-16.63	0.00*
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ	2.27	0.71	2.74	0.53	-15.76	0.00*
ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย	1.87	0.71	2.39	0.70	-16.51	0.00*
ภาพการทารุณผู้ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์	2.34	0.71	2.70	0.55	-12.40	0.00*
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน	2.47	0.66	2.84	0.42	-12.56	0.00*
ภาพผู้ที่เป็นโรคภัยที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ	1.74	0.76	2.02	0.78	-9.44	0.00*

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่เป็น ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและ เยาวชนเป็นผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง	1.81	0.69	2.35	0.69	-17.28	0.00*

P<0.05*

เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ ทุกประเภท มีความไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน ในระดับที่สูงกว่ากรณีที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งลักษณะเว็บไซต์ที่มีความต่างของค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ (ดูตารางที่ 40)

ตารางที่ 40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่เป็น ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและ เยาวชนเป็นผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกัน อย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต	1.90	0.71	2.43	0.66	-16.92	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำคำทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา	2.04	0.72	2.54	0.62	-16.34	0.00*
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสอง แง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ	1.99	0.67	2.59	0.56	-18.86	0.00*
เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็น การเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้	2.07	0.74	2.56	0.62	-16.01	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัว ของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ ได้รับความเสียหาย	2.02	0.69	2.44	0.64	-14.50	0.00*

P<0.05*

เนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ทุกประเภท มีความไม่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชนในระดับที่สูงกว่ากรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งลักษณะของภาพและเนื้อหาที่มีความต่างของค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาสีโน รูเล็ต ฯลฯ (ดูตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบต่อบุคคลที่สาม และความคิดเห็นต่อเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		t-value	Sig.
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ค่าเฉลี่ย	S.D.		
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย	2.54	0.64	2.90	0.31	-11.98	0.00*
เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาสีโน รูเล็ต ฯลฯ	2.20	0.72	2.75	0.49	-17.38	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ	2.48	0.69	2.85	0.40	-12.67	0.00*
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ	2.48	0.66	2.77	0.49	-11.91	0.00*
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา	2.58	0.63	2.80	0.46	-8.90	0.00*
เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์	2.64	0.58	2.82	0.43	-8.22	0.00*
เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)	2.12	0.72	2.47	0.68	-12.79	0.00*

P<0.05*

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินผลกระทบจากการเปิดรับเนื้อหาประเภทต่างๆตามแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สาม โดยประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อเด็กและเยาวชนสูงกว่าผลกระทบที่อาจมีต่อตนเอง โดยครอบคลุมทุกประเภทของภาพและเนื้อหา ซึ่งภาพและเนื้อหาที่มีความต่างของค่าเฉลี่ยในการประเมินผลกระทบสูง ได้แก่ ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่าง

ชาย-หญิง ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน และเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ เป็นต้น

ส่วนภาพและเนื้อหาที่มีค่าความต่างในการประเมินผลกระทบในระดับต่ำ ได้แก่ ภาพผู้ที่เป็นโรคภัยที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมองว่ามีผลกระทบทั้งต่อเด็กและเยาวชนและต่อตนเองในระดับที่ค่อนข้างต่ำ ในขณะที่ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์นั้น กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินผลกระทบทั้งต่อเด็กและเยาวชนและต่อตนเองในระดับที่ค่อนข้างสูงเช่นเดียวกัน

จากผลการวิจัยเชิงปริมาณทั้งหมดที่ได้แสดงข้างต้น สามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

ตารางสรุปผลการวิจัย(ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร)

ตารางที่ 42 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสังคมประชากรกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาประเภทต่างๆ

ลักษณะสังคมประชากร	หมวดหมู่ของภาพและเนื้อหาที่มีความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสม	ความแตกต่างด้านการประเมินความไม่เหมาะสม
เพศ	- ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร - เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ	หญิง > ชาย
อายุ	ทุกหมวดหมู่	35-49 ปี > 15-24 ปี
สถานภาพการสมรส	ทุกหมวดหมู่	สมรส > โสด
อาชีพ	ทุกหมวดหมู่	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ > นักเรียน-นักศึกษา
ประเภทโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา	- ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร - เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ	โรงเรียนไทย > โรงเรียนนานาชาติ

ตารางที่ 43 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะสังคมประชากรกับความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

ลักษณะสังคมประชากร	ความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต	ความแตกต่างด้านความคิดเห็นที่พบ
เพศ	<u>ลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ</u> - สนับสนุนการให้ผู้ทำเนื้อหาติดป้ายแสดงลักษณะของเนื้อหา โดยให้ผู้ผู้ใช้เลือกเปิดรับเอง	ชาย > หญิง

ลักษณะสังคม ประชากร	ความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต	ความแตกต่างด้านความคิด เห็นที่พบ
อายุ	วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่างๆ - ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง	15-25 ปี > 35-49 ปี
สถานภาพการ สมรส	วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่างๆ - ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง - เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย - ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย <u>กระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย</u> - ควรเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector - ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย	โสด > สมรส สมรส > โสด โสด > สมรส สมรส > โสด โสด > สมรส
อาชีพ	วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่างๆ - ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง - ไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย <u>กระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย</u> - ควรเป็นหน้าที่ของ Cyber Inspector - ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย	1 > 3,4* 1 > 3,4* 3,4 > 1* 1 > 3,4*

* 1 = นักเรียน-นักศึกษา 3 = ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 4 = พนักงาน/ลูกจ้าง

ตารางที่ 44 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการประเมินผลกระทบตามแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สาม

หมวดหมู่ของภาพและเนื้อหา	การประเมินผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับ จากการเปิดรับภาพและเนื้อหาข้างต้น
ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร (ทุกประเภท)	ผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน > ผลกระทบต่อตนเอง
ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง (ทุกประเภท)	ผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน > ผลกระทบต่อตนเอง
เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ (ทุกประเภท)	ผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน > ผลกระทบต่อตนเอง
เว็บไซต์เกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ผิดกฎหมาย ขัดต่อศีลธรรม จริยธรรม (ทุกประเภท)	ผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน > ผลกระทบต่อตนเอง

ส่วนที่ 2 : ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ในส่วนนี้อาศัยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี จำนวน 10 คน

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุระหว่าง 26-40 ปี จำนวน 10 คน

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 10 คน

โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความคิดเห็นในแง่มุมที่ละเอียด ลึกซึ้ง และนำความคิดเห็นที่ได้จากผู้ให้สัมภาษณ์มาใช้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม มีแนวคำถามแบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และส่วนที่เป็นความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต แบ่งออกเป็น 6 ส่วน คือ

- 1) ประเภทของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรนำเสนอมากที่สุดในบริบทของสังคมไทย
- 2) ลักษณะของเนื้อหาประเภทต่างๆที่เข้าข่ายไม่เหมาะสม โดยแบ่งเป็น
  - ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร
  - ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง
  - เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ
  - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม
- 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่เหมาะสมของเนื้อหา
- 4) ผลกระทบจากการเปิดรับเนื้อหาประเภทต่างๆ ต่อเด็กและเยาวชนและต่อตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเอง
- 5) การกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต
- 6) ข้อเสนอแนะอื่นๆต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและวิธีการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ผลจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีรายละเอียดดังนี้

1) ประเภทของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและไม่ควรนำเสนอมากที่สุดในบริบทของสังคมไทย

ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเนื้อหาต่างๆที่กลุ่มตัวอย่างเคยพบเจอ และมีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมโดยยังไม่ได้แยกประเภทเนื้อหา ซึ่งจากการรวบรวมประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างในทุกระดับอายุมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาที่ไม่ควรปรากฏในอินเทอร์เน็ตมาก

ที่สุดคือ เว็บโป๊ เนื้อหาลามกอนาจาร และรองลงมาคือ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง และป่าเถื่อน เช่น การทารุณ การทำร้ายร่างกาย เป็นต้น

นอกจากนี้ในแต่ละสังคมหรือแต่ละประเทศล้วนมีประเด็นต่างๆที่คนในสังคมนั้นๆมองว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียม ประเพณี รวมไปถึงความคิด ความเชื่อ ที่สืบทอดกันมาของคนในสังคมนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการทราบว่าในมุมมองของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความคิดเห็นอย่างไรในประเด็นนี้ที่มีความเฉพาะเจาะจงมากกว่าการถามถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั่วไป ซึ่งจากการรวบรวมประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างในทุกระดับอายุ พบว่าเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่ควรนำเสนอ ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรมไทยมากที่สุด

อันดับแรก คือ เว็บโป๊ เนื้อหาลามกอนาจาร

อันดับสอง คือ การหมิ่นสถาบันศาสนา และพระมหากษัตริย์

อันดับสาม คือ เว็บที่นำเสนอเกี่ยวกับความแปลกแยกที่เกิดจากความแตกต่างทางศาสนา เช่น 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้³

จากการสังเกตพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาพและเนื้อหาลามกอนาจารมากที่สุด ว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของสังคม วัฒนธรรมไทย ที่มองว่าเรื่องทางเพศเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาเปิดเผยในที่สาธารณะ และนอกจากนี้ก็ยังให้ความสำคัญกับสถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมถึงความมั่นคงในประเทศมากเช่นกัน ซึ่งมีผู้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

“จริงๆก็ไม่ค่อยได้ดูอะไรที่แหวกแนว แต่คิดว่าเรื่องเพศคงจะเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมที่สุดแล้ว เรื่องอื่นๆก็ค่อนข้างรับได้มาก คงด้วยความเป็นประเทศของเรามากกว่า”

“เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมก็คงเป็นเนื้อหาลามกอนาจาร ความรุนแรง ศพ แล้วก็พวกบ่อนทำลายชาติ ถ้าเป็นผู้ใหญ่ที่มีวิจารณญาณแล้วเราก็ไม่จำเป็นจะต้องปิดกั้นเค้า แต่ถ้าบ่อนทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ควรปิดกั้นเอาไว้เลย”

นอกจากนี้ยังมีเนื้อหาอื่นๆที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมในบริบทของสังคมไทย ได้แก่ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มรักร่วมเพศ ความรุนแรงที่เกิดจากเรื่องเพศ การข่มขืน การขาย

³ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ.2548 ซึ่งยังอยู่ในช่วงของการเกิดปัญหาความขัดแย้งใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

บริการทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์หมุ่และการแลกเปลี่ยนคู่นอน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ความรุนแรงเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว เช่น ลูกฆ่าพ่อแม่ รวมไปถึงการใช้ภาษาหยาบคาย เป็นต้น

2) ลักษณะของเนื้อหาประเภทต่างๆที่เข้าข่ายไม่เหมาะสม

ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมออกเป็น 4 ประเภท โดยอาศัยแนวทางของ ICRA⁴ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น

- 2.1 ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร
- 2.2 ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง
- 2.3 เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ
- 2.4 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

ส่วนรายละเอียดของภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในประเภทต่างๆข้างต้นนั้น ได้มาจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งความคิดเห็นต่อลักษณะของเนื้อหาประเภทประเภทต่างๆที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าไม่เหมาะสม มีดังนี้

2.1 ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร

จากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคน เคยชมเว็บไซต์ที่มีภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ทั้งที่ตั้งใจเปิดเข้าไปดูเอง และโดยไม่ตั้งใจ เช่น การมี pop up ขึ้นมา หรือมีลิงค์มาให้ การฟอร์เวิร์ดเมล การดูจากเว็บที่คนอื่นเปิดค้างเอาไว้ ฯลฯ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่สามารถยอมรับภาพและเนื้อหาที่มีลักษณะของการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร เช่น การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนกับสัตว์ มากที่สุด รองลงมาเป็นภาพลามกอนาจารที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ ภาพแอบถ่ายการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง และภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของคนในครอบครัว ตามลำดับ เช่น

“ถ้าประเภทที่รับไม่ได้ แบบเจาะลึกลงมาหน่อยก็พวกผิดประเภท พวกชายกับชาย หญิงกับหญิง แล้วก็พวกพิสดารทั้งหลาย เช่น คนกับสัตว์ ก็ไม่ไหวเหมือนกัน ดูนิดนึงแล้วก็ปิดเลย อย่างคนกับม้า มันรับไม่ไหวเลย ออกจะเกินไปหน่อย”

“เรื่องเช็ทส์ของคนในครอบครัวนี่ไม่ไหว รู้สึกว่ารุนแรงที่สุดแล้วตั้งแต่ดูมา อย่างเช่น พี่กับน้อง มันไม่ไหวจริงๆ แต่ถ้าเว็บโป๊ธรรมดา ก็โอเค”

⁴ ดูรายละเอียดได้ในบทที่ 2

ส่วนภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมแต่สามารถยอมรับได้นั้น กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-25 ปี มีความคิดเห็นว่าเป็นลักษณะของเว็บไซต์ที่เล่าประสบการณ์ทางเพศและสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์มากที่สุด เนื่องจากไม่มีภาพให้ดู รองลงมาเป็นภาพถ่ายชุดว่ายน้ำหรือชุดเซ็กซี่ ตามด้วยภาพแอบถ่ายในลักษณะวิบวับแวมๆ การแสดงออก เช่น กอด จูบ ที่ไม่ถึงขั้นของการมีเพศสัมพันธ์ รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่น่าสนใจอย่างเฉพาะเจาะจง และเว็บไซต์ที่มีการขายวัตถุลามกอนาจาร ตามลำดับ ดังเช่นความคิดเห็นที่ว่า

“ยอมรับได้ก็เป็นพวกเรทอาร์ ก็คือรู้ว่าท่าทางเป็นแบบนี้ ทำอย่างนี้ อาจจะได้ไม่เห็นเจาะเฉพาะส่วนนั้น แต่จะเป็นเห็นในภาพรวม เพราะเรทอาร์มันก็จะมียูทูบในหนังทั่วไปอยู่แล้ว ถึงจะห้ามก็ห้ามไม่ได้ โรงหนังหรืออะไรที่เซ็นเซอร์เค้าก็ปล่อยออกมาเอง ซึ่งถ้าเค้าปล่อยออกมาได้ ก็คงพิจารณาแล้วว่าโอเค ส่วนใหญ่ก็รับได้”

ในด้านกลุ่มตัวอย่างอายุ 26-40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่สามารถยอมรับภาพและเนื้อหาทางเพศได้เกือบทุกประเภท ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต แต่จะมีความคิดเห็นว่ามีภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศในอีกหลายประเภทที่ไม่สมควรนำเสนอผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อที่เยาวชนสามารถเข้าชมได้ง่าย โดยเนื้อหาจะมีความเหมาะสมหรือไม่ขึ้นอยู่กับวัยของผู้รับชมเป็นหลัก

2.2 ภาพและเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยพบเห็นภาพและเนื้อหาที่คิดว่าเป็นความรุนแรง ซึ่งโดยมากเป็นการพบเห็นโดยไม่ได้ตั้งใจ เช่น การมี pop up ขึ้นมา การส่งต่อ(forward)อีเมล และการคลิกจากลิงค์ที่มีนอกจากนี้ยังเป็นการบังเอิญเจอจากการเปิดเว็บไซต์ต่างๆไป หรือจากภาพข่าว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บอกว่าเรื่องความรุนแรงนั้น หากไม่บังเอิญเจอ ก็เลือกที่จะไม่คลิกเข้าไปดูเอง มีกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนน้อยที่ตั้งใจเข้าไปดู โดยเป็นการเข้าชมเว็บไซต์ที่รวมภาพแปลกๆและปรากฏภาพความรุนแรงในเว็บไซต์นั้นๆ ซึ่งต่างจากเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ที่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนไม่น้อย ตั้งใจที่จะเข้าไปดู

กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ไว้ดังนี้

“พูดถึงความรุนแรง เหมือนกับเป็นความไม่เท่าเทียม ความไม่มีทางสู้ อย่างผู้ใหญ่ช่มชื่นเด็ก การทารุณสัตว์ รังแกคนไม่มีทางสู้ มันดูไม่เท่าเทียม ดูรุนแรง”

“พวกภาพศพ ภาพอุบัติเหตุ เหมือนรูปตามมูลนิธิ บางครั้งก็เป็นพวกภาพการจี้ตัว
ประกัน การตัดคอ อะไรพวกนั้น”

“การต่อสู้ ฆ่ากัน ทำร้ายกัน แบบว่าเลือดสาด หรือภาพที่มันดูสยดสยอง ดูแล้วมัน
กระทบใจ กระทบความรู้สึก”

กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งมีความคิดเห็นว่าภาพศพและอุบัติเหตุ จัดเป็นความรุนแรง แต่สามารถ
นำเสนอได้หากเป็นการนำเสนอควบคู่กับสาระ และไม่ควรทำให้เห็นในลักษณะเฉพาะเจาะจง เช่น ภาพ
ศพที่ร่างกายขาดออกจากกัน ควรนำเสนอในภาพรวมว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นมากกว่า ดังเช่นความ
คิดเห็นต่อไปนี้

“จริงๆก็ไม่น่าให้ดู ให้ดูคร่าวๆก็พอ ไม่ต้องให้เห็นรายละเอียด แค่ให้รู้ว่าเกิดอะไรขึ้น
บางรูปก็ไม่ควรเอามาลง อย่างรถชนกัน ให้รู้วารถชนกันก็พอ ไม่ต้องไปถ่ายคนโดนรถชน ตาย
อยู่ เละอยู่ คงไม่ต้องถ่าย”

นอกจากนี้ประเด็นเกี่ยวกับเกมที่มีลักษณะของความรุนแรง ก็จัดเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมี
การกล่าวถึงมากเช่นกัน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่(โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 26-40 ปี และ40 ปีขึ้นไป) มอง
ว่าเกมการต่อสู้จัดเป็นความรุนแรง อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของเด็กให้มีความก้าวร้าว หรืออาจแยกแยะไม่ได้
นำสิ่งที่เล่นในเกมมาใช้ในชีวิตจริง อาจส่งผลให้จิตใจต่ำลง ไม่มีเมตตา

“เกมบางเกมไม่น่าจะเอาเข้ามาในไทยเลย ไม่เหมาะกับเด็ก และเด็กก็ชอบเล่น เช่น ยิง
หัวกระจุย แขนขากระจุย เลือดสาด เป็นเกมที่รุนแรง เด็กบางคนเล่นแล้วติด ถ้าไม่ได้เล่นจะ
หงุดหงิด ไม่มีสมาธิในการเรียน เหมือนเป็นยาเสพติด จัดว่าผลกระทบก็ค่อนข้างรุนแรง”

แต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนก็มีความคิดเห็นว่า เกมการต่อสู้จะรุนแรงหรือไม่ ขึ้นอยู่กับลักษณะ
ของแต่ละเกม เช่น เกมที่ยิงแล้วล้มหรือหายไป ไม่จัดเป็นความรุนแรง แต่หากเป็นเกมที่มีลักษณะเหมือน
จริง เช่น ยิงแล้วหัว แขน ขากระจุย มีเลือดออก เกมในลักษณะนี้จัดเป็นความรุนแรง ขณะที่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวนหนึ่ง ในกลุ่มอายุ 15-25 ปี กลับมองว่าเกมเหล่านี้ไม่จัดเป็นความรุนแรง แต่เป็นความมัน ละเอียด
มากกว่า

สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง คือ ภาพ
ศพและอุบัติเหตุมากที่สุด รองลงมาเป็นการต่อสู้ ฆ่าฟัน การฆาตกรรม การข่มขืน การทารุณกรรม ทำ

ร้ายร่างกาย สงคราม การก่อการร้าย รวมไปถึง เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ ซึ่งเป็นภาพหรือเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อจิตใจในระดับหนึ่ง

2.3 เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ

จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 15-25 ปี และ 26-40 ปี ส่วนใหญ่เคยพบเห็นเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างอายุ 40 ปีขึ้นไป มีเพียงส่วนน้อยที่เคยพบเห็นเว็บไซต์ที่มีลักษณะดังกล่าว ซึ่งผู้ที่เคยพบเห็นเว็บไซต์ที่ใช้ภาษาไม่สุภาพนั้น ส่วนใหญ่พบในเว็บไซต์ที่มีลักษณะดังนี้

1. กระทู้ เว็บบอร์ด แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. ห้องสนทนา
3. เว็บไซต์ลามกอนาจาร

ลักษณะของการใช้ภาษาไม่สุภาพ ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พบเห็น และมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่เหมาะสมในการนำเสนอ คือ

1. การด่าได้ต่อกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต
2. การใช้คำหยาบ คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา
3. ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปในทางเรื่องเพศ
4. การใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูกดูหมิ่น
5. การเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการใช้ภาษาไม่สุภาพในอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรมีการใช้ภาษาไม่สุภาพหรือด่ากันผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อที่เปิดกว้าง มีการแพร่กระจายกว้างขวาง ใครก็สามารถเข้ามาอ่านได้ อาจทำให้ผู้ที่ได้อ่านเกิดความรู้สึกไม่ดี ซึ่งหากเป็นไปได้ควรมีการกลั่นกรองเรื่องภาษาก่อนนำเสนอ แต่ทั้งนี้การควบคุมก็ทำได้ลำบากเนื่องจากเป็นสิ่งที่ป็นรายละเอียดปลีกย่อยเกินไป ห้ามไม่ได้ ขึ้นอยู่กับสามัญสำนึกของผู้ใช้ ดังนั้นจึงควรเริ่มตั้งแต่การปลูกฝังจิตสำนึก มารยาททางสังคมที่จะช่วยหยุดปัญหาได้

“ส่วนมากเจอในเว็บบอร์ด ขึ้นกระทู้มาอันหนึ่ง คำแต่ละห้วนข้อ บางอันมันก็ด่ากันแรง แต่จริงๆเว็บมาสเตอร์สำคัญ เพราะถ้าดูแลดีมันก็โอเค มันตัดออกได้ บางอันมันไม่ตัดออกเลยนะ มันปล่อยเลย แล้วด่ากันแรง ด่ากันอยู่นั่นแหละ ซึ่งมันก็ไม่ควร เว็บมาสเตอร์ต้องดูแล ไหนๆก็เปิดเว็บบอร์ดมาแล้วก็ต้องดูแลเว็บตัวเอง ไม่อย่างนั้นมันวุ่นนอน”

“จริงๆมันไม่ควรจะมีในสื่อ แต่ถ้าจะไม่ให้มันมี จะป้องกันทุกๆเรื่องในอินเทอร์เน็ต รัฐคงไม่ต้องทำมาหากินอะไร อาจต้องให้การสอนมารยาททางสังคม การใช้งาน อะไรเหล่านี้ ต่างหากที่จะหยุดยั้งได้ โดยธรรมชาติถ้ามีคนด่าขึ้นมา แล้วเราไม่ไปด่าต่อ คนที่ทำก็จะค่อยๆหมดไปเอง”

กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่าการใช้ภาษาไม่สุภาพ ในอินเทอร์เน็ตถือเป็นเรื่องปกติ เนื่องจากในชีวิตประจำวันก็มีการใช้ภาษาในลักษณะนี้อยู่แล้ว การควบคุมคงเป็นไปได้ยาก และบางครั้งภาษาก็ขึ้นอยู่กับเว็บไซต์ที่เราเข้าไปใช้งาน หากเป็นเว็บไซต์ที่ล่อแหลมผู้ใช้ก็ควรทำใจว่าจะได้พบเห็นภาษาในลักษณะนี้ ซึ่งในเว็บไซต์ทั่วไปก็จะใช้ภาษาที่สุภาพ

“อย่าว่าแต่ในอินเทอร์เน็ตเลย ธรรมดาที่ยังเจอ เราต่างหากที่จะเป็นผู้พิจารณาว่าสิ่งนั้นมันเหมาะสมที่เราจะจดจำหรือเปล่า”

กล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่าการใช้ภาษาไม่สุภาพ ในอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพราะเป็นสื่อที่แพร่กระจายกว้างขวาง แต่การห้ามก็ทำได้ยาก ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้ใช้เป็นหลัก

2.4 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุขหรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยพบเห็นเว็บไซต์ในลักษณะนี้ แต่ในกลุ่มตัวอย่างอายุ 40 ปีขึ้นไป เคยพบน้อยที่สุด ซึ่งผู้ที่เคยพบส่วนใหญ่เป็นการเปิดรับโดยไม่ตั้งใจ เช่น การมี pop up ขึ้นมา มีผู้ใช้จำนวนน้อยที่ตั้งใจคลิกเข้าไปดู

ลักษณะของเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างเคยพบเห็น ได้แก่

1. การพนันฟุตบอล
2. การพนันประเภทอื่น เช่น กาลิโน รูเล็ต
3. ขายยาบ้า และยาเสพติดอื่นๆ
4. การชักชวนกันไปทำสิ่งอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย
5. เว็บไซต์ที่นำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความขัดแย้งใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
6. สอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์(Hacker)

ส่วนเว็บไซต์ที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยพบเห็นแต่คาดว่าอาจจะมี และจัดอยู่ในหมวดหมู่นี้ได้แก่ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นศาสนา หมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติ เป็นต้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ให้ข้อมูลแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่านอกเหนือไปจากเว็บไซต์ที่มีลักษณะข้างต้นแล้ว ยังปรากฏเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการสอนวิธีการฆ่าตัวตาย การจำหน่ายอาวุธสงคราม การจำหน่ายและสอนวิธีการทำระเบิด ฯลฯ อีกด้วย ซึ่งความคิดเห็นเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบอขายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

กลุ่มแรกมีความคิดเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถยอมรับได้ เพราะเป็นช่องว่างของสังคมที่จะต้องมีการแก้ปัญหานี้ และคิดว่าคงไม่มีผลกระทบมากเท่าใดนัก เนื่องจากคนไม่ค่อยรู้และไม่ค่อยให้ความสนใจ ซึ่งแตกต่างจากเว็บโป๊ อีกทั้งยังมองว่าเป็นเรื่องที่เสรี สำหรับผู้ที่มีวุฒิภาวะเพียงพอ ซึ่งการเข้าถึงเว็บไซต์เหล่านี้ควรมี password ในการเข้าไป หรือเข้าได้เฉพาะกลุ่ม

“คิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่สังคมต้องมีเรื่องแบบนี้ การพนัน ขายของอะไรแปลกๆ มันต้องมีอยู่แล้ว แต่ไม่ใช่ว่าทุกคนที่จะสนใจ มันจำกัดอยู่แค่คนบางกลุ่มมากกว่า แต่ถ้าไม่อยากจะให้เด็กเข้าน่าจะมีมาตรการออกมาเลย เช่น ใส่ password อะไรอย่างนี้”

กลุ่มตัวอย่างอีกกลุ่มหนึ่งมองว่า เนื้อหาเกี่ยวกับบอขายมุข สิ่งที่ผิดกฎหมาย และผิดศีลธรรมเป็นเรื่องที่ไม่ควรมี กระทรวง ICT ควรปิดกั้น ไม่ให้เนื้อหาประเภทนี้เข้ามาเลย หรือหากจะมีการนำเสนอก็ต้องมีกฎหมายมาตีกรอบว่าจะลงได้ในขอบเขตแค่ไหน หรืออาจมีการจำกัดผู้ชม เช่น สำหรับผู้ใหญ่เท่านั้น

3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความไม่เหมาะสมของเนื้อหา

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกทำให้ผู้วิจัยพบว่า มีปัจจัยบางประการที่อาจส่งผลต่อความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหาบางประเภท ดังนี้

3.1 เชื้อชาติของผู้ที่มีภาพปรากฏในเว็บไซต์ลามกอนาจาร

ผู้วิจัยได้ข้อสังเกตว่าเชื้อชาติของผู้ที่มีภาพปรากฏในเว็บไซต์ลามกอนาจาร อาจให้ความรู้สึกที่แตกต่างกันต่อผู้ชมได้ ซึ่งเมื่อสรุปจากกลุ่มตัวอย่างทุกระดับอายุ พบว่าจะมีความคิดเห็นแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

1. กลุ่มที่มองว่าเชื้อชาติมีความเกี่ยวข้อง หากนางแบบในเว็บไซต์ลามกอนาจารเป็นคนไทย จะดูมีความไม่เหมาะสมมากกว่า เนื่องจากมีความรู้สึกว่าเป็นคนที่ใกล้ชิด และยังเป็นการกระทำที่ขัดต่อวัฒนธรรมไทยอีกด้วย ซึ่งผู้ที่มีความคิดเห็นในลักษณะนี้ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอายุ 15-25 ปี เช่น

“ถ้าเป็นคนไทยจะดูน่าเกลียดมากกว่า เพราะวัฒนธรรมประเทศเรานั้นก็ไม่ควร ถ้าต่างชาติก็เหมือนเป็นเรื่องธรรมดาของเค้าแล้วที่เปิดโน้नเปิดนี้ ดูจะไม่แปลกเท่าไร”

2. กลุ่มที่มองว่าเชื้อชาติไม่มีความเกี่ยวข้อง เนื่องจากเป็นสิ่งที่ไม่ควรปรากฏ ถึงแม้ว่านางแบบจะเป็นชนชาติใดก็ล้วนแล้วแต่ไม่เหมาะสมทั้งสิ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างอายุ 25-40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

“ก็ไม่เหมาะสมเหมือนกัน ไม่ค่อยต่างกัน ฝรั่งเศสไม่ใช่คนที่ไม่มีชีวิตจิตใจ มันขึ้นอยู่กับว่ามีปัจจัยอื่นๆก่อกำเนิดอยู่มากน้อยแค่ไหน ถ้าจะเหมารวมว่าฝรั่งชอบถ่ายโป๊เพราะชอบมีเซ็กส์อยู่แล้ว คงไม่จริง อาจดูว่าพวกฝรั่งถ่ายเยอะเหมือนเป็นเรื่องธรรมชาติ ก็คงเพราะฝรั่งมันมีหลายเชื้อชาติถ้าเทียบสัดส่วนประชากรดู คนไทยถือว่าอยู่ในกลุ่มน้อย”

3.2 อายุของผู้เปิดรับเนื้อหา

จากการสัมภาษณ์ในส่วนของภาพและเนื้อหาลามกอนาจารพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยที่ยอมรับภาพและเนื้อหาลามกอนาจารซึ่งมีลักษณะต่างๆได้ในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ชม แต่จะรู้สึกว่าภาพและเนื้อหาเหล่านั้นมีความไม่เหมาะสมมากขึ้นเมื่อผู้ชมคือเด็กและเยาวชน หรือผู้ที่มีอายุน้อยกว่าตน อีกทั้งยังได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศที่เยาวชนสามารถรับชมได้ว่า ควรเป็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา การเตรียมความพร้อมของเพศตัวเอง กระบวนการเกิดของมนุษย์ และรู้จักวิธีการคุมกำเนิด รวมทั้งเว็บไซต์ที่มีลักษณะการให้คำปรึกษาหารือ ให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องเพศในแง่ที่เป็นประโยชน์ มีผู้แสดงความคิดเห็นว่าสามารถชมภาพการสัมผัสเพื่อแสดงความรัก โดยที่ไม่สื่อไปในเรื่องเพศ และภาพชุดว่ายน้ำ ภาพนู้ดได้บ้าง เป็นส่วนน้อย

“สิ่งที่เยาวชนดูได้ คือเรื่องพื้นฐานทั่วไป การเตรียมความพร้อมของเพศตัวเอง ว่าเป็นผู้ชายเป็นอย่างไร เป็นผู้หญิงเป็นอย่างไร สรีระทางกายภาพ เรื่องของการปฏิบัติตัว จะเป็นผลจากสภาวะสังคมในตอนนั้นมากกว่า ว่าสังคมในตอนนั้นถือว่าเรื่องไหนที่เป็นเรื่องธรรมดาเปิดเผยได้”

ความคิดเห็นดังกล่าวของกลุ่มตัวอย่างเป็นการแสดงให้เห็นว่า ภาพและเนื้อหาเดียวกัน จะมีความเหมาะสมต่างกันต่อผู้ชมที่มีวัยต่างกัน นั่นก็คือ อายุของผู้เปิดรับเนื้อหา เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความไม่เหมาะสมของเนื้อหานั้นเอง

3.3 ลักษณะการนำเสนอ

จากการสัมภาษณ์ในส่วนของภาพและเนื้อหาที่เกี่ยวกับเรื่องทางเพศนั้น กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากให้ความเห็นว่า สามารถยอมรับได้หากเป็นการนำเสนอแบบไม่เฉพาะเจาะจง เช่น ให้เห็นลักษณะท่าทางโดยรวม แต่หากเป็นการนำเสนอโดยถ่ายให้เห็นอวัยวะเพศอย่างชัดเจน หรือท่วงท่าในการมีเพศสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน จะทำให้รู้สึกว่าเป็นภาพที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างมาก

“ถ้าเป็นภาพโป๊ทั่วไปก็โอเคนะ รับได้ แต่บางทีก็จะมีนะ พวกที่มัน pop up ขึ้นมา แล้วมันก็จะ เป็นพวกภาพที่ถ่าย close ใกล้ๆ ให้เห็นอวัยวะเพศชัดเจนมาก บางทีก็ใช้ปากกับส่วนนั้น หรือมีแบบท่าทางการร่วมเพศ ถ่ายเห็นแต่อวัยวะนะ ไม่ได้เห็นตัวคน มันดูจริงจังมากเกินไป เห็นแล้วต้องรีบปิดเลย อายคนข้างๆ แล้วก็รู้สึกว่ามันรับไม่ค่อยได้”

ส่วนภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง พบว่าเนื้อหาบางประเภทไม่จัดเป็นความรุนแรง แต่การนำเสนอทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าเป็นความรุนแรง เช่น ภาพภัยธรรมชาติ ความสูญเสีย และมีการนำเสนอภาพศพที่ถ่ายให้ดูใกล้ๆ ให้เห็นถึงความสยดสยอง หรือภาพศพ ภาพอุบัติเหตุ ที่ร่างกายขาดออกจากกัน และมีการนำเสนอให้เห็นเลือดหรือบาดแผลที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าภาพที่มีลักษณะดังกล่าว หากมีการนำเสนออย่างมีขอบเขต เป็นภาพรวมกว้างๆว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง โดยไม่ถ่ายเฉพาะเจาะจง ก็จะไม่เป็นความรุนแรงและสามารถจะนำเสนอได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่คนจำเป็นต้องรู้ และเป็นอุทาหรณ์ให้กับผู้ชม ดังเช่นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางท่าน ที่ว่า

“เคยดูเว็บที่เสนอภาพเกี่ยวกับความสูญเสียจากสึนามิ ถามว่าเป็นความรุนแรงมั๊ยจริงๆ นำเสนอได้นะเพราะมันเป็นความจริงที่เกิดขึ้น แต่บางภาพก็รับไม่ไหว จากที่ไม่รุนแรงก็กลายเป็นรุนแรง มันไม่น่าดู บางครั้งมันไม่น่าจะต้องถ่ายให้เห็นเจาะจงขนาดนั้น เป็นภาพรวมกว้างๆคนดูก็รู้แล้ว”

4) ผลกระทบจากการเปิดรับเนื้อหาประเภทต่างๆ ต่อเด็กและเยาวชนและต่อตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเอง

กรณีที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเด็กและเยาวชน

4.1 ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องผลกระทบของการชมเว็บไซต์ภาพและเนื้อหาลามกอนาจารในเด็กและเยาวชน โดยแบ่งความคิดเห็นออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

4.1.1.กลุ่มที่คิดว่ามีผลกระทบ

กลุ่มตัวอย่างเกือบทุกคนในทุกระดับอายุ (แม้ในผู้ที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี) มีความคิดเห็นว่าการชมเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาทางเพศ จะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยจะทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ ทำให้หมกมุ่นในเรื่องเพศมากเกินไป ทำให้เกิดค่านิยม ทศนคติที่ผิด อาจมองว่าการแสดงออกเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ดี และสามารถแสดงต่อคนอื่นได้ และอาจทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมา เช่น นักเรียนชายข่มขืนนักเรียนหญิง

“ถ้าเป็นตัวเองก็คิดว่าคงไม่เป็นไร ไม่ได้รับผลกระทบอะไรเพราะว่าโตแล้ว มีวุฒิภาวะ แต่ถ้าเป็นเด็กๆก็น่าจะได้รับผลกระทบแน่นอน อาจจะหมกมุ่น หรือบางทีอาจจะลองทำตาม”

“บางครั้งเราจะเห็นว่าเด็กชอบเลียนแบบ เคยเห็นข่าวนักเรียนชายข่มขืนนักเรียนหญิง อะไรพวกนี้ ส่วนหนึ่งมันน่าจะมาจากสื่อ คิดว่ามันไม่เหมาะสมที่จะเอาเรื่องเพศมาเผยแพร่ทางเว็บไซต์”

4.1.2.กลุ่มที่คิดว่าไม่มีผลกระทบ

กลุ่มตัวอย่างบางคน มีความคิดเห็นว่าเป็นบางครั้งการที่เด็กและเยาวชนได้ชมเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาทางเพศก็อาจเป็นสิ่งที่ดี หากไม่ได้สื่อไปในทางลามกอนาจารเกินไป จะทำให้ได้ความรู้เพิ่มขึ้น อาจช่วยในด้านการป้องกัน ระวังตัวระวังตัวเอง บางคนมองว่าการจะได้รับผลกระทบหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและครอบครัวเป็นหลัก หากมีความสัมพันธ์ที่ดี เด็กอาจจะกล้าถาม เพื่อจะรู้ว่าอะไรถูก-ผิด แต่หากความสัมพันธ์ไม่ดีอาจทำให้เด็กเข้าใจผิด หรืออาจตัดสินใจผิดๆได้ รวมไปถึงระบบการศึกษาที่ควรมีส่วนช่วยทำให้เด็กรู้จักตัดสินใจเลือกรับเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของตน ซึ่งจะช่วยให้ได้รับผลกระทบในทางที่ไม่ดีน้อยลง

“...ถ้ามันไม่ไป แต่เป็นเรื่องของความคิดเห็น ปรีกษาหรือ ตัวอย่างที่ได้พบมา บางอย่างก็มีข้อดีเหมือนกันในแง่ของการระมัดระวังตัว จริงๆแล้วภาพโป๊มันก็เหมือนยาเสพติด ถ้าเด็กไม่รู้จักเลือก ถึงห้ามเค้า เค้าก็ไปแสวงหาดูจนได้ เพราะฉะนั้นระบบการศึกษาต้องทำให้ เขารู้ว่าควรจะอยู่แคไหน ให้เขาพิจารณาเอง คนไทยมองเรื่องเพศว่าไปใช้ใหม่ ต้องมีภาพอุจาดตาใช้ใหม่ที่ว่าไม่ดี แต่ถ้าเอามาพูดกัน สอนกัน ก็ถือว่าใช้ได้ใช้ใหม่ ขึ้นอยู่กับว่าเขานำเสนอใน มุมแบบไหน...”

“...ดูได้ บางครั้งในอินเทอร์เน็ตก็จะมีภาพพวกนักศึกษาปลดกระดุมบ้าง ใส่กระโปรงสั้นบ้าง เราก็จะถามลูกว่าอย่างนี้เหมาะสมไหม ทำไม ไม่เหมาะสมยังไง ถ้าเขาบอกว่าดี เพราะ อากาศร้อน เราก็จะบอกว่ามันเป็นไปได้ใหม่ที่คนคิดไม่ดีก็จะมีอีกกลุ่มหนึ่ง แล้วเราก็ให้เหตุผล จริงๆมันอยู่ที่พื้นฐานครอบครัวมากกว่า ถ้าความสัมพันธ์ครอบครัวเขาดี เขาอาจจะมาถามว่า เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ถ้าเป็นครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่ได้มีความสัมพันธ์กับลูกเลย เชื่อว่าการ ตัดสินใจผิดอาจเกิดขึ้นได้ค่อนข้างมาก”

4.2 ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในทุกระดับอายุ มีความคิดเห็นว่าการชมภาพและเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรุนแรงจะมีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างแน่นอน เช่น

“...ด้านจิตใจน่าจะมีผล ถ้าเด็กเขาดูตลอด ฟังตลอด บางที่เราไม่รู้ว่าจะอนาคตเขาจะทำ หรือเปล่า อันนี้อันตราย อาจจะมีใจ”

“เดี๋ยวนี้จิตใจคนมันต่ำลง แล้วสื่อมันพัฒนามากกว่าจิตใจ ถ้าเทียบแล้วสื่อมันเลยเป็นตัวนำทำให้จิตใจต่ำลง บางทีมันเผยแพร่มากเกินไป เพราะคนเราความรับผิดชอบต่างกัน บาง คนควบคุมตัวเองไม่ได้ ก็อาจจะทำ”

สรุปได้ว่าผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าเด็กและเยาวชนจะได้รับ คือ

1. อาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ
2. อาจทำให้เด็กเกิดการซึมซับความรุนแรง ว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่สามารถทำได้ กลายเป็นคนที่ก้าวร้าว รุนแรง และอาจแสดงออกมาเวลาที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนได้
3. เด็กบางคนไม่มีวุฒิภาวะพอที่จะสามารถแยกแยะสิ่งที่เจอในอินเทอร์เน็ตหรือในเกมกับชีวิตจริงได้ อาจนำพฤติกรรมที่ได้เห็นมาใช้ในชีวิตจริง

4. อาจเป็นการปลุกกระดม
5. อาจทำให้เกิดภาพติดตา

4.3 เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในทุกระดับอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเรื่องผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนที่ชมเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่คิดว่าได้รับผลกระทบและกลุ่มที่คิดว่าไม่ได้รับผลกระทบ

4.3.1 กลุ่มที่คิดว่าได้รับผลกระทบ มีความคิดเห็นต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นว่ามีดังนี้

1. อาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบ เช่น การนำคำพูดบางคำที่ไม่สุภาพที่ได้เห็นจากอินเทอร์เน็ตมาพูด
2. อาจซึมซับความคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่จะสามารถด่าทอ หรือวิพากษ์วิจารณ์ใครก็ได้
3. อาจทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว

4.3.2 กลุ่มที่คิดว่าไม่ได้รับผลกระทบ มีความคิดเห็นว่า

1. มองว่าไม่ใช่เรื่องร้ายแรง เพราะในชีวิตประจำวันก็มีการพูดคำไม่สุภาพกันอยู่แล้ว ซึ่งหากเด็กจะได้รับผลกระทบน่าจะได้จากวัฒนธรรมภายนอกมากกว่าที่จะได้รับจากอินเทอร์เน็ต
2. การใช้ภาษาไม่สุภาพไม่ใช่สิ่งที่ผิด ขึ้นอยู่กับว่าพูดกับใคร เด็กควรจะได้รู้ว่าควรใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกว่าที่จะห้ามไม่ให้พูด ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก
3. เด็กจะได้รับผลกระทบหรือไม่ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของเด็กแต่ละคน รวมทั้งการสื่อสารในครอบครัวเป็นหลัก

4.4 เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ผลกระทบที่เด็กและเยาวชนอาจได้รับ คือ

1. อาจทำให้เยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งอบายมุขได้ง่ายขึ้น
2. เมื่อเสพสื่อที่มีลักษณะเช่นนี้บ่อยๆอาจทำให้คุณธรรมภายในจิตใจตกต่ำลง
3. อาจนำไปสู่การก่ออาชญากรรมได้ง่ายขึ้น โดยผ่านการซื้อ-ขายอาวุธหรือสอนวิธีการก่ออาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต

“เดี๋ยวนี้บอขายหมูมันเข้าถึงได้ง่ายขึ้น อย่างถ้าอยากจะทำซื้อของผิดกฎหมาย ซื้อยาเสพติด ถ้ามีเงินก็สั่งซื้อได้แล้ว แล้วพวกที่ขายเนี่ยมันไม่สนใจหรอกว่าคนที่ซื้อจะเป็นเยาวชนหรือเป็นผู้ใหญ่ อย่างเนี่ยมันก็ไม่ดีสำหรับเด็กนะ”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มองว่าเนื้อหาประเภทนี้อาจส่งผลกระทบต่อไม่มากนัก เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่คนส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจ และเป็นความสนใจเฉพาะกลุ่ม

กรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดในทุกระดับอายุ(แม้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี)มีความคิดเห็นว่า ตนเองจะไม่ได้รับผลกระทบจากการชมภาพหรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบอขายหมู หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม เนื่องจากตนเองมีวุฒิภาวะเพียงพอแล้ว ผลกระทบน่าจะอยู่ที่ผู้ชมที่เป็นเด็กและเยาวชนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งในผู้ใช้อินเทอร์เน็ตคนอื่นๆ ที่กลุ่มตัวอย่างมองว่ามีวุฒิภาวะไม่เพียงพอ

มีกลุ่มตัวอย่างเพียงคนเดียวเท่านั้นที่มีความคิดเห็นว่าการรับชมภาพและเนื้อหาลามกอนาจารมีผลกระทบต่อตนเอง โดยให้เหตุผลว่าไม่ว่าใครที่ดูยอมทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ

5) การกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

5.1 ความจำเป็นในการกำกับดูแลและควบคุมเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าเป็นสื่ออินเทอร์เน็ตไม่ได้รับข้อยกเว้นจากสื่ออื่นๆ จะนำเสนออะไรก็ได้ โดยแสดงความคิดเห็นว่าสื่ออินเทอร์เน็ตก็เช่นเดียวกับสื่อประเภทอื่น ดังนั้นก็ควรจะมีขอบเขตในการนำเสนอ เพราะบางเว็บไซต์ก็มีเนื้อหาไม่เหมาะสม ขัดกับวัฒนธรรมไทย หากไม่มีอะไรมากำหนดก็จะทำให้เกิดความไม่เหมาะสมได้ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่เปิดกว้างที่ใครก็สามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่ใช้อินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก ซึ่งควรจะมีการคัดเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับเยาวชน ในปัจจุบันก็มีกฎหมายคุ้มครองอยู่ เพียงแต่การควบคุมสื่อชนิดนี้อาจทำได้ยากลำบากกว่าสื่ออื่นๆ

5.2 ผู้ที่ควรมีหน้าที่จัดการกับเนื้อหาไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม รองลงมา เป็นเว็บมาสเตอร์ ที่จะจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในเว็บของตนเองก่อนที่จะนำออกมาเผยแพร่ ตามด้วยพ่อแม่ผู้ปกครองที่จะเป็นผู้ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดี และคอยให้คำแนะนำแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่พวกเขาได้พบเห็น รวมถึงทุกคนในสังคมที่จะไม่สนับสนุนเว็บไซต์เหล่านี้ และช่วยในการแจ้งรายชื่อบริษัทที่ไม่เหมาะสมไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปิดกั้นการนำเสนอ

5.3 วิธีที่ใช้ในการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคมไทย วิธีการต่างๆที่กลุ่มตัวอย่างได้อ่านรายละเอียดจากผู้วิจัยถือเป็นวิธีที่ดี หากมีการทำได้จริงจะสามารถลดปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมลงได้

5.3.1 การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่ามีผู้แสดงความคิดเห็นต่อวิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา โดยแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มแรก มีความคิดเห็น่ววิธีนี้อ่อนเกินไป เป็นเหมือนการบอกลักษณะเนื้อหา หากผู้ใช้ต้องการจะดูก็สามารถเข้าไปดูได้ และวิธีนี้เสมือนเป็นการชี้แนะว่าเนื้อหาที่มีลักษณะอย่างไร เป็นเหมือนการโฆษณาเว็บไซต์นั้นๆ เด็กและเยาวชนที่อยากลองก็อาจเกิดความรู้สึกว่ายอยากเข้าไปดู ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น และคาดว่าวิธีนี้ไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้อย่างแน่นอน หรืออาจได้ผลในระดับต่ำ เพราะวิธีนี้เป็นเหมือนการชี้แนะ ไม่ได้เป็นการควบคุม ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

“ติดป้าย มันยังอยากรู้อยากเห็นนะ โดยพื้นฐานของคน เห็นอะไรที่มันรุนแรง ไป หรืออะไรที่ก็ทำตามเค้าห้าม มันก็อยากจะเข้าไปดูอยู่แล้ว”

“วิธีนี้แหละ ยิ่งติดยิ่งเปิด เป็นแค่การทำให้รู้ เหมือนเป็นการเอามาติดทีหลัง แต่จริงๆ เด็กเขาอาจจะเข้าไปดูแล้วเรียบร้อย เราน่ะตามหลัง เราแก้ไม่ทัน”

กลุ่มที่สอง มีความคิดเห็นว่าวิธีนี้จัดเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง อาจกลั่นกรองได้สำหรับผู้ที่มิวุฒิภาวะแล้ว และไม่ต้องการขมเนื้อหาประเภทนั้นๆ สามารถเลือกที่จะเข้าชมหรือไม่ก็ได้ตามที่ต้องการ และอาจเป็นวิธีที่ช่วยให้คนมีสามัญสำนึกในการที่จะเข้าชมเว็บไซต์ต่างๆมากขึ้น โดยเป็นวิธีที่ไม่ปิดกั้นผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตจนเกินไป

“คิดว่่าก็อาจจะมีส่วนช่วยได้ ที่ทำให้คนมีสามัญสำนึกมากขึ้นในการจะเข้าชม เข้าไปศึกษาข้อมูล”

5.3.2 การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิธีนี้ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง เนื่องจากถ้าผู้ใช้ต้องการที่จะเข้าชมจริงๆก็ไม่สามารถปิดกั้นได้ ระบบไม่สามารถรู้ได้ว่าผู้ใช้มีอายุเท่าไร ส่วนในด้านของตัวผู้ใช้ที่เป็นเด็กและเยาวชนนั้น อาจเป็นการยิ่งห้ามเหมือนยิ่งยุ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุที่ห้ามดู จะต้องมีความอยากรู้อยากเห็นและคลิกเข้าไปดูอย่างแน่นอน หากไม่มีผู้ปกครองดูแลก็ไม่มีประโยชน์ ไม่สามารถป้องกันเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ ดังเช่นความคิดเห็นเหล่านี้

“ถ้าจะจำกัดอายุเด็ก อินเทอร์เน็ตเครือข่ายมันกว้าง เราไม่รู้หรอกว่าเด็กอายุเท่าไรจะเข้าไปบ้าง เราไม่มีการ log in หรือสมัครสมาชิกเข้าไป วิธีนี้อาจจะมีส่วนช่วยได้บ้าง แต่คนเรามันมีความตื้นทึ้งที่จะเข้าไปดู ห้ามเหรอก อยากรูเข้าไปดู ไปเหรอก ไปแค้ไหนนะ ยิ่งอยากรูเข้าไปดู”

“จัดระดับตามวัย ยิ่งกระตุ้นให้เข้าไปดูมากขึ้น ถ้าบอกว่า ต่ำกว่า 18 ห้ามดู ยิ่งอยากรู คิดว่ามันห้ามไม่ได้เหรอก แค้คลิกเข้าไปดูมันก็ได้อยู่แล้ว ปิดกั้นไม่ได้เหรอก เรื่องความอยากรู อยากรูเห็นของเยาวชน”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่เห็นว่าวิธีนี้มีความน่าสนใจ อาจแก้ปัญหาได้ แต่ควรใช้ควบคู่กับวิธีการกรอกเลขประจำตัวประชาชน อาจจะทำให้ได้ผลมากขึ้น แต่ก็เป็่นวิธีที่ทำได้ยากเช่นกัน

จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทำให้ได้ข้อสรุปว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าวิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม ไม่สามารถปิดกั้นผู้ที่ต้องการจะเข้าชมจริงๆได้ หากต้องการใช้วิธีนี้ให้ได้ผลควรมีการใช้ร่วมกับวิธีอื่นๆเช่น การกรอกเลขประจำตัวประชาชนของผู้ใช้ หรือผู้ปกครอง และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ จะต้องให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

5.3.3 การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยใช้ซอฟต์แวร์กั้นกรอง

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ดี น่าสนใจ เพราะเนื้อหาบางอย่างผู้ใช้ที่เป็นผู้ใหญ่สามารถเข้าชมได้ จึงควรมีการปิดกั้นเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะกลุ่มได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้ใช้อายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่าวิธีนี้ดี น่าจะทำได้จริง และน่าจะเป็นผลดีสำหรับเด็กในวัยเรียน ส่วนในฐานะที่เป็นผู้ปกครอง ส่วนใหญ่คิดว่าแม้จะยุ่งยากแต่ก็ยอมทำ เมื่อเทียบกับผลที่จะได้รับ

“เป็นวิธีที่น่าสนใจ น่าจะทำได้ และน่าจะเป็นวิธีที่ดีที่สุด สะดวก รวดเร็ว เหมาะที่จะเป็นการปิดกั้นในระดับบ้านของเราเอง”

“ถ้ามีลูกหลาน แล้วมีโปรแกรมพวกนี้ให้ใช้ แต่ผู้ปกครองต้องเรียนรู้ด้วย คนที่มีลูกมีครอบครัวน่าจะพร้อมที่จะเรียนรู้ แม้จะยุ่งยากเล็กน้อย แต่ถ้าทำแล้วได้ประโยชน์ก็น่าจะทำ”

ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่มีความคิดเห็นว่าระบบนี้ยากเกินไป พ่อแม่บางคนอาจจะไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องเสียเงินเพื่อติดตั้งโปรแกรมนี้ให้กับลูก โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นต่อวิธีนี้ว่า

“กั้นกรองโดยผู้ใช้น่าสนใจ แต่อยู่ห่างไกลตัวเลยไม่คิดจะสนใจ เหมือนกับที่เราไม่ได้เข้าใจในตัวระบบไป ก็เลยไม่รู้จะทำยังไง แล้วดูท่าทางมันจะยุ่งยากเกินไปด้วย”

สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีหนึ่งที่ดี น่าสนใจ และน่าจะเป็นผลดีต่อเด็กและเยาวชน เพราะสามารถกั้นกรองเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชนไปได้ส่วนหนึ่ง

5.3.4 การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย โดยแบ่งออกได้เป็นสองกลุ่มคือ

กลุ่มแรก คิดว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ควรจะทำมากที่สุด เพราะผู้ใช้จะไม่สามารถเข้าไปในเว็บที่ถูกปิดกั้นได้ ในขณะที่วิธีอื่นนั้นผู้ใช้ยังสามารถเข้าไปชมได้เหมือนเดิม จัดว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด น่าจะเป็นวิธีที่ทำแล้วได้ผลมากที่สุด อย่างไรก็ตามเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมก็คงไม่หมดไป แต่

อย่างน้อยก็อาจช่วยกลั่นกรองได้ในระดับหนึ่ง เหมาะสำหรับใช้กับเว็บไซต์ที่ไม่ดีต่อคนทุกเพศทุกวัย ซึ่งผู้
ที่เห็นด้วยกับวิธีนี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างในที่มีอายุ 26-40 ปี และ 40 ปีขึ้นไป

“เห็นด้วยกับวิธีนี้มากที่สุด เว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมก็ไม่ควรเผยแพร่ออกมาเพื่อป้องกันการ
เกิดปัญหา ไม่ใช่ปล่อยให้เกิดปัญหาก่อนแล้วค่อยมาแก้ทีหลัง”

“วิธีอื่นดูอ่อนไป ถ้าจะเหมาะกับคนไทยก็ต้องวิธีนี้เลย บังคับเลย เพราะปกติคนไทย
ชอบทำอะไรตามอำเภอใจอยู่แล้ว คิดว่าวิธีนี้เหมาะกับประเทศไทยมากที่สุด”

กลุ่มที่สอง มีจำนวนไม่มากนัก แต่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในกลุ่มอายุ 15-25 ปี มองว่า
วิธีนี้คงทำได้ยาก เนื่องจากทำอะไรก็ไม่หมด และหากเป็นการปิดกั้นทั้งหมด ผู้ใช้จะรู้สึกว่าตนเองถูก
ปิดกั้นการรับรู้มากเกินไป ซึ่งในอนาคตอาจไม่ใช่แค่เว็บปีเท่านั้น แต่อาจรวมไปถึงการปิดกั้นเว็บไซต์ที่
เสนอเรื่องการทำงานของรัฐบาล เป็นต้น

“ไม่ชอบเลย วิธีที่เป็นการปิดกั้น มันเหมือนเป็นการถูกปิดตา วิธีนี้ยอมรับไม่ได้ เพราะ
ต่อไปมันไม่ใช่แค่เว็บปี แต่มันอาจเป็นเรื่องการทำงานของรัฐบาล ซึ่งเค้าก็มีสิทธิปิดกั้น มันมีผล
ตรงนี้ด้วย ก็ไม่น่าจะเอามาทำ การให้คนกลุ่มหนึ่งตัดสินใจว่านี่ดี นี่ไม่ดี นี่ควรดู นี่ไม่ควรดู ต่อไป
ก็คือคอมมิวนิสต์”

“การรับรู้สื่อควรอยู่ในดุลพินิจของผู้ใช้บริการเอง เนื่องจากมันเป็นสื่อที่เปิดกว้าง หากมี
การปิดกั้นก็จะถูกจำกัดอยู่ในวงแคบ บางครั้งมีคนเข้าเว็บไม่เหมาะสมเพื่อหาข้อมูลโดยที่อาจจะ
เอามาใช้ในการศึกษา หรือการสอนก็ได้ น่าจะมีมาตรการสำหรับเยาวชนเป็นหลักมากกว่า
ไม่ใช่ปิดกั้นทั้งหมด”

5.4 การจำกัดเสรีภาพของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากการปิดกั้นเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ไม่ชอบดูอยู่
แล้วจึงไม่เป็นการจำกัดเสรีภาพของผู้ใช้ เนื่องจากเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และการปิดกั้นก็ขึ้นอยู่กับ
เนื้อหาเป็นหลัก เนื้อหาที่ถูกปิดกั้น รัฐก็คงได้พิจารณาแล้วว่าไม่เหมาะสม แต่หากเป็นเว็บที่เข้าไปก็
สามารถเข้าชมได้ตามปกติ ซึ่งผู้ใช้ควรตระหนักว่าตนเองควรรับชมในขอบเขตแค่ไหน แต่ทั้งนี้รัฐก็ควรมี
กรอบที่ชัดเจน และดำเนินการปิดกั้นให้ได้ตามกรอบที่วางไว้

มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งในกลุ่มอายุ 15-25 และ 25-40 ปี ที่มีความคิดเห็นว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพผู้ใช้ โดยให้เหตุผลว่า อาจเป็นการปิดกั้นสำหรับผู้ที่ชอบดู หรือผู้ที่มีวุฒิภาวะเพียงพอแล้วแต่ต้องการดูเพื่อเสริมความรู้ และยังเป็นกรให้อำนาจรัฐในการควบคุมมากเกินไป อาจนำไปสู่การควบคุมเนื้อหาอื่นที่ไม่ให้คนทั่วไปได้รู้ เช่น การทำงานของรัฐบาล เป็นต้น

5.5 การจำกัดเสรีภาพของผู้ผลิตเนื้อหาจากการปิดกั้นเนื้อหา

จากการสัมภาษณ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการจำกัดเสรีภาพของผู้ผลิตเนื้อหา เนื่องจากผู้ผลิตจำเป็นต้องมีสามัญสำนึกในการผลิตเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ หากเนื้อหาในเว็บไซต์เป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและถูกรัฐปิดกั้น ผู้ผลิตก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในเว็บไซต์ของตนให้ดีขึ้น และไม่ขัดต่อวัฒนธรรมไทย ซึ่งหากเว็บไซต์ใดที่มีเนื้อหาเหมาะสมอยู่แล้วก็คงจะไม่ถูกปิดกั้น

กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีความคิดเห็นว่าเป็นการปิดกั้นมากเกินไปสำหรับผู้ผลิตเนื้อหา เพราะบางเรื่องที่เป็นเรื่องไม่ดีของรัฐ รัฐก็จะมีอำนาจควบคุมไม่ให้ออกสู่สายตาประชาชนได้ และวิธีนี้อาจส่งผลกระทบต่อคนเฉพาะกลุ่ม รวมทั้งผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากตรงนี้ด้วย อีกทั้งยังเป็นวิธีที่อาจทำให้เกิดเป็นข้อพิพาทได้

5.6 ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการใช้วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่าง ๆ นั้น น่าจะทำได้จริงเป็นบางวิธี เช่น การใช้ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมกลั่นกรองโดยผู้ใช้ และการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม และอาจจะได้ผลในระดับหนึ่ง นั่นคือไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด หรืออาจได้ผลเฉพาะกับคนบางกลุ่มที่ไม่ค่อยเสาะแสวงหาเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม หากผู้ใช้เป็นผู้ที่ชอบเสาะแสวงหา หรือเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องการแก้ไขโปรแกรมต่างๆ ก็จะสามารถหาวิธีแก้ไข หรือเลี่ยงไปใช้วิธีอื่นที่จะสามารถทำให้เข้าชมเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมได้

โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มองว่าการกลั่นกรองเนื้อหาสามารถทำได้จริง และน่าจะได้ผลหากมีการทำอย่างจริงจัง คือ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน มีบุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอ

6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและวิธีการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม (จากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการใช้คำถามปลายเปิดในแบบสอบถาม)

ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้เป็นแนวทางต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การเปิดรับเนื้อหาควรขึ้นอยู่กับผู้ใช้เป็นหลัก
2. การให้ความรู้ และการปลูกฝังจิตสำนึก
3. การกลั่นกรองเนื้อหา ก่อนนำมาเผยแพร่
4. การมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาควบคุมอย่างจริงจัง
5. การออกกฎหมายและกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน
6. การร่วมมือกันของทุกฝ่าย ในการแก้ไขปัญหา
7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อวิธีการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

1. การเปิดรับเนื้อหาควรขึ้นอยู่กับผู้ใช้เป็นหลัก

กลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งมีความคิดเห็นว่า การเลือกเปิดรับเนื้อหาต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ควรเป็นหน้าที่ของตัวผู้ใช้เองว่าจะเลือกใช้ในทางที่ดีหรือไม่ดี ผู้ใช้ควรมีความระมัดระวัง ในการเปิดรับเนื้อหา ไม่ควรปิดกั้น แต่ควรให้เสรีภาพกับผู้ใช้ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ เพื่อให้ผู้ใช้รู้จักข้อดี-ข้อเสียของอินเทอร์เน็ตและจะนำไปสู่การมีวิจารณญาณ ไตร่ตรองว่าสิ่งใดควรไม่ควร ซึ่งถ้าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนรับผิดชอบตัวเองได้ก็ไม่จำเป็นต้องนำมาตรการต่างๆออกมาใช้

2. การให้ความรู้ และการปลูกฝังจิตสำนึก

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การใช้การกลั่นกรองเนื้อหาเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ และอาจทำได้ยากเพราะเป็นการสื่อสารไร้พรมแดน การเปิดรับเนื้อหาควรอยู่ในดุลพินิจของผู้ใช้บริการเอง เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่เปิดกว้าง หากมีการปิดกั้นก็จะถูกจำกัดในวงแคบ บางครั้งมีคนเข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมเพื่อหาข้อมูลมาใช้ในการศึกษา จึงไม่ควรปิดกั้นเสียทีเดียว แต่ควรมีมาตรการสำหรับเยาวชนเป็นหลัก

วิธีการจัดการกับปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่ดีที่สุดก็คือการให้การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้ความรู้ ปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีในการใช้อินเทอร์เน็ต การให้ความรู้แก่เยาวชน ให้ตระหนักถึงพิษภัยที่จะตามมาจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสม รู้จักเลือกใช้อินเทอร์เน็ตอย่างถูกวิธี การปลูกฝังผู้ใช้ให้มีสติ รู้จักควบคุมตัวเอง ไม่ตกเป็นเหยื่อข้อมูลที่ไม่เหมาะสม เพราะคงไม่มีวิธีที่ดีที่สุดเท่ากับการให้การศึกษา

และใช้อย่างมีเหตุผลและรู้จักรับผิดชอบตัวเอง ไม่ควรปล่อยให้เยาวชนใช้อินเทอร์เน็ตอย่างอิสระโดยขาดวุฒิภาวะทางความคิด

นอกจากนี้การปลูกฝังที่ดีควรเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว ผู้ปกครองควรเข้ามาสอดส่องดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตของบุตรหลานที่เป็นเด็กและเยาวชน ขณะเดียวกันก็ควรมีการจัดการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้มีความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต และรู้เท่าทันบุตรหลาน ซึ่งจะทำให้การสอดส่องดูแลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.การกลั่นกรองเนื้อหา ก่อนนำมาเผยแพร่

มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นว่า การกลั่นกรองเนื้อหาไม่สามารถป้องกันเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะไม่สามารถห้ามคนที่ต้องการเข้าไปดูจริงๆได้ วิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาได้คือ ควรมีการตรวจสอบเนื้อหา ก่อนนำมาลงในเว็บไซต์ เว็บไซต์ควรควรกลั่นกรองข้อมูลที่จะลงในเว็บไซต์ให้มีเนื้อหาที่ไม่ล่อแหลม หรือสองแง่สองง่าม ไม่เป็นภาพหรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เนื้อหาที่นำมาลงควรเป็นเนื้อหาที่มีประโยชน์และสร้างสรรค์ ไม่เป็นภัยกับเยาวชน

นอกจากการตรวจสอบเนื้อหา ก่อนนำมาลงในเว็บไซต์แล้ว ควรขยายข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าหรือเพิ่มเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจและสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้นด้วย

4.การมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาควบคุมอย่างจริงจัง

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมว่า การที่จะจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ควรเริ่มจากการจัดตั้งหน่วยงานที่จัดการดูแลเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตโดยตรง ทำหน้าที่ตั้งแต่กลั่นกรองการจดทะเบียนเว็บไซต์ กลั่นกรองเนื้อหาที่เยาวชนไม่ควรดู เช่น สื่อลามกอนาจารต่างๆ และติดตามความเคลื่อนไหวของเว็บไซต์เป็นระยะ เมื่อไม่เหมาะสมก็ให้ระงับ และหน่วยงานนี้อาจทำหน้าที่ในการออกมาตรการต่างๆเพื่อนำมาใช้อย่างเหมาะสม ที่สำคัญที่สุดคือ ควรมีการพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานอยู่เสมอ

5.การออกกฎหมายและกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน

กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งมีความคิดเห็นว่า การจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่ดีที่สุด ก็คือ การออกมาตรการขั้นเด็ดขาด มีกฎหมายรองรับชัดเจนและทันสมัยว่าเว็บไซต์ลักษณะใดที่ไม่ควรเผยแพร่ มี

การกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน สำหรับผู้ที่จัดทำเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม หากผู้ใดฝ่าฝืนควรดำเนินการทางกฎหมายให้ถึงที่สุด

6. การร่วมมือกันของทุกฝ่าย ในการแก้ไขปัญหา

การที่จะแก้ปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆฝ่าย โดยอาจเริ่มจากการระดมความคิดของเจ้าของเว็บไซต์ ภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ในการแก้ปัญหาที่อันจิงหาวิธีหรือทางออกที่เหมาะสมที่สุด โดยใช้การบูรณาการทุกรูปแบบโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน รวบรวมดำเนินการโดยตั้งคณะกรรมการร่วม มีการควบคุม การจัดการ บริหาร ทั้งนี้ทุกคนควรทำหน้าที่ให้ดีที่สุด เช่น ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ควรมีจรรยาบรรณในการสร้างข้อมูลต่างๆ หรือจัดทำการแบ่งระดับเนื้อหา นอกจากนี้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนยังสามารถช่วยกันสอดส่องดูแล เช่น พบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในเว็บที่เปิดเสรี ก็แจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อวิธีการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

กลุ่มตัวอย่างมีการเสนอแนะวิธีการในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมหลากหลายวิธี ซึ่งอาจเป็นประโยชน์สำหรับการนำไปพัฒนาเพื่อให้ใช้ได้จริงต่อไป เช่น

- ควรใช้วิธีการกั้นกรองเนื้อหาพร้อมกันทั้ง 4 วิธี โดยเลือกให้เหมาะสม หรือใช้ร่วมกันเป็นบางวิธี เช่น วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาอาจใช้ร่วมกันกับการใช้ซอฟต์แวร์หรือโปรแกรมกั้นกรองโดยผู้ใช้ หรืออาจมีการคิดระบบใหม่ๆเพื่อนำมาใช้ประกอบกัน เช่น การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม ควรใช้ร่วมกับการใช้เลขประจำตัวประชาชน และ password ของแต่ละบุคคล ในการ log in เข้าไป เป็นต้น ซึ่งควรมุ่งการป้องกันไปที่เด็กและเยาวชนเป็นหลัก

- ควรให้มีการลงทะเบียนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อง่ายต่อการเก็บข้อมูลผู้ใช้และการวางแผนในการควบคุมระดับความรุนแรง/เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และในการเข้าชมควรจัดตามอายุและความเหมาะสม หรือหาวิธีที่ทันสมัยมาใช้ เช่น สอบถามชื่อนามสกุลจริงและข้อมูลอื่นๆเพื่อตรวจสอบความเป็นจริงว่าผู้ใช้ อายุเท่าไรและสมควรใช้หรือไม่

- เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับเยาวชน เช่น เว็บที่มีภาพโป๊เปลือย ควรมีการสมัครเป็นสมาชิก และจ่ายเงินเพื่อเข้าชม ถึงแม้จะไม่ทำให้เว็บไซต์เหล่านี้หมดไป แต่จะทำให้การเข้าถึงยากลำบากมากขึ้น โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน

- สำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ อาจจะมีการแบ่งเป็นร้านสำหรับผู้ใช้อายุ 20 ปีขึ้นไป และผู้ใช้อายุไม่เกิน 20 ปี เพื่อที่การปิดกั้นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับเด็กและเยาวชนจะสามารถได้ง่ายขึ้น

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ คือ การสำรวจ โดยอาศัยแบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ได้ข้อมูลทั้งในภาพกว้างและเชิงลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปตามปัญหามาวิจัยได้ดังนี้

- 1.ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต
- 2.ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต
- 3.ลักษณะสังคมประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต
- 4.ลักษณะสังคมประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต
- 5.ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สามและความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1.ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งประเภทของภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมออกเป็น 4 หมวดหมู่ ได้แก่ ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ทั้งนี้โดยอาศัยแนวทางในการจัดระดับเนื้อหาของ ICRA⁵ ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ส่วนรายละเอียดและลักษณะของภาพและเนื้อหาในหมวดหมู่ต่าง ๆ นั้นมาจากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก ซึ่งจากการวิจัยเชิงสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ดังนี้

ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ทราบว่าเรื่องเพศ เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนในสังคมไทย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มักจะนึกถึงภาพและเนื้อหาลามก

---

⁵ ICRA หรือ Internet Content Rating Association เป็นองค์กรอิสระเอกชนที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกาและเป็นผู้ออกแบบระบบการจัดระดับเนื้อหาเว็บไซต์ที่มีผู้เข้าชมมากที่สุดในโลก

อนาจารย์เป็นอันดับแรกเมื่อพูดถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยจากการสำรวจ โดยระดับของความไม่เหมาะสมจะแปรตามประเภทของภาพและเนื้อหาลามกอนาจารย์ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าภาพและเนื้อหาในหมวดนี้กลุ่มตัวอย่างมีการให้ค่าความไม่เหมาะสมในระดับสูง และจะเห็นได้ว่าภาพและเนื้อหาลามกอนาจารย์ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชม(ความไม่เหมาะสมอยู่ในระดับสูง) ปรากฏลักษณะร่วมที่เด่นชัด คือ การมีลักษณะของความไม่ปกติ หรือวิตถาร เช่น ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถารระหว่างคนกับสัตว์ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว เป็นต้น

ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ผลจากการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า

1.ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมแต่สามารถรับชมได้ ได้แก่ ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย และเกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง

2.ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและไม่ต้องการรับชม ได้แก่ ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน ภาพการทารุณผู้ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์ และภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ให้ความหมาย “ความรุนแรง” ว่าหมายถึง การต่อสู้ การทำร้าย ภาพศพ อุบัติเหตุ รวมไปถึงการต่อสู้ในเกม ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม แต่ก็สามารถนำเสนอได้หากเป็นการนำเสนอควบคู่กับสาระ แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ควรนำเสนออย่างเฉพาะเจาะจง โดยให้เห็นรายละเอียดของความน่ากลัว สยดสยอง อย่างชัดเจน

แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยที่พบว่าค่าเฉลี่ยความไม่เหมาะสมของเนื้อหาในหมวดนี้ จัดว่าอยู่ในระดับต่ำ ทำให้สามารถสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นเกี่ยวกับความรุนแรงมากนัก

เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ การใช้ภาษาไม่สุภาพในมุมมองของกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมการใช้ภาษา 5 ประเภท ได้แก่ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ และเว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ

และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ทั้งหมด

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ทำให้ได้ข้อสังเกตว่าในหมวดของเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่อยากให้มี แต่ก็สามารถยอมรับได้ เพราะในชีวิตประจำวันก็มีการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพอยู่แล้ว ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นหลัก ในการแยกแยะว่าสิ่งใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างประเมินความไม่เหมาะสมของเนื้อหาในหมวดนี้ อยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำเช่นเดียวกับภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง

เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม มีกลุ่มตัวอย่างเคยพบเห็นเว็บไซต์ในลักษณะนี้ไม่มากนัก แต่ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และจากการประเมินความไม่เหมาะสมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมองว่าเนื้อหาในหมวดหมู่นี้ จัดว่าเป็นเนื้อหาที่มีความไม่เหมาะสมในระดับสูง ซึ่งเนื้อหาในหมวดหมู่นี้ที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับสูง ปรากฏลักษณะร่วมที่เด่นชัด คือ เป็นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่อาจส่งผลกระทบต่อหรือหมิ่นสถาบันสำคัญของประเทศ

ประเภทของภาพและเนื้อหาต่างๆโดยแบ่งกลุ่มตามระดับความไม่เหมาะสม ได้แสดงในตารางที่ 45

ตารางที่ 45 แสดงประเภทของภาพและเนื้อหาต่างๆโดยแบ่งกลุ่มตามระดับความไม่เหมาะสม

<p>ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้</p>	<p>หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร (4 อันดับแรก)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง (56.8%) - เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจารหรือวีซีดีโปเปลือย (46.5%) - ภาพโปเปลือยของชาย-หญิง (43.8%) - เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์ (40.8%) <p>หมวดภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน (48.5%) - ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย (47.5%) - เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง (48.8%) <p>หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ (3 อันดับแรก)</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะและมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย (52.3%) - เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ (55%) - เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการด่าได้ต่อกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้
---	---

ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่สามารถรับชมได้ (ต่อ)	<p>อินเทอร์เน็ต (48%)</p> <p>หมวดอธิบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ (44.3%) - เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์(Hacker) (46.5%)
ภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม และไม่ต้องการรับชม	<p>หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร (4 อันดับแรก)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถารระหว่างคนกับสัตว์ (79.8%) - ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว (76.8%) - ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ (65.5%) - ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ(ชาย-ชาย) (68%) <p>หมวดภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน (56%) - ภาพการทารุณผู้ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์ (47.8%) - ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ (42.8%) <p>หมวดอธิบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ (68.8%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา (65.8%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย (61.8%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ (57.5%) - เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ (58.8%)

เมื่อประมวลผลจากการเก็บข้อมูลโดยการสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึกเข้าด้วยกัน พบว่ามีความสอดคล้องกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเนื้อหาที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันสำคัญของประเทศเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมในระดับสูง เช่นเดียวกับภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร

จากการสรุปความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหาในแต่ละประเภท ความคิดเห็นที่กลุ่มตัวอย่างมีต่อภาพและเนื้อหาว่ามีความไม่เหมาะสมและสมควรถูกปิดกั้นมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

- 1.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
- 2.ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง
- 3.ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ

4. เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

5. ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิิดถาวร ระหว่างคนกับสัตว์

ซึ่งจะเห็นได้ว่าเนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในหมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร และเนื้อหาที่อาจส่งผลกระทบต่อสถาบันสำคัญของประเทศ

อนึ่งเมื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการจัดหมวดหมู่เนื้อหาของ ICRA พบว่าภาพและเนื้อหาส่วนใหญ่ที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นที่ไม่เหมาะสมนั้น สอดคล้องกับเกณฑ์ของ ICRA ในการแบ่งประเภทเนื้อหา ซึ่งครอบคลุมหัวข้อดังต่อไปนี้

- การเปลือยกายและเนื้อหาทางเพศ
- ความรุนแรง
- การใช้ภาษา
- การสนทนา(chat)
- เนื้อหาอื่นๆ เช่น การพนัน ยาเสพติด และแอลกอฮอล์

แต่จะมีความแตกต่างกันตรงที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของการสนทนา(chat) ขณะเดียวกันกลับให้ความสำคัญอย่างมากกับเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งอาจเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เช่นประเทศไทย ดังที่สุพัตรา สุภาพ (อ้างแล้ว) ได้กล่าวถึงลักษณะของสังคมไทยว่า ค่านิยมของสังคมไทย คือ รักพระมหากษัตริย์ ถึงแม้ว่าการปกครองในระบบประชาธิปไตยจะทำให้อำนาจของพระมหากษัตริย์น้อยลงกว่าในอดีต แต่พระบรมเดชาานุภาพไม่ได้ลดน้อยลง แต่กลับมีบทบาทมากขึ้นทั้งในด้านพิธีการ สังคม และการปกครอง ตลอดจนเป็นผู้ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร พระมหากษัตริย์จึงเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนทั้งชาติ ส่วนในประเด็นที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาตินั้น ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่า การที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับประเด็นนี้ อาจสืบเนื่องมาจากช่วงเวลาในการวิจัยเป็นช่วงที่ยังอยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้งใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเริ่มทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆนับตั้งแต่ปลายปี 2546⁶ อันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในประเทศ และเป็นเรื่องที่กระทบต่อความรู้สึกของคนไทย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Köcher(อ้างแล้ว) ที่ศึกษาเรื่องความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติกับการให้คำจำกัดความเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศเยอรมนี สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ใน 6 ประเภทเนื้อหา ได้แก่ ข้อความแสดงการเหยียดหยามระหว่างเชื้อชาติ ภาพและเนื้อหาแสดงความรุนแรง ภาพหรือเนื้อหาลามกอนาจารหรือแสดงนัยยะทางเพศอย่าง

⁶ ช่วงเวลาในการวิจัยอยู่ระหว่างเดือนเมษายน-สิงหาคม 2548

โจ่งแจ้ง ความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันทางการเมืองอย่างรุนแรง ภาษาหยาบคาย/ลามกอนาจาร และภาพโป๊เปลือย ซึ่งผลการวิจัยพบว่าแต่ละประเทศมีการให้ค่าความไม่เหมาะสมต่อเนื้อหาแต่ละประเภทในระดับที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยดังกล่าวทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นที่แตกต่างล้วนเป็นผลมาจากวัฒนธรรมของแต่ละชาติ ความเชื่อทางศาสนา แนวความคิดทางการเมือง รวมไปถึงกระบวนการขัดเกลาทางสังคมและความคิด ความรู้สึกเฉพาะบุคคลนั้นๆ โดยกระบวนการขัดเกลาทางสังคมเกี่ยวกับเรื่องความเทิดทูนพระมหากษัตริย์นั้น สืบเนื่องมาตั้งแต่โบราณกาลที่ประชาชนเปรียบพระมหากษัตริย์กับสมมติเทพ โดยการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ต่อมาพระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งผู้ปกครอง ทรงเป็นพุทธศาสนูปถัมภกและเป็นศูนย์รวมของชาติไทย ทรงดำเนินโครงการเปลี่ยนแปลงสังคมที่มีหลายเชื้อชาติ ให้เป็นคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ระบบรัฐเป็นสมบูรณาญาสิทธิในความหมายที่ว่า อุดมการณ์ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นแหล่งกำเนิดของอำนาจทั้งหมดในฐานะเป็นศูนย์รวมของรัฐชาติ (ผาสูกพงษ์ไพจิตร และคริส เบเคอร์, 2539) และมีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นในสมัยที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งมีการปลูกฝังอุดมการณ์เรื่องความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้กับประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความมั่นคงแก่สถาบันพระมหากษัตริย์ โดยส่งผ่านด้านการปกครอง เช่น การให้พระมหากษัตริย์ทรงอยู่เหนือการเมือง ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ส่วนในด้านการศึกษามีการปลูกฝังให้เยาวชนรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีการกวาดล้างในการจับกุมและดำเนินคดีแก่ผู้ที่ทำให้บ้านเมืองไม่อยู่ในความสงบเรียบร้อย เช่น หากมีการบ่อนทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ผู้นั้นจะได้รับบทลงโทษถึงประหารชีวิต เป็นต้น (วัชรินทร์ มัสเจริญ, 2533) ซึ่งความคิด ความเชื่อที่มีการปลูกฝังสืบทอดกันมาเป็นเวลานานนี้ ทำให้อุดมการณ์ด้านความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ยังคงปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในสังคมไทยปัจจุบัน

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าผลจากการวิจัยในส่วนของภาพและเนื้อหาลามกอนาจารที่สมควรถูกปิดกั้นข้างต้น ส่วนหนึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพล ปรีดีประสงค์(อ้างแล้ว) ที่ได้สรุปเกี่ยวกับสื่อทางเพศในเชิงไม่สร้างสรรค์ที่ไม่มีเสรีภาพในการรับรู้ เผยแพร่หรือประกอบการได้เลยโดยไม่มีเงื่อนไข กล่าวคือ สังคมไม่อาจยอมรับถึงการปรากฏตัวของสื่อเหล่านี้ได้ ซึ่งภาพและเนื้อหาที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ และภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์ แสดงให้เห็นว่าภาพและเนื้อหาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ไม่สามารถยอมรับได้ในสังคมไทย

2. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

การกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงควรมีการควบคุมเนื้อหา และมองว่าการกลั่นกรองเนื้อหาที่มีความจำเป็นสำหรับสังคมไทย สำหรับความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่า “การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” นั้น จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจ หรือไม่เคยได้ยินมาก่อน ขณะที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งเข้าใจผิดว่า หมายถึงการจัดระดับความนิยมของเว็บไซต์ แต่ผลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าใจความหมายของคำว่า “การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” อย่างถูกต้อง สำหรับความแตกต่างนี้ ผู้วิจัยคาดว่าส่วนหนึ่งอาจมาจากบริบทของคำถามและ/หรือคำตอบที่ปรากฏในแบบสอบถาม ซึ่งโครงสร้างของคำถามอาจสามารถทำให้ผู้ตอบคาดเดาได้

ผู้ที่ควรมีหน้าที่ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ทางด้านของความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ที่ควรมีหน้าที่ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมนั้น อันดับแรก ได้แก่ เว็บมาสเตอร์หรือผู้ดูแลเว็บไซต์ ตามด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา วานิชประชา(อ้างแล้ว) เกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ในการเสนอผู้ที่เหมาะสมจะเข้ามาดูแลเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ว่าควรเป็นหน้าที่ของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ผู้ดูแลเว็บไซต์ และผู้ให้บริการพื้นที่เว็บไซต์มากที่สุด เนื่องจากมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่นำเสนอทางเว็บไซต์อยู่แล้ว นอกจากนี้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และภาครัฐเองก็ควรมีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเช่นกัน

แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการผลิตเนื้อหาโดยผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตโดยตรงมากที่สุด ตามด้วยการจัดการโดยภาครัฐ และอาศัยความร่วมมือของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตร่วมด้วย ซึ่งจากผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่า 2 ใน 3 อันดับแรก ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับผู้ที่ควรมีหน้าที่ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ เว็บมาสเตอร์หรือผู้ดูแลเว็บไซต์ และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน ซึ่งให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความตระหนักในเรื่องของการกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) ซึ่งเป็นรากฐานในการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต ตามแนวทางการสร้างวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบ (Culture of Responsibility) ของมูลนิธิเบิร์ตส์แมน (Bertelsmann Foundation) อีกทั้งยังเป็นวิธีการกำกับดูแลที่มีความสอดคล้องกับลักษณะทางเทคโนโลยีของอินเทอร์เน็ตซึ่งอำนาจในการเปิดรับและนำเสนอข้อมูลข่าวสารอยู่ในมือผู้ใช้ และการควบคุมก็สามารถทำได้ยากอีกด้วย

วิธีการกลั่นกรองเนื้อหา

สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาแต่ละวิธีนั้น มีผลการวิจัยดังนี้

วิธีการจัดประเภทและตัดป้ายเนื้อหา จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี เนื่องจากผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ตนเองไม่ต้องการเข้าชมได้มากที่สุด ในขณะที่ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าผู้ใช้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าวิธีนี้ไม่สามารถจะแก้ปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะวิธีนี้เสมือนเป็นการชี้แนะว่าเว็บไซต์มีเนื้อหาอย่างไร อาจทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้น

วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม ผลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี เนื่องจากผู้ใช้สามารถหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมกับวัยของตนเองได้ แต่ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลับพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มองว่าเป็นวิธีที่ไม่ดี ไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง เพราะอาจเป็นการทำให้เด็กและเยาวชนอยากรู้อยากเห็นมากขึ้น อีกทั้งยังไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการจะเข้าชมจริงๆ ได้ เพราะระบบไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้ใช้มีอายุเท่าไร ดังที่ เลอสรร ธนสุกาญจน์และคณะ (อ้างแล้ว) กล่าวว่า ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การพิสูจน์เรื่องคุณสมบัติของบุคคลเป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก เด็กหรือผู้เยาว์อาจจะรับหรือส่งข้อมูลข่าวสารได้โดยที่ผู้ใช้อีกฝ่ายหนึ่งไม่มีทางใดๆที่จะสำรวจหรือตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ใช้ที่เป็นเด็กหรือผู้เยาว์ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของอินเทอร์เน็ตในด้านของความเป็นอิสระจากกฎเกณฑ์และข้อจำกัด

(Rice, 1989: 439)

วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง ซึ่งเป็นวิธีที่ให้อำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่ตัวของผู้ใช้เป็นหลัก สำหรับวิธีนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่าเป็นวิธีที่ดี ไม่ยุ่งยาก สามารถทำได้ทันทีโดยไม่ต้องรอกกระบวนการจากภาครัฐ และผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกก็มีความสอดคล้องกัน คือ ผู้ให้สัมภาษณ์มองว่าเป็นวิธีที่ดี น่าสนใจ และน่าจะเป็นผลดีต่อเด็กและเยาวชน เพราะสามารถกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมออกไปได้ส่วนหนึ่ง มีกลุ่มตัวอย่างเพียงบางส่วนเท่านั้นที่มองว่าเป็นเรื่องยุ่งยากในการติดตั้ง และเป็นวิธีที่เด็กและเยาวชนที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขการตั้งค่าโปรแกรมกลั่นกรองได้

วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี เนื่องจากเป็นการสร้างมาตรฐานเนื้อหาเดียวกันของทั้งสังคม สอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้ใช้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่

เห็นว่า วิธีนี้ควรนำมาใช้ เพราะน่าจะได้ผลมากที่สุด เป็นวิธีที่ค่อนข้างเหมาะสมกับประเทศไทย เหมาะที่จะใช้สำหรับเว็บไซต์ที่ไม่ดีต่อคนทุกเพศทุกวัย แต่มีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งที่มองว่าเป็นการจำกัดสิทธิในการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป

การกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตแต่ละวิธี สะท้อนถึงกลไกการกำกับดูแลเนื้อหาจากภาคต่างๆ ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นการกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต การกลั่นกรองเนื้อหาในระดับของผู้ใช้ ตลอดจนการใช้มาตรการของภาครัฐ และเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่าวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาทุกวิธีเป็นวิธีที่ดี ผู้ใช้ตระหนักให้มีการใช้ทุกวิธีร่วมกัน ความคิดเห็นดังกล่าวจึงสอดคล้องกับแนวทางการสร้างวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบ ของมูลนิธิเบอส์เทิลส์แมน (Bertelsmann Foundation) ที่ว่า การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตควรเป็นการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการกลั่นกรองเนื้อหาที่ดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด คือ ควรใช้มากกว่าหนึ่งวิธีร่วมกันหรือใช้ทุกวิธี เนื่องจากแต่ละวิธีต่างก็มีข้อดีในตัวและสามารถส่งเสริมซึ่งกันและกันได้

ในส่วนของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยนั้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวนป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการตรวจสอบ ติดตาม ป้องกัน และสกัดกั้นการเข้าชมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ให้ทำหน้าที่ในการกลั่นกรองการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้ที่จัดการกับปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าความคิดเห็นที่ว่า ควรให้มีการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อเป็นเวทีให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย

ผลการวิจัยในส่วนนี้อาจมาจากการที่สังคมไทยมีความเคยชินกับระบบการปกครองแบบอำนาจนิยมที่เคยใช้ในอดีต ส่งผลให้นิยมการใช้อำนาจของภาครัฐในการจัดการกับปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของมณูญ ศิริวรรณ(อ้างแล้ว) ที่พบว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมการเมืองในอดีตทำให้คนไทยมีทัศนคติโน้มเอียงไปในทางนิยมระบบการปกครองที่ใช้อำนาจเด็ดขาดโดยฝ่ายบริหาร ยอมรับในอำนาจ และมีพฤติกรรมการเมืองแบบไม่เข้าร่วม ซึ่งวัฒนธรรมการเมืองในลักษณะนี้เป็นอุปสรรคสำคัญที่จะต่อต้านการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างเต็มรูปแบบ

นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างยังได้เสนอแนะแนวทางที่อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับการแก้ปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม รวมทั้งการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต โดยสรุปได้ดังนี้

- 1.ควรเน้นที่การให้ความรู้ และการปลูกฝังจิตสำนึกในการใช้อินเทอร์เน็ตให้กับเยาวชน รวมทั้งผู้ปกครองควรดูแลอย่างใกล้ชิด
- 2.ควรมีการกลั่นกรองเนื้อหา ก่อนนำมาเผยแพร่ ซึ่งอาจกระทำโดยเว็บมาสเตอร์
- 3.ควรมีหน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องเข้ามาควบคุมอย่างจริงจัง
- 4.ควรมีการออกกฎหมายและกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ที่ทำให้ผิด
- 5.ควรมีการร่วมมือกันของทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนในการแก้ไขปัญหา
- 6.ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพของวิธีการแก้ไขปัญหาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา
- 7.ควรมีการออกแบบวิธีอื่นๆที่อาจจะนอกเหนือไปจาก 4 วิธีดังกล่าว ที่จะสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบการใช้เลขประจำตัวประชาชนในการ log in เข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ประเภทของภาพและเนื้อหา กับวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการแบ่งการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตออกเป็น 6 ระดับ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเลือกให้เหมาะสมกับประเภทของภาพและเนื้อหาต่างๆ โดยแบ่งเป็น

- 1.ไม่จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองด้วยวิธีใดเลย
- 2.ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา
- 3.ใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)
- 4.ใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี)
- 5.ปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง
- 6.ใช้การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย

ทั้ง 6 วิธีข้างต้นเป็นการไล่เรียงลำดับความไม่เหมาะสมจากน้อยไปหามาก กล่าวคือ ภาพและเนื้อหาที่มีความไม่เหมาะสมน้อยที่สุด อาจไม่จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองด้วยวิธีใดเลย ขณะที่ภาพและเนื้อหาที่มีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงมากที่สุด อาจต้องใช้การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย เป็นต้น

ผลการวิจัยในส่วนนี้พบว่า ไม่มีภาพและเนื้อหาประเภทใดที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่จำเป็นต้องมีการกลั่นกรองเนื้อหา และใช้การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี) ซึ่งประเภทของภาพและเนื้อหาที่แบ่งตามวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม ได้แสดงในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 แสดงประเภทของภาพและเนื้อหาโดยแบ่งตามวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสม

วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต	ภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความเหมาะสมต่อการกลั่นกรองเนื้อหาโดยอาศัยวิธีนี้
ไม่จำเป็นต้องอาศัยการกลั่นกรองเนื้อหาโดยวิธีต่างๆ	-
การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา	<p>หมวดความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพผู้ที่เป็นโรคร้ายที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ (31.8%) - เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง (27.8%) <p>หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต (29%) - เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา (29.8%) - เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้ (28.8%)
การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี)	<p>หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง (40.8%) - ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง (35%) - เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวีซีดีโป๊เปลือย (26.5%) - เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์ (29.3%) - เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ (27.5%) <p>หมวดความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน (28.8%) - ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ (24.8%) - ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย (23.3%) - ภาพการทารุณผู้ที่ไม่มีความรู้สึก ทั้งคนและสัตว์ (23.8%) <p>หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ (27.8%)
การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม (ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี)	-
ปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง	<p>หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ (28%) - ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่ (31%)
การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย	<p>หมวดภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ(ชาย-ชาย) (28%) - ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ(หญิง-หญิง) (27.5%) - ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิิดถาวร ระหว่างคนกับสัตว์ (35%) - ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว (34.5%) - ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ (35%) - การประกาศซื้อ-ขายบริการทางเพศ (34%) <p>หมวดความรุนแรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน (31.3%)

<p>การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือผู้ควบคุมเครือข่าย (ต่อ)</p>	<p>หมวดการใช้ภาษาไม่สุภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย (25%) <p>หมวดอธิบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำสิ่งที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย (40.8%) - เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาสีโน รูเล็ต ฯลฯ (31.8%) - เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ (46.5%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ (53.8%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา (55.3%) - เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ (55.8%) - เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker) (35%)
---	---

เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยในส่วนของกรกัณฑ์กรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต กับความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ พบว่ามีความแตกต่างกันบ้างเป็นส่วนน้อย แต่ส่วนใหญ่จะสอดคล้องกัน เช่นภาพและเนื้อหาลามกอนาจารที่มีนัยยะของความไม่ปกติ วิดถาวร และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอธิบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรมนั้น จัดว่าเป็นเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่ค่อนข้างสูง และในส่วนของวิธีการกัณฑ์กรองเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างก็มองว่าควรใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่ายมากที่สุด ขณะเดียวกันภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งได้แก่หมวดความรุนแรง และการใช้ภาษาไม่สุภาพ ก็อาจอาศัยวิธีการกัณฑ์กรองในระดับที่ให้ผู้ใช้ตัดสินใจในการเลือกเปิดรับเอง เช่น การแบ่งประเภทและติดป้ายเนื้อหา เป็นต้น จึงทำให้สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเลือกวิธีการกัณฑ์กรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ตามระดับความไม่เหมาะสมของเนื้อหาเป็นหลัก ดังนั้นการกัณฑ์กรองเนื้อหาในทางปฏิบัติอาจจำเป็นต้องอาศัยหลายวิธีร่วมกัน โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับระดับความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหา

3. ลักษณะสังคมประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

เพศ

ปัจจัยด้านเพศ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร โดยเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจารในระดับที่เห็นว่ามีความไม่เหมาะสมมากกว่าเพศชาย เหตุผลประการหนึ่งน่าจะมาจากการที่เพศหญิงมีการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมากกว่าในเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Köcher(อ้างแล้ว) ที่พบว่าเพศหญิงมีความตระหนักในผลกระทบจากความไม่เหมาะสมของเนื้อหาที่

ปรากฏในอินเทอร์เน็ตในระดับสูง ในขณะที่เพศชายกลับมองว่าเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญเท่าใดนัก และเพศหญิงยังมีแนวโน้มความต้องการที่จะให้มีการปิดกั้นภาพและเนื้อหาลามกอนาจารในระดับที่สูงกว่าเพศชายอีกด้วย

ในด้านภาษา พบว่าเพศหญิงมีความคิดเห็นว่าเว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ มีความไม่เหมาะสมในระดับสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศชาย ซึ่งอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจาก ความแตกต่างระหว่างเพศกับการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมเช่นเดียวกัน

อายุ และ สถานภาพการสมรส

ปัจจัยด้านอายุและสถานภาพการสมรส พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาเกือบทุกประเภท ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก(35-49ปี) ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย(15-24ปี) ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว ส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า ในประเภทของภาพและเนื้อหาลามกอนาจารและภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงนั้น กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากมีความคิดเห็นต่อเกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ และ เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับการต่อสู้ที่รุนแรง ว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย

ในส่วนของการคิดเห็นต่อเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรมนั้น จากการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอายุมากกว่า(35-49ปี) มีความคิดเห็นในเชิงลบต่อภาพและเนื้อหาทั้งสองประเภทมากกว่าในผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอายุน้อยกว่า(15-24ปี) เช่นกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้ที่มีอายุมากส่วนใหญ่จะประเมินผลกระทบก่อนแล้วจึงจะกำหนดออกมาเป็นระดับความไม่เหมาะสม ทำให้รู้สึกว่าจะมีความไม่เหมาะสมในระดับสูง ในขณะที่ผู้ที่มีอายุน้อยมักจะกำหนดระดับความไม่เหมาะสมโดยเปรียบเทียบกับตนเองและสภาพแวดล้อม ที่มองว่าเรื่องภาษาไม่สุภาพ และอบายมุขบางประเภทมีอยู่แต่เดิมแล้ว จึงให้ค่าความไม่เหมาะสมในระดับที่ต่ำ

การที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากและมีสถานภาพสมรส หรืออาจมองในภาพรวมได้ว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่มีสถานะเป็นพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยนั้น อาจมาจากความคิดเห็นในฐานะของ

ความเป็นผู้ปกครอง ดังที่ Buckingham(อ้างแล้ว) ได้กล่าวถึงมุมมองของผู้ปกครองในเรื่องผลกระทบของสื่อใหม่ต่อเด็กและเยาวชนว่า จะพิจารณาและเป็นกังวลเกี่ยวกับผลกระทบด้านลบจากสื่อมากกว่าในด้านบวก เช่น ความรุนแรงจากเกม หรือการเข้าชมเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นก็คือทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบ และยังไม่ดีต่อสมองและร่างกาย อาจทำให้เด็กมีจริยธรรมน้อยลง เช่น การเล่นเกม ซึ่งทำให้เกิดแบบอย่างที่ไม่ดี และกระทำซ้ำๆ อีกทั้งเป็นการสนับสนุนให้ผู้ชายใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิง กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ปกครองมีแนวโน้มที่จะมองโลกในแง่ร้ายเกี่ยวกับผลกระทบจากการใช้สื่อใหม่ของบุตรหลานของตน

ประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

ปัจจัยด้านประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนไทย มีความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร และเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพบางประเภทว่ามีระดับความไม่เหมาะสมสูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับความแตกต่างทางด้านความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนไทยกับกลุ่มตัวอย่างที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษาในโรงเรียนนานาชาติ นั้น อาจมาจากบริบทแวดล้อมของโรงเรียนไทยและนานาชาติที่มีความแตกต่างกันทางด้านวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ณัฐวุฒิ ศรียัตถ์ (อ้างแล้ว) เรื่อง “รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและพฤติกรรมการบริโภคสินค้าของเจนเอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานคร” โดยศึกษาเปรียบเทียบกับเจนเอเรชั่นวายในสังคมอเมริกัน ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างกัน ทั้งนี้ความแตกต่างนั้นเป็นผลมาจากวัฒนธรรม ค่านิยม โครงสร้างทางสังคมและบรรทัดฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน ตามแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม ที่บอกว่าค่านิยมและบรรทัดฐานของแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าสังคมไหนจะมองว่าเรื่องใดมีความสำคัญมาก-น้อย

เช่นเดียวกันกับที่ รศ.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความเห็นว่า การที่เด็กไทยศึกษาอยู่ในโรงเรียนนานาชาติ นั้น เด็กต้องอยู่ในวัฒนธรรมนานาชาติเกือบตลอดเวลา อาจทำให้วัฒนธรรมและความเป็นไทยหายไป บางครั้งพ่อแม่ต้องเผชิญกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือขัดกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทยจากบุตรหลาน⁷

⁷ จากบทความ “โรงเรียนนานาชาติ สูตรสำเร็จเด็กเก่ง-รวยจริงหรือ?” จาก ผู้จัดการออนไลน์ 26 สิงหาคม 2547

4. ลักษณะสังคมประชากรที่มีผลต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

- ความจำเป็นที่จะต้องมีการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะสังคมประชากรไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงควรมีการควบคุมเนื้อหา แสดงให้เห็นว่าแม้อินเทอร์เน็ตจะเป็นสื่อใหม่ที่มีลักษณะแตกต่างไปจากสื่อเดิม แต่การกำกับดูแลเนื้อหายังคงเป็นสิ่งที่คุณใช้ให้ความสำคัญและคิดว่าจำเป็นที่จะต้องมี

- ความคิดเห็นต่อวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตวิธีต่างๆ

อายุ

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อวิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย(15-24ปี) มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีไม่ดี เพราะเป็นการปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไปโดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะมากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก (35-49ปี)

สถานภาพการสมรส

ปัจจัยด้านสถานภาพการสมรส มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความคิดเห็นต่อวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตวิธีต่างๆ สำหรับวิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรองนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด มองว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ไม่ดี เพราะยุ่งยากในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง มากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส และในส่วนของวิธีการปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือผู้ควบคุมเครือข่าย พบว่าผู้ที่มีสถานภาพโสด ส่วนใหญ่คิดว่าวิธีนี้เป็นวิธีไม่ดี เพราะเป็นการปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป โดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะ ขณะที่ผู้ที่มีสถานภาพสมรสกลับมองว่าเป็นวิธีที่ดี สามารถกลั่นกรองเนื้อหาได้กว้างขวางและครอบคลุมที่สุด

จากผลการวิจัยทำให้ได้ข้อสังเกตว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย(15-24ปี) (รวมถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด) ให้ความสำคัญต่อเรื่องสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มากกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก(35-49ปี) ที่อาจจะเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะในการรับชมภาพและเนื้อหาต่างๆมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมากส่วนใหญ่จะคำนึงถึงประสิทธิภาพจากการใช้วิธีการกลั่นกรองเนื้อหาวิธีต่างๆเป็นหลัก ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกลับรู้สึกว่าการทำให้ตนเองถูกปิดกั้น ซึ่งเป็นเพราะการคำนึงถึงสิทธิในการรับรู้ของตนเองเป็นหลักนั่นเอง

ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านอายุ มีผลต่อความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยจะมีความคิดค่อนข้างไปทางเสรีนิยม นั่นคือให้ความสำคัญกับเรื่องสิทธิเสรีภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อายุมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lilie และ Maddox (อ้างแล้ว) เรื่อง “An Alternative Analysis of Mass Belief System : Liberal,Conservative,Populist and Libertarian” ที่พบว่า ความแตกต่างทางด้านอายุ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดเป็นความแตกต่างด้านทัศนคติทางการเมือง โดยคนที่มีอายุมากกว่ามีแนวโน้มที่จะอนุรักษนิยมมากกว่า และในทางกลับกันคนที่มีอายุน้อยกว่ามีแนวโน้มที่จะมีความคิดในทางเสรีนิยมมากกว่า

- ความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย

สถานภาพการสมรส

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านสถานภาพการสมรส มีผลต่อความคิดเห็นต่อกระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและสอดส่องดูแลการนำเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ต่างๆ ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรส มองว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ในการกลั่นกรองการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ

อาชีพ

ปัจจัยด้านอาชีพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน-นักศึกษา เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตและสอดส่องดูแลการนำเสนอเนื้อหาของเว็บไซต์ต่างๆ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงาน/ลูกจ้าง มองว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ในการกลั่นกรองการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่เห็นว่าการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ซึ่งได้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพโสด และเป็นนักเรียน-นักศึกษา ทั้งนี้สมาคมผู้ดูแลเว็บไทยเป็นสมาคมวิชาชีพ การจัดระดับเนื้อหาของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย จึงถือเป็นการกำกับดูแลตนเอง(self-regulation) ของผู้ผลิตเนื้อหา ความคิดเห็นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเสรีนิยมที่สูงกว่าของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะเห็นความสำคัญของสิทธิในการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นหลัก

รวมไปถึงเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ผลิตเนื้อหา อาศัยจรรยาบรรณอันเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพเว็บมาสเตอร์เป็นแนวทางในการกลั่นกรองเนื้อหา ซึ่งเป็นวิธีที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะไม่รู้สึกว่าตนเองถูกปิดกั้น ขณะเดียวกันก็มีหลักจริยธรรมขององค์กรซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ส่วนหนึ่ง เป็นต้นว่า เว็บไซต์ต้องไม่เสนอภาพที่อุจาด ลามกอนาจาร หรือน่าหวาดเสียวโดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถ้อยถนอแต่ภาพที่น่าเสนอในเว็บไซต่นั้นจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะและได้มีการแจ้งเตือนต่อผู้เยี่ยมชมโดยชัดเจนแล้ว หรือ เว็บไซต์ต้องไม่เผยแพร่ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเสนอวิธีการสร้างความเสียหายแก่บุคคลอื่น เป็นต้น

ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้ว และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงาน/ลูกจ้าง เห็นว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ทั้งนี้คณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์เป็นหน่วยงานของรัฐ คือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การให้ความสำคัญกับผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐในการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตจึงอาจสะท้อนถึงทัศนคติอนุรักษ์นิยมในระดับสูงกว่ากลุ่มนิสิต นักศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของมณูญ ศิริวรรณ (อ้างแล้ว) ที่พบว่ากลุ่มข้าราชการทหาร ข้าราชการพลเรือน พนักงานบริษัทและพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีอัตราส่วนของทัศนคติแบบอนุรักษ์นิยมในระดับสูง ขณะที่กลุ่มนิสิต นักศึกษา และพ่อค้า นักธุรกิจ กลับมีทัศนคติค่อนข้างไปในทางเสรีนิยม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ต่างกันของแต่ละกลุ่มอาชีพ

- ความคิดเห็นต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ

เพศ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเพศมีผลต่อความคิดเห็นของต่อลักษณะของการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างเพศชายมีความคิดเห็นที่ควรให้ผู้ทำเนื้อหาติดป้ายบอกประเภทเนื้อหา และให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปิดรับเอง มากกว่าในกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศหญิง ซึ่งแสดงถึงความต้องการในด้านสิทธิในการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเพศชายที่มีมากกว่า เป็นการชี้ให้เห็นว่าเพศชายมีทัศนคติค่อนข้างไปในทางเสรีนิยมมากกว่าในเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเพศชายและเพศหญิงมีพื้นฐานความคิดที่แตกต่างกัน โดยบทความเรื่อง “The gender gap in politics goes deeper than a liberal-conservative split” ของ Stanford University News Service ได้กล่าวถึงความแตกต่างด้านเพศต่อทัศนคติทางการเมือง โดยพบว่าทัศนคติในเรื่องต่างๆของผู้หญิงจะสนับสนุนความเป็นอนุรักษ์นิยมมากกว่าในเพศชาย และเพศชายจะมีความเป็นเสรีนิยมมากกว่าเพศหญิงเช่นเดียวกัน

5.ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สาม(Third-Person Effect) และความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สามและความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งแนวคิดผลกระทบต่อบุคคลที่สามนี้ Davison (อ้างแล้ว) ได้กล่าวว่า Third-Person Effect เป็นการรับรู้เฉพาะบุคคลว่า สารจะมีอำนาจมากที่จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคนอื่นมากกว่าตัวเอง Third-Person Effect ได้มาจากความคาดหวังว่าสารจะไม่มีผลกระทบต่อ “ฉัน”(first person) หรือ “เธอ”(second person) แต่เป็น “เขา” นั่นคือ third person ซึ่งบุคคลอาจจะประเมินค่าสูงเกินไป ถึงผลกระทบของสื่อมวลชนที่จะมีต่อคนอื่น หรืออาจจะประเมินค่าต่ำเกินไปถึงผลที่จะมีต่อตัวเอง หรือทั้งสองอย่าง ซึ่งสาระสำคัญของแนวคิดนี้ก็คือ บุคคลจะเห็นว่าสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนมีผลกระทบต่อคนอื่นมากกว่าตัวเอง

ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความเหมาะสมของภาพและเนื้อหาต่างๆ ทั้งในกรณีของตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต และในกรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการประเมินความไม่เหมาะสมของเนื้อหาว่ามีความไม่เหมาะสมกับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นเด็กและเยาวชนมากกว่าที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต โดยครอบคลุมทุกประเภทของภาพและเนื้อหา ไม่ว่าจะเป็นภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง เว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ และเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอบายมุข หรือสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกที่พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์เกือบทั้งหมด มองว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่เป็นเด็กและเยาวชนจะได้รับผลกระทบในทางที่ไม่ดีจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

ส่วนทางด้านของผลกระทบที่อาจได้รับในกรณีที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนั้น พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์เกือบทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าจะไม่ได้รับผลกระทบใดๆจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากตนเองมีวุฒิภาวะเพียงพอในการที่จะเปิดรับเนื้อหาประเภทต่างๆแล้ว ซึ่งสิ่งที่น่าสังเกตคือ แม้ในผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือมากกว่าเพียงเล็กน้อยก็มีความคิดในลักษณะนี้เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยในส่วนของอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าสามารถรับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุดนั้น ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก(35-49ปี)มีความคิดเห็นว่ายอายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่จะสามารถรับชมเนื้อหาต่างๆบนอินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด คือ 25 ปี ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า(15-24ปี และ 25-34ปี) เลือกราย 20 ปีเป็นส่วนใหญ่ และยังพบว่าในกลุ่ม

ตัวอย่างอายุ 15-24 ปี เลือกอายุ 18 ปี ในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีการเลือกคำตอบที่สอดคล้องกับอายุของตน และสื่อให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะเพียงพอแล้ว

ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สาม ของ Moran (อ้างแล้ว) ที่ได้กล่าวถึงแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สามว่า คือแนวคิดที่ว่าสื่อมีผลต่อคนอื่นที่ไม่ใช่ตัวเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่เป็นอุปสรรคต่อการมีความรู้เท่าทันสื่อ โดยที่ผลกระทบนี้จะเห็นชัดในวัยรุ่นและเด็ก ผู้ซึ่งเชื่อว่าคนที่มีอายุน้อยกว่าเขา จะไวต่ออิทธิพลของสื่อ เช่น เด็กอายุ 14 ปี จะอธิบายว่าสื่อมีผลกระทบต่อเด็กอายุ 11 ปี

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการสนับสนุนแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สาม อย่างชัดเจน อีกทั้งยังสนับสนุนข้อสังเกตของ Perloff (อ้างแล้ว) ที่ว่าแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สามจะมีจุดแข็งเมื่อเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารในเรื่องที่สังคมไม่ปรารถนา หรืออาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น ดนตรีแร็ป (McLeod et al., 1997) , ภาพลามกอนาจาร (Gunther, 1995; Rojas et al., 1996) , ความรุนแรงในโทรทัศน์ (Salwen & Driscoll, 1997) (อ้างถึงใน Ven-Hwei Lo, 2000)

จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจสื่อให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้และตระหนักถึงพิษภัยของเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชน โดยมองข้ามผลกระทบที่ตนเองอาจจะได้รับจากการรับชมภาพและเนื้อหาเหล่านั้น ซึ่งความคิดเหล่านี้ อาจเป็นอุปสรรคต่อการมีความรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งเมื่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความรู้เท่าทัน ไม่มีความระมัดระวังในการใช้สื่อเท่าที่ควร ทำยที่สุดอาจนำไปสู่การได้รับผลกระทบในทางที่ไม่ดีโดยที่ตนเองไม่รู้ตัว

อภิปรายภาพรวม

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมว่าหมายถึง ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง การใช้ภาษาไม่สุภาพ และเนื้อหาที่เกี่ยวกับอบายมุข หรือขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร และเนื้อหาที่หมิ่นสถาบันสำคัญของประเทศ ถือเป็นเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมองว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับสูง โดยจะเห็นได้จากภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรถูกปิดกั้น 5 อันดับแรก ซึ่งได้แก่

1. เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง
3. ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ
4. เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ

5.ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิิดถาร ระหว่างคนกับสัตว์

ผลการวิจัยในส่วนนี้สามารถสะท้อนถึงความเป็นสังคมไทยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากเป็นประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และให้ความเคารพเทิดทูนพระมหากษัตริย์มาช้านาน อีกทั้งยังเป็นเพราะกฎหมายสื่อสารมวลชนของประเทศไทยที่ปิดกั้นไม่ให้มีการแสดงออกในเรื่องนี้ โดยพบว่ามีการกำหนดความผิดฐานหมิ่นประมาท ดูหมิ่น หรือแสดงอาฆาตมาดร้ายต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ (พิศิษฐ์ ชาวลาวัช, 2541) ซึ่งแตกต่างกับประเทศที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขบางประเทศ เช่น สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น ที่ประชาชนสามารถวิพากษ์วิจารณ์หรือตีแผ่เรื่องส่วนตัวของกษัตริย์และเชื้อพระวงศ์ได้ ในขณะที่เดียวกันสังคมไทยโดยพื้นฐานก็ยังมองเรื่องเพศเป็นเรื่องละเอียดอ่อน ที่ไม่ควรเสนอต่อสาธารณชนอย่างเปิดเผย ดังจะเห็นได้ว่าในกฎหมายสื่อสารมวลชนก็มีการให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ เช่น ในกฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2537) ข้อหนึ่งระบุว่ารายการที่จะออกอากาศโดยส่งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ได้ จะต้องไม่เป็นการแสดงออกทางยั่วยุการลามกอนาจาร

ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดเรื่องกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ในส่วนของการขัดเกลาทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นการถ่ายทอดคุณค่าทางสังคม อันหมายถึงความคิด ความเชื่อ ทศนคติและค่านิยม ที่สังคมเห็นว่ามีความดีในตัวเอง และมีการบำรุงรักษาเพื่อการถ่ายทอดให้แก่คนรุ่นหลังในสังคม เพื่อให้คงอยู่ต่อไป โดยมากมักเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม ไม่อาจประมาณค่าออกมาเป็นราคาได้ แต่มีคุณค่าต่อมนุษย์ด้านจิตใจ เช่น ความคิด ความเชื่อ และทัศนคติเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่ปรากฏ ก็ล้วนแล้วแต่เป็นค่านิยมที่ผ่านกระบวนการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาแล้วนั่นเอง

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถชี้ให้เห็นว่าการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในระดับสากลเป็นเรื่องยากมากที่จะทำให้เป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของประชาคมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตโลก เนื่องจากในแต่ละประเทศ แต่ละสังคมต่างก็มีความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่คิดว่าไม่เหมาะสมแตกต่างกันออกไป ขึ้นกับค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ของสังคมนั้นๆเป็นหลัก ตามแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม บรรทัดฐานและกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม (Value, Cultural Norms and Rules) ที่มองว่าบรรทัดฐานเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ได้มาจากวัฒนธรรม ซึ่งเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยคิดว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางหลักในการกลั่นกรองเนื้อหาสำหรับประเทศไทยได้ เพราะเป็นค่านิยมกระแสหลักที่มีการปลูกฝังและถ่ายทอดกันมาเป็นเวลานานในสังคมไทย แต่อาจไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ในการกลั่นกรองเนื้อหาในสากลประเทศ

ในด้านการกลั่นกรองเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า แม้อินเทอร์เน็ตจะเป็นสื่อใหม่ ที่มีความแตกต่างจากสื่อเดิม ด้วยคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต ตรงที่อำนาจในการควบคุมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารใดๆ อยู่ในมือของผู้ใช้มากที่สุด ซึ่งถือได้ว่าเป็นสื่อที่ให้เสรีภาพแก่ผู้ใช้อย่างมาก แต่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลับมีความคิดเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงควรมีการควบคุมเนื้อหา แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย มีความตระหนักถึงผลกระทบในด้านลบจากอินเทอร์เน็ตแต่อาจจะยังคุ้นเคยกับวิธีเดิมๆ ในการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อมวลชนที่เน้นการควบคุมเป็นหลัก ดังเช่นที่เคยมีมาในอดีต ไม่ว่าจะเป็น การเซ็นเซอร์หรือตรวจสอบเนื้อหาก่อนออกอากาศ ในยุคกระบอกเสียงของรัฐบาล(พ.ศ.2498-2518) การจัดตั้งคณะกรรมการการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์(กบว.) เพื่อควบคุมเนื้อหาวิทยุกระจายเสียงหรือการที่คณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์(กทช.) มีการกำหนดเงื่อนไขและวางบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนระเบียบ ออกเป็น การให้สถานีชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษร ตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษร สั่งระงับรายการที่ฝ่าฝืน เพิกถอนใบอนุญาต หรือสั่งให้ปิดสถานี เป็นต้น(พิรงรอง รามสูต อดิเรก และศศิธร ยูวโกศล, 2546)

อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า องค์กรหรือบุคคลที่ควรมีหน้าที่หลักในการจัดการกับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ควรเป็นของเว็บมาสเตอร์เป็นอันดับหนึ่ง ตามด้วยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และความร่วมมือจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน ซึ่งถือเป็นความตระหนักในส่วนของกำกับการกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) ของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับสื่ออินเทอร์เน็ต และการกำกับดูแลตนเองนี้ยังสอดคล้องกับลักษณะทางเทคโนโลยีของสื่ออินเทอร์เน็ตที่แตกต่างจากสื่อเก่าด้วย ในด้านการควบคุมที่ทำได้ยากลำบาก และอำนาจในการเปิดรับและนำเสนอข้อมูลข่าวสารอยู่ในมือของผู้ใช้เป็นหลัก

ในส่วนของวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาแต่ละวิธี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นวิธีที่ดี แต่ในทางปฏิบัติแล้วควรนำมาใช้ร่วมกันมากกว่า 1 วิธี หรือใช้ทุกวิธีร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้แต่ละวิธีควรมีการใช้กับประเภทของภาพและเนื้อหาที่มีระดับความไม่เหมาะสมแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการสนับสนุนแนวทางการสร้างวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบของศูนย์วิจัยสื่อของมูลนิธิเบอร์เทิลส์แมน (Bertelsmann Foundation) ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับกำกับการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตในเยอรมนีและในระดับสากล ที่ว่าการปกป้องเด็กจากเนื้อหาที่เป็นอันตรายนั้น สำหรับสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อระดับโลก ควรอาศัยการประสานความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ ไม่เฉพาะเจาะจงว่าควรเป็นหน้าที่ของภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยอยู่บนฐานความรับผิดชอบร่วมกันใน 5 ระดับ คือ

1. การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต
2. การแบ่งประเภทของเนื้อหา(โดยผู้ผลิตเนื้อหาเอง) และการใช้ระบบการกลั่นกรองเนื้อหา(โดยผู้ใช้)

- 3.การมีสายด่วนให้ผู้ใช้
- 4.การบังคับใช้และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเสริมการกำกับดูแลตนเอง
- 5.การส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อ

ในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม พบว่าความแตกต่างด้านเพศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร อย่างเห็นได้ชัด โดยเพศหญิงจะมองว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่าเพศชาย ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับกระบวนการขัดเกลาทางสังคม และวัฒนธรรมของไทยที่ค่อนข้างจำกัดให้ผู้หญิงแสดงออกทางเพศได้น้อยกว่าผู้ชาย ถึงแม้จะมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันตามกฎหมาย แต่ในการแสดงออกทางเพศ ก็ยังต้องอยู่ในกรอบประเพณี (สุพัตรา สุภาพ, 2518:87) และสอดคล้องกับแนวความคิดของ ภัสสร ลิมานนท์ (2544) ที่ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ เพศสัมพันธ์ และความสัมพันธ์ทางเพศที่แตกต่างกันระหว่างชายและหญิงว่า การแสดงออกในเรื่องเพศและเพศสัมพันธ์จะถูกสังคมและวัฒนธรรมกำหนดว่าควรแสดงออกอย่างไร มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ โดยในสังคมไทยมองว่าผู้หญิงไม่ควรแสดงออกในเรื่องเพศอย่างเปิดเผย อาจทำให้ถูกดูหมิ่นดูแคลน ในขณะที่ผู้ชายสามารถแสดงออกได้มากกว่า อีกทั้งผลการวิจัยในส่วนนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงไทยมีทัศนคติค่อนข้างไปทางอนุรักษ์นิยมมากกว่าผู้ชายในเรื่องเพศ

ส่วนลักษณะสังคมประชากรด้านอื่นๆ ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ และประเภทของโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นต่อความไม่เหมาะสมของภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆแตกต่างกันออกไป สรุปได้ว่าปัจจัยหลักคือ อายุ (รวมไปถึงสถานภาพการเป็นผู้ปกครอง) โดยสังเกตได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก มักจะมีความเห็นต่อภาพและเนื้อหาบางประเภทว่ามีความไม่เหมาะสมในระดับที่สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย ซึ่งในส่วนนี้น่าจะเป็นผลมาจากผู้ปกครองมักมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบที่เด็กและเยาวชนจะได้รับจากสื่ออินเทอร์เน็ต (Buckingham, อ้างแล้ว) ในขณะที่เด็กเองอาจไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบเหล่านั้นเท่าใดนัก ประกอบกับงานวิจัยของ Köcher (อ้างแล้ว) ที่พบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีอายุน้อยกว่า จะมีทัศนคติที่เปิดกว้างต่ออินเทอร์เน็ตมากกว่า และเมื่อคนมีทัศนคติทางบวกแล้ว ก็จะมองเห็นผลกระทบในด้านลบน้อยลง ส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยมองว่าภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆมีความไม่เหมาะสมในระดับต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก

ด้านความคิดเห็นต่อการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต พบว่า ลักษณะสังคมประชากรด้านอายุ สถานภาพการสมรส และอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง เป็นปัจจัยหลักที่มีผลต่อความคิดเห็นในส่วนนี้ โดยสรุปภาพรวมได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อย จะให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ผลิตเนื้อหาและสิทธิในการรับรู้ในฐานะที่ตนเองเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ส่วนในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก มักจะ

ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของการกลั่นกรองเนื้อหาด้วยวิธีต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงสิทธิในการรับรู้เท่าใดนัก ซึ่งทำให้เห็นว่ามี ความแตกต่างกันเกิดขึ้นในความคิดเห็นของบุคคลที่มีความแตกต่างด้านลักษณะสังคมประชากร ดังนั้นในการกลั่นกรองเนื้อหาจึงควรมุ่งเน้นประสิทธิภาพของการกลั่นกรองเนื้อหา ควบคู่ไปกับการคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ใช้ให้มากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด มีความคิดเห็นว่าเป็นเด็กและเยาวชนจะได้รับผลกระทบในทางลบอันเกิดจากการรับชมเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ต ในขณะที่ตนเองจะไม่ได้รับผลกระทบเหล่านั้น เนื่องจากมีวุฒิภาวะเพียงพอ ซึ่งแม้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี หรือไม่เกิน 18 ปี ก็พบว่ามีความคิดเห็นในลักษณะนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สามของ Davison (อ้างแล้ว) ที่มีสาระสำคัญว่า บุคคลจะเห็นว่าสารที่ได้รับจากสื่อมวลชนมีผลกระทบต่อบุคคลอื่นมากกว่าตัวเอง โดยเฉพาะในกลุ่มเนื้อหาที่อาจเป็นอันตราย ซึ่งจากงานวิจัยชิ้นนี้ทำให้เห็นความแตกต่างในเรื่องดังกล่าวได้อย่างชัดเจน และเป็นการแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างยังขาดความรู้เท่าทันสื่อ ขาดความระมัดระวังเกี่ยวกับผลกระทบที่ตนเองอาจได้รับ ซึ่งผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควรได้รับการพัฒนาด้านความรู้เท่าทันสื่อเพื่อให้รู้เท่าทันภัยอันตรายและความเสี่ยงที่จะมาจากอินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะได้อยู่ในโลกยุคข้อมูลข่าวสารได้อย่างปลอดภัย

อย่างไรก็ตามข้อสรุปที่ได้ เป็นการแสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยที่ได้มีการคิดใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แต่ในความเป็นจริงพบว่าภาพและเนื้อหาบางประเภทที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าไม่เหมาะสมนั้น ก็ยังคงเป็นที่นิยมสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพและเนื้อหาลามกอนาจาร ซึ่งจากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนไม่น้อยที่ยอมรับว่าตนเองได้ชมภาพและเนื้อหาลามกอนาจารจากการเสาะแสวงหาหรือเปิดเข้าไปชมเอง ในส่วนนี้อาจเป็นผลมาจากแนวคิดเรื่องผลกระทบต่อบุคคลที่สาม ที่ผู้ชมมองว่าตนเองจะไม่ได้รับผลกระทบด้านลบจากสื่อเช่นเดียวกัน

สิ่งที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ กลุ่มตัวอย่างเห็นความจำเป็นของวิธีการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยมองว่าคงเป็นเรื่องที่ดีหากมีการนำมาใช้ แต่จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกลับพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนมากไม่ทราบว่ามีประเทศไทยมีการใช้ซอฟต์แวร์ในการกลั่นกรองเนื้อหาแล้ว รวมไปถึงการแจ้งเบาะแสเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ดำเนินการปิดกั้นก็เช่นกัน และพบว่าไม่มีผู้ให้สัมภาษณ์คนใดที่ติดตั้งซอฟต์แวร์กลั่นกรองหรือแจ้งเบาะแสเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีดา ตันทะอธิพานิช(อ้างแล้ว) ที่พบว่าผู้ปกครอง 68% ไม่ได้ใช้ซอฟต์แวร์กลั่นกรองการใช้งานของเด็ก ขณะที่ 17% ไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ซอฟต์แวร์กลั่นกรอง ที่มีความรู้และใช้

ซอฟต์แวร์กลั่นกรองมีเพียง 15% เท่านั้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้ เพราะบางครั้งแม้ว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ไม่ทราบว่าตนเองจะมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไรจึงทำให้ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญห

ประการสุดท้าย ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะมีความตระหนักต่อความสำคัญของวิธีการกำกับดูแลตนเองทั้งในส่วนของเว็บมาสเตอร์ และตัวของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเองในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แต่ผลการวิจัยอีกส่วนหนึ่งกลับพบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะให้อำนาจต่อหน่วยงานของรัฐในการที่จะเป็นผู้จัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ทั้งที่มีตัวเลือกและวิธีการอื่นๆ ที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถที่เข้าไปมีส่วนร่วมได้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างยังขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับประเด็นสำคัญเหล่านั้น โดยวางใจที่จะให้หน่วยงานหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ เข้าไปกระทำการแทน เช่น กลุ่มตัวอย่างคิดว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน บ้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ในการกลั่นกรองการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ มากกว่าที่จะมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อเป็นเวทีให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย หรือการให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปเป็นตัวแทนในการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นแนวทางของระบอบประชาธิปไตย

ขณะเดียวกันกลุ่มตัวอย่างก็ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ผลิตเนื้อหาเท่าใดนัก โดยมองว่าหากเนื้อหาไม่เหมาะสมจริง ผู้ผลิตเนื้อหาที่ควรที่จะยอมรับหากต้องมีการดำเนินการปิดกั้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตในงานวิจัยของ เลอสรร ธนสุกาญจน์และคณะ(อ้างแล้ว) ที่ว่า บริบทของสังคมไทยมีความแตกต่างอย่างมากกับสังคมทุนนิยมเต็มรูปแบบอื่นๆ เช่น สหรัฐอเมริกา ที่ความพยายามของรัฐบาลในการที่จะควบคุมหรือสอดส่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ตล้มเหลวทั้งหมด แต่สังคมไทยยังยอมรับได้กับการที่รัฐยังคงมีระบบการตรวจเซ็นเซอร์(censorship)ในรูปแบบต่างๆ โดยไม่รู้สึกรว่าถูกปิดกั้นหรือกดดันมากเกินไป ซึ่งในขณะนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบการปกครองของไทยที่มีมาตั้งแต่อดีต จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นแบบเผด็จการ โดยกลุ่มผู้มีอำนาจก็ยังคงคิดว่าตนเองเป็นผู้นำของประชาชน ซึ่งแม้ว่าต่อมาระบบการปกครองของไทยจะเป็นระบอบประชาธิปไตย แต่กล่าวได้ว่า ชนชั้นปกครองยังคงถือตัวว่าตนเองเป็นนาย มากกว่าเป็นผู้บริการประชาชน ซึ่งการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางการเมืองในลักษณะนี้ ทำให้คนไทยมีทัศนคติค่อนข้างไปทางอำนาจนิยม นั่นคือ ขาดความกระตือรือร้นที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม มีการเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งจากฝ่ายปกครองเช่นเดิม ไม่ว่าคำสั่งนั้นจะเป็นอย่างไร (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2543)

นอกจากนี้ยังอาจมาจากการสร้างบรรทัดฐานเกี่ยวกับเนื้อหาสื่อที่มีมาในอดีตที่เน้นการควบคุมเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 หรือพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498 เป็นต้น ดังที่ สมควร กวียะ (อ้างแล้ว) ได้กล่าวยกตัวอย่างพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2484 ว่าเป็นแนวนโยบายที่มีแนวโน้มไปในทางอำนาจนิยม มีลักษณะอำนาจนิยมที่เข้มข้นและรัดกุม เพราะมีการแสดงวิธีการ รายละเอียดอย่างเคร่งครัดในการควบคุม นอกจากนี้ อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ (อ้างแล้ว) ยังได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. 2498 ว่ามีลักษณะควบคุมและลิดรอนสิทธิเสรีภาพของวิทยุโทรทัศน์ และรัฐยังจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนจากสื่อวิทยุและโทรทัศน์อย่างเบ็ดเสร็จ ด้วยลักษณะของกฎหมายดังกล่าว จึงอาจส่งผลให้เกิดเป็นความเคยชินในสังคมไทยต่อการกำกับดูแลเนื้อหาสื่อในลักษณะของการควบคุมนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการออกแบบวิธีการในการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตให้มีความครอบคลุมประเภทของภาพและเนื้อหาที่กลุ่มตัวอย่างมองว่าไม่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของวิธีการและสิทธิในการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตควบคู่กันไป

2. การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตในประเทศไทยควรอาศัยการประสานความร่วมมือของทุกฝ่าย รวมทั้งการกำกับดูแลตนเองของผู้ผลิตเนื้อหาตามแนวทางของวัฒนธรรมแห่งความรับผิดชอบ และควรใช้วิธีการกลั่นกรองเนื้อหามากกว่าหนึ่งวิธี หรือทุกวิธีร่วมกันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ควรมีการปลูกฝังความรู้เท่าทันสื่อให้กับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ตระหนักในพิษภัยและผลกระทบอันเกิดจากการเปิดรับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่อาจเกิดขึ้นกับตนเอง

4. ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือให้ความรู้แก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต โดยการเสนอแนะแนวทางที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมได้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาในส่วนความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ทราบถึงมุมมองของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่มีต่อเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตในภาพรวม โดยเป็นการเน้นศึกษาที่ผู้รับสารเป็นหลัก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปอาจมุ่งเน้นไปยังประเด็นอื่น เช่น

1. ความคิดเห็นของเว็บมาสเตอร์ บุคคลในสมาคมวิชาชีพ นักวิชาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ต่อความเป็นไปได้ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

2. อาจเลือกศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตกับการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยมุ่งประเด็นไปที่สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีการให้ความสำคัญมากน้อยเพียงใด

3. อาจมุ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเสรีภาพในการแสดงออก กับการกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต โดยศึกษาในมุมมองของผู้ให้บริการเนื้อหาหรือเจ้าของเว็บไซต์

ข้อจำกัดในงานวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการแบ่งประเภทของภาพและเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมโดยละเอียด เพื่อให้ได้ความคิดเห็นในแง่มุมที่ละเอียด ลึกซึ้งและชัดเจน ซึ่งหากแบ่งเป็นหมวดหมู่ใหญ่ๆ จะทำให้มองไม่เห็นความแตกต่างของความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ ซึ่งในทางปฏิบัติ การกลั่นกรองเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต หรือการปิดกั้น กลั่นกรองเนื้อหาบางประเภทอาจไม่สามารถทำได้ละเอียดเท่ากับที่มีการแบ่งประเภทไว้ในงานวิจัยชิ้นนี้

2. การสุ่มตัวอย่างอาศัยการสุ่มแบบบังเอิญ จึงทำให้ไม่สามารถกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะสังคมประชากรในแต่ละประเภทให้มีความใกล้เคียงกันทุกกลุ่มได้ ส่งผลทำให้ผลการวิจัยมีความคลาดเคลื่อนอยู่บ้าง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤษณา บุรณะพงศ์. ผู้สูงอายุกับการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัวในการสืบทอดคุณธรรมแก่เยาวชน
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาสังคมวิทยาและ
มานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- จินตนา วานิชประภา. แนวโน้มมาตรการการตรวจสอบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางเว็บไซต์ในมุมมองของผู้ที่
เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย, รายงานโครงการเฉพาะบุคคลตามหลักสูตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารภาครัฐและเอกชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- ณรงค์ เส็งประชา. วิถีไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2544.
- ณัฐวุฒิ ศรีศักดิ์บุญ. รูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ และพฤติกรรมการบริโภคข่าวสาร
ของเจนเอเรชั่นวายในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาการ
ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ทินพันธุ์ นาคะตา. ประชาธิปไตยไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สหายบอลกและการพิมพ์, 2543.
- ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคริส เบเคอร์. เศรษฐกิจการเมืองไทยสมัยกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตรี
วิน, 2539.
- พงษ์ระพี เตชพาหพงษ์. Internet Visual Guide โดยใช้ Explorer 3. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น, 2540.
- พิงรอง รามสูต อดะนันท์ และนิธิตา คณานิธินันท์. การกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต. รายงานวิจัย
เรื่องในโครงการ “การปฏิรูประบบสื่อ” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547.
- พิงรอง รามสูต อดะนันท์ และศศิธร ยุวโกศล. การกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ใน
ประเทศไทย. รายงานวิจัยเรื่องในโครงการ “การปฏิรูประบบสื่อ” สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย, 2546.
- พิงรอง รามสูต อดะนันท์, ศศิธร ยุวโกศล และนงลักษณ์ ปึงประวัต. การกำกับดูแลเนื้อหาของสื่อ
วิทยุและโทรทัศน์: ประสพการณ์จากนานาประเทศ. ร่างรายงานการวิจัยในโครงการ
“ปฏิรูประบบสื่อ” สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546.
- พิศิษฐ์ ชาวลาวัช. กฎหมายสื่อสารมวลชน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2541.
- ภัสสร ลิมานนท์. บทบาทเพศ สถานภาพสตรี กับการพัฒนา. ปรับปรุงใหม่ ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ:
วิทยาลัยประชากรศาสตร์, 2544.
- เมตตา วิวัฒน์านุกูล. การสื่อสารต่างวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

เลอสรอ ธนสุกาญจน์, จิตตภัทร เครือวรรณ และสุธรรม อยู่ในธรรม. กฎหมายสำหรับบริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2541.

วรรณิกา ตันติรัตน์ไพศาล. กระบวนการเสริมสร้างอำนาจทางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

วราคม ที่สุกะ. สังคมวิทยาสำหรับผู้เริ่มเรียน(สังคมวิทยาเบื้องต้น). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2527.

วัชรินทร์ มัสเจริญ. แบบเรียนสังคมศึกษากับการกล่อมเกลางานการเมืองในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์: ศึกษากรณีความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

ศรีดา ตันทะอธิพานิช. ท่งอินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัยและได้ประโยชน์ ข้อคิดสำหรับผู้ปกครองและเยาวชน. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2544.

ศศิธร อภิสัทธีวันตร์. การขัดเกลางานสังคมผ่านรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กประเภทรายการปกิณกะบันเทิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต, ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ, 2542.

สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย. จริยธรรมแห่งวิชาชีพผู้ดูแลเว็บไทย[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

<http://www.webmaster.or.th>[28 กรกฎาคม 2548]

สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ เสรีภาพ และความรับผิดชอบ. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2539.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

อิทธิพล ปรีดีประสงศ์. ความรับผิดชอบของผู้ประกอบธุรกิจสื่อทางเพชบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. ระบบวิทยุและโทรทัศน์ไทย : โครงสร้างทางเศรษฐกิจการเมืองและผลกระทบต่อ

สิทธิเสรีภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ภาษาอังกฤษ

- Buckingham, D. The Electronic generation? Children and new media. In Lievrouw, L. A., and Livingstone(ed.), Handbook of new media: Social shaping and consequences of ICTs, 77-79. London: Sage Publication, 2002.
- Waltermann, J., and Machill M. Protecting Our Children on the Internet: Towards a New Culture of Reponsibility. Bielefeld: Bertelsmann Foundation, 2000.
- Internet Content Rating Association. The Vocabulary[Online]. 1999. Available from: <http://www.icra.org>[2004,November 15]
- Köcher, R. Representative Survey on Internet Content Concern in Australia, Germany and the United States of America. in Waltermann, J., and Machill, M.(ed.) Protecting Our Children on the Internet: Towards a New Culture of Reponsibility, 401-455. Bielefeld: Bertelsmann Foundation, 2000.
- Lilie, S. A., and Maddox, W. S. An Alternative Analysis of Mass Belief Systems: Liberal, Conservative, Populist and Libertarian, 1979.
- Lo, Ven-Hwei . Third-Person Effect, Gender and Pornography on the Internet, (National Chengchi University), 2000.
- Lundberg, J. A. Sociology. New York: Harper and Row, 1968.
- Ministry of Information and Communication Technology. Cyber Inspector[Online]. Available from: <http://www.mict.go.th>[2004,December 10]
- Moran, K. C. The Third Person Effect as an Obstacle to Media Literacy. in Approaches to Media Literacy, (University of San Diego), 2004.
- Perloff, R. M. The Third-Person Effect. in Bryant J., and Zillman D. , Media effects: advance in theory and research, 489-494. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, 2002.
- Police Information Technology Center. Cyber Crime[Online]. Available from: <http://www.police.go.th/pitc/>[2004,November 7]
- Reynolds, G. W. Ethics in Information Technology. Canada: Thomson Course Technology, 2003.
- Rice, R. E. Issue and chapter in research on computer-mediated communication systems. In Communication Yearbook (12), 1989.
- Stanford University News Service. The gender gap in politics goes deeper than a liberal-conservative split, 1996.

<http://www.rsac.org>

<http://www.thaicleannet.com>

<http://www.thairath.com>

<http://www.manager.co.th>

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

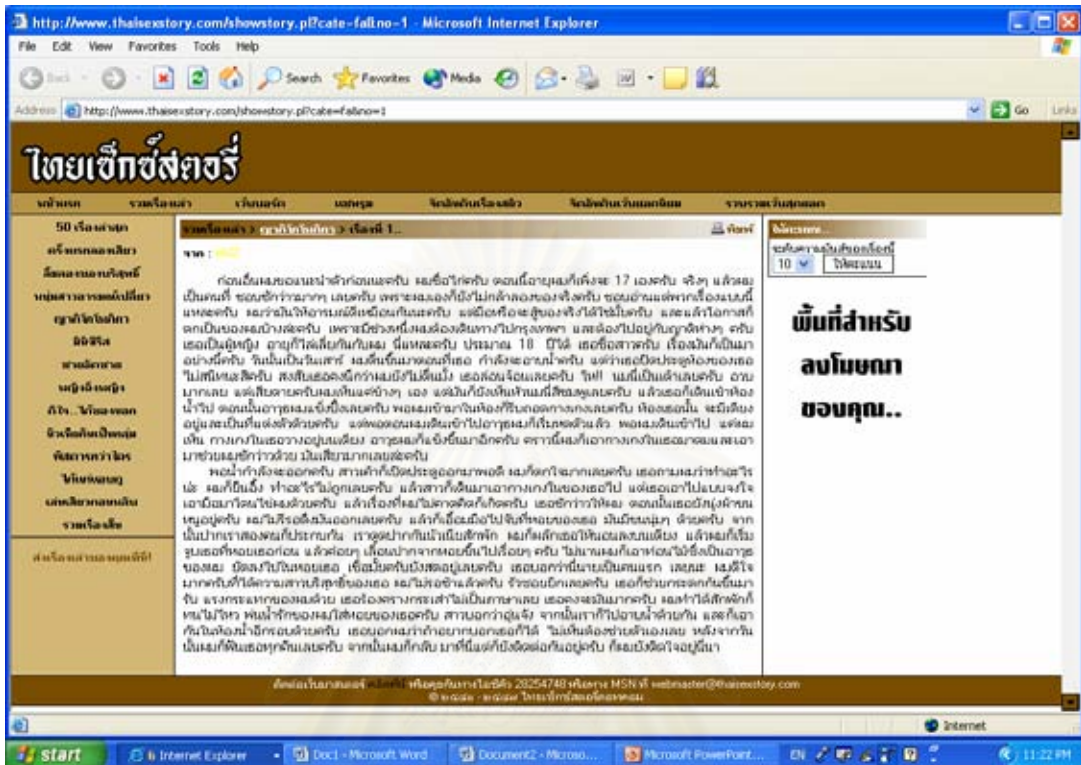

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

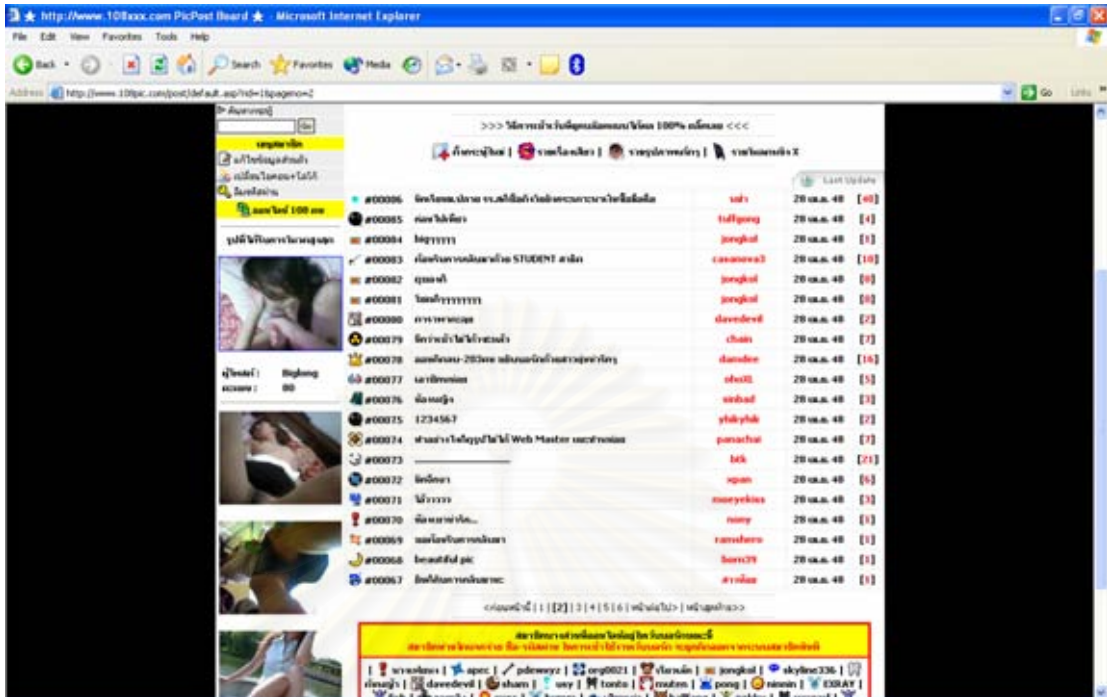
ภาพตัวอย่างเว็บไซต์ที่ใช้ประกอบการสัมมนาเชิงลึก

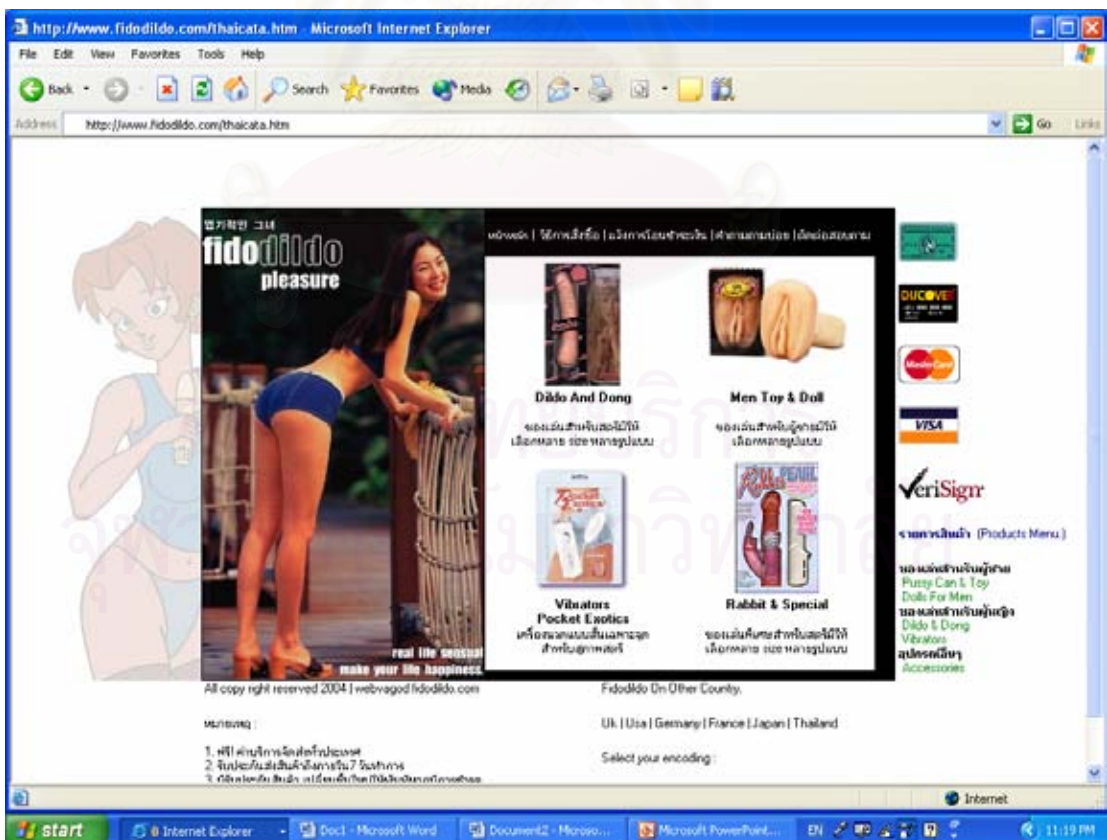
ตัวอย่างเว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศ

ตัวอย่างภาพการ์ตูนที่แสดงนัยยะทางเพศ

ตัวอย่างบอร์ดโพสรูปภาพลามกอนาจารและภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ

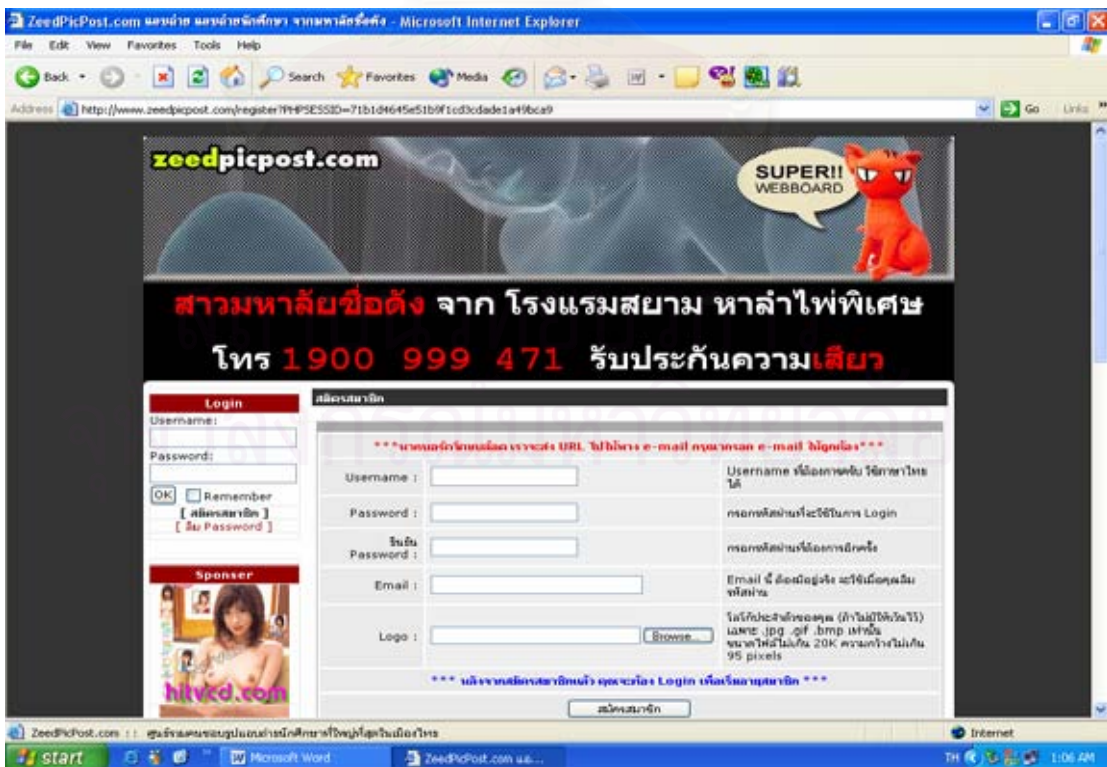

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่จำหน่ายวัตถุลามกอนาจาร

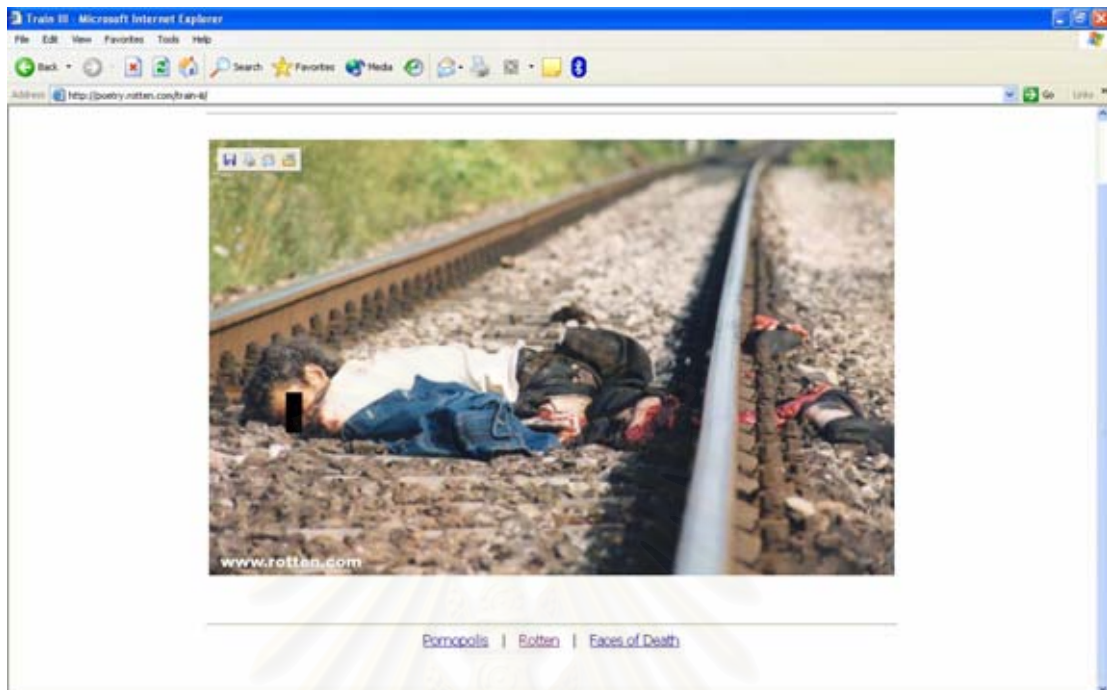

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่จำหน่ายวีซีดีลามกอนาจาร

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่มีการประกาศขายบริการทางเพศ

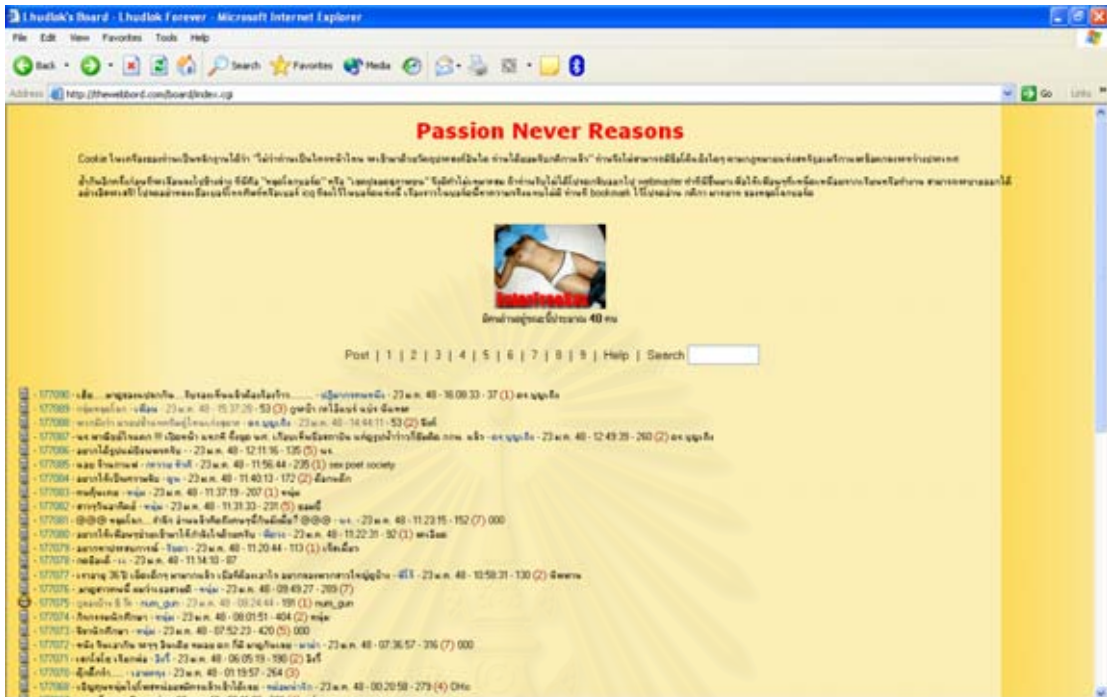

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่มีการนำเสนอภาพศพ อุบัติเหตุ

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่เสนอภาพภาพผู้ที่เป็นโรค หรือมีความผิดปกติทางร่างกาย

ตัวอย่างเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ สองแง่สองง่าม

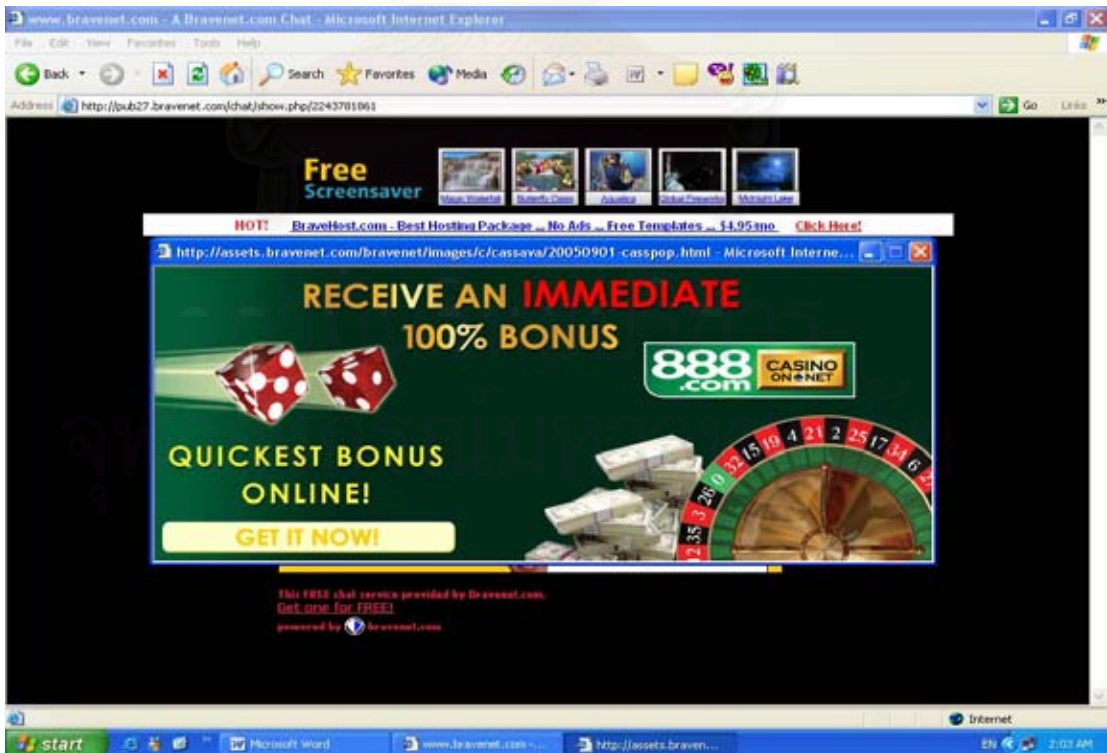

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ และพาดพิงบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย

ตัวอย่างเว็บไซต์การพนันฟุตบอลออนไลน์

ตัวอย่างเว็บไซต์กาสิโนออนไลน์

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

กรุณาใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่ท่านเลือก

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้กรอกแบบสอบถาม

1.เพศ

- ชาย หญิง

2.อายุ

- 15-24 ปี 25-34 ปี 35-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

3.สถานภาพ

- โสด สมรส หย่าร้าง แยกกันอยู่

4.อาชีพ

- นักเรียน - นิสิต, นักศึกษา ค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัว ข้าราชการ - พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงาน - ลูกจ้าง
 รับจ้าง แม่บ้าน ว่างาน อื่นๆ ระบุ.....

5.รูปแบบโรงเรียนที่เคยศึกษาหรือกำลังศึกษา

- โรงเรียนไทย
 หญิงล้วนหรือชายล้วน สหศึกษา
 โรงเรียนนานาชาติ
 หญิงล้วนหรือชายล้วน สหศึกษา

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและการเปิดรับเนื้อหา

1.ท่านใช้อินเทอร์เน็ต เฉลี่ยสัปดาห์ละ กี่ครั้ง

- 1-2 ครั้ง 3-4 ครั้ง 5-6 ครั้ง 7-8 ครั้ง 9 ครั้งขึ้นไป

2.ระยะเวลาในการใช้ต่อครั้ง

- ต่ำกว่า 1 ชม. 1-2 ชม. 2-3 ชม. 3-4 ชม. 4-5 ชม. 5 ชม.ขึ้นไป

3.วัตถุประสงค์หลักในการใช้อินเทอร์เน็ต (เรียงลำดับ โดยใส่ตัวเลข 1,2,3 และ 4 หน้าข้อ)

.....เพื่อการค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสาร เช่น การหาข้อมูลโดยอาศัยเว็บไซต์ที่มีบริการสืบค้นข้อมูล(Search Engine) การอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ฯลฯ

.....เพื่อการติดต่อสื่อสาร เช่นการรับ-ส่งอีเมล การใช้โปรแกรมการสนทนา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ ฯลฯ

.....เพื่อการใช้บริการธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การซื้อขายสินค้าออนไลน์ การจองที่พัก จองตั๋วเครื่องบิน ฯลฯ

.....เพื่อสันทนาการ เช่น การดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม ฯลฯ

4. ท่านเคยพบเห็นภาพหรือเนื้อหาที่ท่านคิดว่ามีลักษณะไม่เหมาะสมบนอินเทอร์เน็ตหรือไม่

( ) เคย

( ) ไม่เคย

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อภาพและเนื้อหาประเภทต่างๆ

3.1 หากมีความจำเป็นที่จะต้องปิดกั้นภาพหรือเนื้อหาบางประเภท ท่านคิดว่าภาพหรือเนื้อหาประเภทใดต่อไปนี้ที่ควรถูกปิดกั้นมากที่สุด (เลือก 5 อันดับแรก โดยใส่เลข 1-5 ลงในช่องว่างหน้าข้อ)

- .....ภาพนู้ด หรือภาพโป๊เปลือย
- .....ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของชาย-หญิง
- .....ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ
- .....ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ
- .....ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว
- .....ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์
- .....ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่
- .....ภาพแอบถ่ายในลักษณะลามกอนาจาร
- .....การประกาศซื้อ - ขายบริการทางเพศ
- .....เว็บไซต์ที่ขายสินค้าเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ เช่น วัตถุลามกอนาจาร วีซีดีโป๊เปลือย ฯลฯ
- .....เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์
- .....เกมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ
- .....ภาพศพ หรือภาพอุบัติเหตุต่างๆ
- .....ภาพการต่อสู้ ทำร้ายร่างกาย หรือฆ่ากัน
- .....ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน
- .....เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย
- .....เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง
- .....เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย
- .....เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาไม่สุภาพ
- .....เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับอบายมุข เช่น การพนันออนไลน์ การขายยาเสพติด ฯลฯ
- .....เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)
- .....เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- .....เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา
- .....เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์
- .....อื่นๆระบุ.....

3.2 ท่านคิดว่าบุคคลอายุเท่าใด ที่สามารถจะรับชมเนื้อหาต่างๆในอินเทอร์เน็ตได้อย่างเสรีโดยไม่ได้รับผลกระทบ หรือได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

- ( ) 15 ปีขึ้นไป   ( ) 18 ปีขึ้นไป   ( ) 20 ปีขึ้นไป   ( ) 25 ปีขึ้นไป   ( ) อื่นๆระบุ.....

3.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อภาพและเนื้อหาดังต่อไปนี้ที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ต (กรุณากรอกทั้ง 2 ด้าน)

หมายเหตุ ให้คำว่า “เด็กและเยาวชน” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ท่านเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต			กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		
	เป็นเรื่องปกติรับชมได้	ไม่เหมาะสมแต่รับชมได้	ไม่เหมาะสมไม่ต้องการชม	เป็นเรื่องปกติรับชมได้	ไม่เหมาะสมแต่รับชมได้	ไม่เหมาะสมไม่ควรรับชม
1.ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง						
2.ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง						
3.ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศชาย-ชาย						
4.ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศหญิง-หญิง						
5.ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ						
6.ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์						
7.ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว						
8.ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกกระทำ						
9.ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่						
10.เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวีซีดีโป๊เปลือย						
11.เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศ หรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์						
12.การประกาศซื้อ-ขายบริการทางเพศ						
13.เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ						
14.ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน						
15.ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ						
16.ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย						
17.ภาพการทารุณผู้ที่ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์						
18.ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน						

ลักษณะของภาพและเนื้อหา	กรณีที่ท่านเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต			กรณีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ต		
	เป็นเรื่องปกติ รับชมได้	ไม่เหมาะสม แต่รับชมได้	ไม่เหมาะสม ไม่ต้องการชม	เป็นเรื่องปกติ รับชมได้	ไม่เหมาะสม แต่รับชมได้	ไม่เหมาะสม ไม่ควรรับชม
19.ภาพผู้ที่เป็นโรคร้ายที่มีลักษณะแปลกหรือ น่ากลัว น่ารังเกียจ						
20.เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง						
21.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกัน อย่างรุนแรงระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต						
22.เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา						
23.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสอง แง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ						
24.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็น การเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่นระหว่างผู้ใช้						
25.เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัว ของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความ เสียหาย						
26.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไป กระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่า ตัวตาย						
27.เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนัน ฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ						
28.เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ						
29.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ส่งผลกระทบต่อความ มั่นคงของชาติ						
30.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา						
31.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์						
32.เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ (Hacker)						

3.4 ท่านคิดว่าเว็บไซต์ที่นำเสนอภาพลามกอนาจารกับเว็บไซต์ที่นำเสนอข้อความลามกอนาจาร มีความเหมาะสมในการนำเสนอแตกต่างกันหรือไม่

- ( ) เว็บไซต์ที่มีภาพไม่เหมาะสมมากกว่า เนื่องจากผู้ชมสามารถรับรู้ภาพได้ทันที โดยไม่ต้องใช้จินตนาการใดๆ
- ( ) เว็บไซต์ที่เป็นข้อความไม่เหมาะสมมากกว่า เนื่องจากข้อความสามารถสื่อสารได้ลึกซึ้งกว่าภาพ อีกทั้งยังกระตุ้นจินตนาการของผู้อ่านได้ดีกว่า
- ( ) ทั้งภาพและข้อความมีความไม่เหมาะสมเท่าๆกัน

3.5 ท่านคิดว่าเชื้อชาติของผู้ที่มีภาพปรากฏในเว็บไซต์ลามกอนาจาร มีความเกี่ยวข้องกับเหมาะสมหรือไม่

- ( ) เชื้อชาติมีความเกี่ยวข้อง หากเป็นคนไทยจะมีความน่าดูมากกว่า เพราะมีความสวยงามกว่าชาติอื่นๆ
- ( ) เชื้อชาติมีความเกี่ยวข้อง หากเป็นคนไทยจะมีความรู้สึกที่ไม่เหมาะสมมากกว่า เพราะทำให้รู้สึกเป็นเรื่องใกล้ตัว และเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย แต่หากเป็นชาวต่างชาติจะรู้สึกว่ามีความไม่เหมาะสมน้อยกว่า
- ( ) เชื้อชาติไม่มีความเกี่ยวข้อง เนื่องจากเว็บไซต์ลักษณะนี้เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจ ไม่ว่าจะ เป็นชนชาติใดก็ล้วนแล้วแต่ให้ความรู้สึกที่น่าดูเช่นเดียวกัน
- ( ) เชื้อชาติไม่มีความเกี่ยวข้อง เนื่องจากภาพลักษณะนี้เป็นสิ่งที่ไม่ควรปรากฏ ไม่ว่าจะ เป็นชนชาติใดก็ไม่เหมาะสมทั้งสิ้น
- ( ) อื่น ๆ

ระบุ.....

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตต่อการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต (กรุณาเลือกเพียง 1 ข้อ)

4.1 ท่านคิดว่าสื่ออินเทอร์เน็ต มีความแตกต่างจากสื่ออื่นในแง่ของการกำกับดูแลและควบคุมเนื้อหาหรือไม่

- ( ) อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีคุณลักษณะทางเทคโนโลยีที่แตกต่างจากสื่อเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ทำให้ปิดกั้นและกัณกรองเนื้อหาได้ยากในทางปฏิบัติ จึงไม่ควรมีการควบคุมทางเนื้อหาใดๆ
- ( ) อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง จึงควรมีการควบคุมเนื้อหาเหมือนสื่ออื่นๆทั่วไป
- ( ) ไชนอ์สเปซ (cyberspace) ของอินเทอร์เน็ต เป็นทางเลือกใหม่ทางการสื่อสาร จึงควรให้เสรีภาพเต็มที่และไม่ควรนำกฎหมายและข้อบังคับของพื้นที่การสื่อสารเดิมอย่าง หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ มาใช้
- ( ) อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ที่มีการแพร่กระจายอย่างกว้างขวาง จึงควรมีมาตรการในการควบคุมเนื้อหา

4.2 ท่านเข้าใจความหมายของคำว่า “การจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต” ว่าอย่างไร

- ( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ แล้วจัดระดับตามความเหมาะสมกับวัยของผู้เข้าชม
- ( ) การจัดระดับความนิยมของเว็บไซต์ต่างๆที่มีผู้เข้าชมจากมากที่สุด ไปจนถึงน้อยที่สุด
- ( ) การจัดกลุ่มให้เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันกับเว็บไซต์ที่กำลังใช้อยู่ ให้ปรากฏเป็นลิงค์อยู่ในเว็บไซต์นั้นๆ
- ( ) ไม่มีความเข้าใจ หรือไม่เคยได้ยินมาก่อน

4.3 ท่านคิดว่าการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ควรเป็นหน้าที่ของใครมากที่สุด
(เลือก 3 อันดับ โดยใส่ตัวเลข 1,2 และ 3 หน้าข้อ)

.....กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	.....พ่อแม่ ผู้ปกครอง
.....สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	.....ครู อาจารย์
.....ผู้ดูแลเว็บไซต์ หรือเว็บมาสเตอร์	.....ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคน
.....ผู้ประกอบการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่	
.....ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต(ISPs) เช่น KSC, CS loxinfo , SAMART	
.....คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)	
.....เว็บไซต์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูล เช่น www.google.com	
.....อื่นๆ.....	

กรุณาอ่านข้อความต่อไปนี้ ก่อนทำแบบสอบถามในส่วนที่เหลือ

วิธีการในการกลั่นกรองเนื้อหาอินเทอร์เน็ต สามารถทำได้หลายแบบ ดังต่อไปนี้

1. **ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา** เพื่อบอกประเภทเนื้อหาในเว็บไซต์นั้นๆ เช่น เซกส์ (เนื้อหาเรื่องเพศ) , ความรุนแรง , ภาษา(ภาษาหยาบคาย) เป็นต้น
2. **แบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม** เช่น ไม่เหมาะสำหรับผู้ที่ยังต่ำกว่า 13 ปี หรือ ไม่เหมาะสำหรับผู้ที่ยังไม่ถึง 18 ปี เป็นต้น
3. **ปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กลั่นกรอง** ผู้ใช้ระดับปัจเจกหรือกลุ่มผู้ใช้ระดับองค์กร ติดตั้งโปรแกรมกลั่นกรองเนื้อหาไว้ที่เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ใช้สามารถเลือกได้ว่าจะปิดกั้นเนื้อหาประเภทใดโดยตั้งค่าปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่ต้องการเปิดรับได้
4. **การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต** ทั้งนี้จะมีการจัดทำรายชื่อเว็บไซต์ที่ควรถูกปิดกั้นโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งจะได้นำส่งต่อไปยังผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต(ISPs)ต่างๆ ให้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์เหล่านั้น

จากข้อความข้างต้น กรุณาเลือกเพียง 1 ข้อ ที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

4.4 การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

- ( ) การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาเป็นวิธีการที่ดี เพราะผู้ใช้จะได้ทราบและหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ตนเองไม่ต้องการ
- ( ) การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นวิธีที่ไม่ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจนเกินไป
- ( ) การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะเป็นการชี้แนะให้ผู้ชมเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้น
- ( ) การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมจริงๆ ได้
- ( ) การใช้วิธีการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรใช้ควบคู่กับวิธีอื่นคือ
- .....
- ( ) อื่นๆ.....

4.5 การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

- ( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชมเป็นวิธีการที่ดี เพราะผู้ใช้จะได้เลือกชมเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของตน
- ( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชมเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นวิธีที่ไม่ปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจนเกินไป
- ( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชมเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะเป็นการชี้แนะให้ผู้ชมเกิดความอยากรู้อยากเห็นมากยิ่งขึ้น
- ( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชมเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะไม่สามารถป้องกันผู้ที่ต้องการเข้าไปชมจริงๆ ได้
- ( ) การใช้วิธีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชมเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรใช้ควบคู่กับวิธีอื่นคือ .....
- ( ) อื่นๆ.....

4.6 การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

- ( ) การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นการให้เสรีภาพในการเลือกรับเนื้อหาแก่ผู้ใช้
- ( ) การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองเป็นวิธีการที่ดี เพราะไม่ยุ่งยาก สามารถทำได้ทันที ไม่ต้องรอกระบวนการจากภาครัฐ
- ( ) การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะเป็นวิธีที่เด็กและเยาวชนที่มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ สามารถจะเข้าไปแก้ไขโปรแกรมได้
- ( ) การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะยุ่งยากมากเกินไป ในการหาซอฟต์แวร์และในการติดตั้ง
- ( ) การใช้วิธีการปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรองเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรใช้ควบคู่กับวิธีอื่น คือ .....
- ( ) อื่นๆ.....

4.7 การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

- ( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการที่ดี เพราะสามารถกั้นกรองเนื้อหาได้ครอบคลุมกว้างขวางที่สุด
- ( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการที่ดี เพราะเป็นการสร้างมาตรฐานเนื้อหาเดียวกันของทั้งสังคม
- ( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะเป็นการปิดกั้นการรับรู้ของผู้ใช้มากเกินไป โดยเฉพาะผู้ใช้ที่มีวุฒิภาวะ
- ( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการที่ไม่ดี เพราะเป็นการให้สิทธิแก่หน่วยงานรัฐในการควบคุมเนื้อหามากเกินไป

( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ควรใช้ควบคู่กับวิธีอื่น คือ

.....

( ) อื่นๆ.....

4.8 ท่านเห็นด้วยกับวิธีการจัดระดับเนื้อหาวิธีใดมากที่สุด

( ) การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา

( ) การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม

( ) การปิดกั้นโดยผู้ใช้ โดยอาศัยซอฟต์แวร์กั้นกรอง

( ) การปิดกั้นเว็บไซต์โดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

( ) ไม่สามารถเลือกได้ ควรใช้ร่วมกันมากกว่า 1 วิธี เช่น ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาร่วมกับ การแบ่งเนื้อหาออกเป็นระดับตามวัยของผู้เข้าชม เป็นต้น

4.9 ท่านคิดว่ากระบวนการในการสร้างระบบการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ควรเป็นอย่างไร

( ) ควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสืบสวน ป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์(Cyber Inspector) ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดระดับการเข้าถึงเนื้อหาประเภทต่างๆ

( ) ควรมีการจัดทำประชาพิจารณ์ เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ เกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย

( ) ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนในการร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาบังคับใช้ทั่วประเทศ

( ) ควรเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย ในการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต และสอดส่องดูแลการนำเสนอเนื้อหา ของเว็บไซต์ต่างๆ

( ) อื่นๆ ระบุ.....

4.10 ท่านคิดว่าการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตที่ดีและมีประสิทธิภาพ ควรมีลักษณะอย่างไร

( ) ผู้ทำเนื้อหาติดป้าย(labeling & classification) แล้วให้ผู้ใช้ตัดสินใจเปิดรับเนื้อหาเอง

( ) ผู้ใช้ทั้งระดับปัจเจกและองค์กร เป็นผู้ตัดสินใจเลือกปิดกั้นเนื้อหาบางประเภท โดยใช้โปรแกรมกั้นกรอง

( ) ควรปิดกั้นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทั้งระบบ โดยอาศัยการปิดกั้นที่ระบบขนาดใหญ่ของการให้บริการอินเทอร์เน็ตของประเทศ

( ) ควรทำทุกข้อที่กล่าวมา

4.11 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต รวมทั้งวิธีการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม

.....
.....
.....
.....
.....

4.12 ท่านคิดว่าเว็บไซต์ที่ปรากฏภาพและเนื้อหาดังต่อไปนี้สมควรได้รับการจัดระดับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตด้วยวิธีใดที่เหมาะสมที่สุด (เลือกเพียง 1 ข้อ)

ลักษณะของเนื้อหา	ไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งประเภทหรือจัดระดับเนื้อหา	ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา (1)	ใช้การแบ่งระดับเนื้อหาตามวัยของผู้ชม (2)		ปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยโปรแกรมกั้นกรอง (3)	ใช้การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (4)
			ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี	ไม่เหมาะสมกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี		
1. ภาพโป๊เปลือยของชาย-หญิง						
2. ภาพการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง						
3. ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ ชาย-ชาย						
4. ภาพการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มรักร่วมเพศ หญิง-หญิง						
5. ภาพแอบถ่ายที่แสดงนัยยะทางเพศ						
6. ภาพการมีเพศสัมพันธ์แบบวิตถาร ระหว่างคนกับสัตว์						
7. ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว						
8. ภาพโป๊เปลือย/ภาพการมีเพศสัมพันธ์ ที่มีเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นผู้ถูกระทำ						
9. ภาพหรือเนื้อหาเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์แบบหมู่						
10. เว็บไซต์ที่ขายวัตถุลามกอนาจาร หรือวีซีดีโป๊เปลือย						
11. เว็บไซต์รวมเรื่องเล่าประสบการณ์ทางเพศหรือสอนเทคนิคในการมีเพศสัมพันธ์						
12. การประกาศซื้อ-ขายบริการทางเพศ						
13. เกมที่มีลักษณะเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ						
14. ภาพสงคราม การต่อสู้ ฆ่าฟัน						
15. ภาพการทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธ เช่น การใช้มีดปาดคอ การใช้ปืนจ่อยิง ฯลฯ						
16. ภาพการทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ เช่น การชกต่อย						

ลักษณะของเนื้อหา	ไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งประเภทหรือจัดระดับเนื้อหา	ใช้การจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหา (1)	ใช้การแบ่งระดับเนื้อหาตามวัยของผู้ชม (2)		ปิดกั้นโดยผู้ใช้โดยอาศัยโปรแกรมกั้นกรอง (3)	ใช้การปิดกั้นโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (4)
			ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 18 ปี	ไม่เหมาะกับผู้ชมอายุต่ำกว่า 25 ปี		
17.ภาพการทารุณผู้ที่ไม่มีทางสู้ ทั้งคนและสัตว์						
18.ภาพและเนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ เช่น การข่มขืน						
19.ภาพผู้ที่เป็นโรคร้ายที่มีลักษณะแปลกหรือน่ากลัว น่ารังเกียจ						
20.เกมที่มีลักษณะของการต่อสู้ที่รุนแรง						
21.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการโต้ตอบกันอย่างรวดเร็วระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต						
22.เว็บไซต์ที่มีการใช้คำหยาบคาย คำด่าทอ เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหา						
23.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม ส่อไปทางเรื่องเพศ						
24.เว็บไซต์หรือเว็บบอร์ดที่มีการใช้ภาษาที่เป็นการเหยียดหยาม ดูถูก ดูหมิ่น						
25.เว็บไซต์ที่มีการเสนอภาพหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลสาธารณะ และมีการพาดพิงให้ได้รับความเสียหาย						
26.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการชักชวนกันไปกระทำการที่เป็นอันตราย เช่น ชักชวนกันไปฆ่าตัวตาย						
27.เว็บไซต์การพนันออนไลน์ เช่น การพนันฟุตบอล กาลิโน รูเล็ต ฯลฯ						
28.เว็บไซต์ที่มีการจำหน่ายสินค้าผิดกฎหมาย เช่น ยาเสพติด อาวุธ ฯลฯ						
29.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ						
30.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันศาสนา						
31.เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์						
32.เว็บไซต์ที่มีการสอนการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ (Hacker)						

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจิตติญาดา เจริญมณี เกิดเมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ.2523 ที่จังหวัดนครราชสีมา สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อปีการศึกษา 2544 ในสาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย